

УПОЗНАЈМО НАШЕГ БОГА

Јануар, фебруар, март 2012.

Садржај:

1. Троједан Бог	5
2. У почетку	12
3. Бог као Откупитељ	21
4. Бог благодати и суда	29
5. Божја светост	37
6. Бог као законодавац	45
7. Господар Суботе	53
8. Старање о свему створеном	60
9. Библија и историја	69
10. Обећање о молитви	77
11. Бог као уметник	85
12. Приче о љубави	92
13. Обећање о Његовом повратку	101

УПОЗНАЈМО НАШЕГ БОГА

Аутор: Џо Ен Дејвидсон

Број 1/2012.

Припрема:

Хришћанска адвентистичка црква, Одељење за суботну школу

Одговара:

Игор Боснић, Београд, Радослава Грујића 4

Превод: Милан Шушљић

Лектура: Мирјана Ђерић

Издаје:

ТИП »ПРЕПОРОД«, Београд

За издавача:

Драган Пејовски,

11000 Београд, Радослава Грујића 4

Табеле заласка Сунца припрема мр Радомир Грујић

Штампа: »Препород« Београд, 2011.

Тираж: 5000

На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СРС број 413–133/72–02 од 19. III 1973. године ослобођено плаћања основног пореза на промет

УВОД

УПОЗНАЈМО НАШЕГ БОГА

Ко би могао да баци поглед на слике снимљене уз помоћ Хабл спејс телескопа и да се не диви лепотама космоса? Задивљен познатом сликом галаксије Сомбреро један писац је рекао: »Како бисмо могли почети да поимамо знање, силу, разум, истине и намере садржане у галаксији Сомбреро (која је само једна међу милијардама других)? И ево нас, тако малених и тако усамљених, као зрнце у свему створеном, с толико чуда пред нашим погледом, али тако бескрајно изван нашег дохвата!«

Међутим, далеко несхватљивији и од самог свемира мора бити његов Створитељ, јер само Неко много већи од свемира могао је да га створи.

Наравно, нама као хришћанима, Бог кога обожавамо и коме служимо је Онај исти који је створио свемир – све од галаксије Сомбреро па до кварка од којих се састоји целокупна материја у свемиру.

Управо у овом контексту, у контексту Господа коме служимо и кога обожавамо, поука за ово тромесечје ће износити »теологију«, што је технички термин за проучавање науке о Богу. Уосталом, зар није важно да знамо нешто о Богу кога обожавамо, коме верујемо и служимо – о Ономе кога смо позвани да волимо »свим срцем својим, свом душом својом и свом снагом својом и свим умом својим« (Лука 10,27)?

Слика о Богу у Библији је веома широка. Да, Божја љубав се веома наглашава, стално изнова, али има толико тога о Њему осим љубави, толико тога што Он жели да сазнамо о Њему. На пример, постоје стотине разних имена за Бога у Писму. Свако од њих може да нам пружи дубље и јасније сазнање о великом Богу Неба и Земље.

У току овог тромесечја ми ћемо покушавати да проширимо своје знање о Богу, да размотримо разне аспекте Његовог деловања који су нам откривени и шта они значе за нас на практичном подручју. Почећемо од неких основних знања, као што је наука о Тројству – задивљујуће учење да је Бог Један, али да се ипак открива као три Особе Божанства. Одатле ћемо покушати да се усредсредимо на Бога као Створитеља, на доктрину која обликује темељ свега у што ве-

рујемо. Затим ћемо разматрати Његово дело откупљења, јер бити створен у једном грешном свету није довољно. Нама је потребно да будемо искупљени, зар не? Размишљаћемо о Богу као о Богу благодати и Богу суда. Говорићемо и о Његовој светости, Његовом закону, Његовој Суботи као дану одмора и сећања, што све произлази из сржи Његовог карактера и помаже нам да боље разумемо какав је Он.

Ми ћемо разматрати и неке друге аспекте Божанства о којима се обично не мисли, наиме, да је Он и Бог лепоте, Бог историје, па чак и Бог нежних међуљудских односа. Међу осталим темама, као што су молитва и екологија (што значи да ћемо разматрати и неке практичне аспекте онога што значи служити нашем Господу!), ми ћемо разматрати и Божје велико обећање о Христовом другом доласку, које нас води до врхунца историје и окончања човековог страшног искуства са грехом.

Бог је велики (између осталог, Он је створио и галаксију Сомбреро!). У односу на Њега, ми смо тако мали. Колико захвални бисмо морали бити, према томе, за сваки трачак светлости којим обасјава наш пут. У току овог тромесечја ми ћемо разматрати и ту светлост. На свакоме од нас, појединачно, почива одговорност да верно и одано ходимо у њој.

Професор теологије на семинару Ендрус Универзитета у Бериен Спрингсу, Мичиген.

ТРОЈЕДАН БОГ

Текстови за проучавање: 5. Мојсијева 6,4; Филиплјанима 2,6; Матеј 28,19; 1. Мојсијева 1,26.27; Јован 14-16.

Текст за памћење: »А ви, љубазни, назиђујте се својом светом вјером, и молите се Богу Духом Светијем и сами себе држите у љубави Божјој, чекајући милост Господа нашега Исуса Христа за живот вјечни« (Јуда 20.21).

Кључна мисао: Библија садржи информације и сугестије о Божанству и о јединству Божанства.

Иако се сама реч Тројство нигде не појављује у Библији, учење о Тројству је свакако садржано у њој. Учење о Тројству, да је Бог Један и да се појављује и облику три божанске Личности је кључно, јер се бави тиме ко је Бог, како изгледа, како делује и како се односи према свету. И што је најважније, Божанство Исуса Христа је битно у плану спасења.

У Библији, постоје три одвојене, али међусобно повезане врсте доказа за Тројство или троједног Бога: (1) докази за јединство Божанства, наиме, да је Бог Један; (2) докази да постоје три Личности које су Божанство; (3) посредни библијски наговештаји о троједности Божанства.

Разликовање између Оца, Христа и Светога Духа, назначено у Библији, мора се схватити као начин да се објасни каква је Бог сам по себи, ма колико то нашем грешном уму било тешко да разуме. »Вечни небески достојанственици – Бог Отац, и Христос, и Свети Дух« – како их назива Дух пророштва (Евангелизам, стр. 616), једнаки су, али не и идентични или међусобно заменљиви.

Иако су неки међу првим адвентистима имали проблема с том доктрином, наша Црква данас чврсто и одлучно заступа учење о божанском Тројству. Основно веровање број 2 каже: »Постоји један Бог: Отац, Син и Свети Дух, јединство три вечне Личности.«

Систем веровања старих Јевреја био је строго монотеистички - »моно« значи »једно«, а »теистички« потиче од грчке речи за »божански« - у смислу да постоји само један једини прави Бог. Ово гледиште се неопозиво исказује у целом Старом завету. Постоји само један прави Бог, Бог Авраамов, Исаков и Јаковљев, а не мноштво богова као што су веровали народи и племена око Јевреја. У том смислу, религија Јевреја је била јединствена.

Шта Бог говори о самој себи? Како ти стихови изражавају јединство Бога? 2. Мојсијева 3,13-15.

Јединство Бога изражава и текст који Јевреји називају »Шема« (5. Мојсијева 6,4). Текст је добио то име зато што почетна реч: »Чуј!« на јеврејском гласи: »Шема!« Ова изјава је једна од великих истина о Богу, истина у коју су синови Израиљеви били позвани да верују и којој су морали да уче своје потомке.

»Чуј Израиљу, Господ је Бог наш једини Господ!« (5. Мојсијева 6,4) Упореди овај текст са текстом у 1. Мојсијевој 2,24: »Зато ће оставити човјек оца својега и мајку своју и прилијепиће се жени својој и биће двоје једно тијело!« Шта би то могло значити што се иста јеврејска реч за »једно« појављује у оба текста?

Иста реч »ешад«, што значи »једно«, употребљена је да опише Бога у »шеми« (5. Мојсијева 6,4). Ова реч »ешад« не изражава неку математичку величину, већ сложено јединство. Овде је потврђено нешто о јединству посебних делова. Мужеви и жене треба да буду »једно« (ешад) према тексту у 1. Мојсијевој 2,24, исто онако као што је »једно« сам Бог у 5. Мојсијевој 6,4!

Како и Нови завет говори о томе да је Бог »једно«? Јаков 2,19; 1. Коринћанима 8,4.

РАЗМИСЛИ: Како нам разумевање Божанства као »једно« може помоћи да избегнемо замке идолопоклонства у било ком облику? Зашто Господ мора да буде једини кога обожавамо? На који начин би могао да уклониш све »идоле« из свог живота?

БОЖАНСТВО ИСУСА ХРИСТА

Божанство Оца се врло ретко, ако се уопште, оспорава. Они који сумњају у Тројство често оспоравају Божанство Исуса Христа. Када би Христос био било шта друго осим вечан и у пуној мери божански, план спасења би озбиљно дошао у питање (Види поуку за уторак!).

На који начин Павле, некада строги фарисеј, говори о Божанству Исуса Христа? Филибљанима 2,6.

За фарисеја, који се темељи на старозаветном учењу да је Бог »једно«, ово је запрепашћујућа изјава, јер открива Павлово дубоко осведочење у Христово Божанство. Посланица Јеврејима – писана Јеврејима који су били строги монотеисти, као и сам Павле – садржи снажне елементе који подвлаче Божанство Божјег Сина. У Јеврејима 1,8.9 Христова божанска природа је снажно и изричито наглашена.

Најважнија у откривању Христовог Божанства је сама Његова свест о јединству с Оцем. Он није ходао јерусалимским улицама имајући око себе победоносни хор који објављује Његово Божанство. Међутим, четири Јеванђеља садрже многе нити доказа које показују да је Он заиста био свестан свог Божанства. Исус је неколико пута тврдио да има права која припадају једино Богу: говорио је о Божјим анђелима као о својим анђелима (Матеј 13,41); тврдио је да може да опрашта грехе (Марко 2,5-10); узимао је себи право да суди свету (Матеј 25,31-46). Ко би други, осим Бога, имао право да то чини?

Размотри како је Исус, по наводима Јеванђеља, одговарао на обожавање разних људи! (Матеј 14,33; 28,9; Лука 24,50-52; Јован 9,35-38) Колико се Његово понашање разликовало од Павловог? (Дела 14,8-18). Шта нам Исусово прихватање свих тих израза обожавања говори о Његовом Божанству?

У току суђења, једна од оптужби против Исуса је гласила да је себе прогласио Божјим Сином (Јован 19,7; Матеј 26,63-65). Када Исус себе не би сматрао Богом, то би била јединствена прилика за Њега да исправи погрешна мишљења. Ипак, Он то није учинио. У ствари, управо је за време суђења пред Кајафом под заклетвом потврдио своје Божанство. Према томе, имамо снажне доказе из Библије који потврђују Божанство Исуса Христа.

Узми себи времена да се бавиш Исусовим животом и док то будеш чинио, усредреди се на чињеницу да је Он заиста био Бог, Створитељ свемира. Шта нам то говори о Божјој љубави према свету? На који начин можеш да извучеш много утехе и наде из те задивљујуће истине?

Ако Божанство може да буде »једно« у Личностима Оца и Сина, давање треће Личности Божанству нимало не отежава прихватање ове темељне истине. Трећа Личност о којој говоримо је Свети Дух.

Шта нам Мојсије надахнуто говори о улози Светога Духа, божанске Личности која се појављује већ тако рано у библијском извештају? 1. Мојсијева 1,2.

Како текст у Јеванђељу по Матеју 28,19 наглашава постојање три Личности Божанства?

Три Личности Божанства се спомињу када Исус заповеда да се нови верници, обраћеници у хришћанство, морају крштавати. И заиста, ова крштеничка »формула« се и данас употребљава приликом највећег дела хришћанских крштења. Особа која је одлучила да следи Христа крштава се у »име« (једнина, а не множина), иако се наводе три имена три божанске Личности. Три Божанске Личности се схватају као једна, као један Бог.

Приликом Исусовог крштења, све три Личности Тројства се појављују истовремено. Читајте Марков драматични опис тог крштења (Марко 1,9-11). Марков опис неба које се »отвара« (Марко 1,10) могао би се боље превести као »раствара«. Марко скреће пажњу на све три Личности Тројства као на застрашујуће откривење Бога, које утиче и на саму природу.

Као и код Исуса, деловање Светога Духа повезано је с деловањем Оца. Размотри следеће описе деловања Светога Духа:

1. Када је најављивао рођење Исуса Христа, анђео је рекао Марији да ће се њено Дете назвати »светим«, јер ће се Свети Дух спустити на њу (Лука 1,35).

2. Исус је тврдио да је Дух Господњи на Њему, помазујући Га да проповеда (Лука 4,18).

3. Исус је тврдио да истерује демоне силом Божјега Духа (Матеј 12,28).

4. Свети Дух, који треба да настави Христово дело после Његовог одласка, представља новог Саветника исте врсте (Јован 14,16).

5. Исус је удахнуо Светога Духа својим следбеницима (Јован 20,22).

6. Нови хришћани ће имати и Светога Духа који станује у њима (Јован 14,17), али и Духа Христовог (Галатима 2,20; Колошанима 1,27).

РАЗМИСЛИ: Христос и Свети Дух су уско повезани међусобним службама. И још више, постоје библијски текстови који спомињу Светога Духа као Бога. Читај текст у Делима 5,1-11. Како нам тај случај помаже да схватимо и Божанство Светога Духа?

У ЈЕДИНСТВУ И ЈЕДНАКОСТИ

Колико год је Библија јасна у изношењу да је Бог један (ешад), она говори у множини када спомиње Личности Божанства. Теолози и проучаваоци Библије током хиљада година видели су у многим старозаветним текстовима доказ о томе да је Божанство по својој природи множина. Ова истина, као и многе друге, много је јасније откривена у Новом завету.

Како се у самом почетку открива плуралитет* Божанства? 1. Мојсијева 1,26.27.

Повезивање једине и множине када се говори о Божанству појављује се у 1. Мојсијевој 11,7.8. када је реч о грађењу вавилонске куле. Сам Бог поново проговара. »Господ« се спомиње као говорник, али као да говори у име групе (»ми«).

На који начин се именица Господ појављује у множини и у Књизи пророка Исаије? Исаија 6,8.

На који начин, у Новом завету, Петрова проповед на дан Педесетнице уздиже Исуса као део божанског Тројства? (Види Дела апостолска 2,33) Петар, одани и ватрени монотеистички Јеврејин, објављује пуно Божанство Исуса Христа, који се сада налази на Небу. У својој посланици јеврејским прогнаницима у расејању, Петар поново објављује доказе троједне природе Божанства (Види 1. Петрова 1,1-3!).

Из чега се види да апостол Павле верује у постојање три Личности Божанства које учествују у процесу спасења? 2. Коринћанима 1,20-22; 2. Коринћанима 13,14.

РАЗМИСЛИ: С нашим ограниченим умом, а и грешним, није нам лако да ово учење потпуно разумемо. И шта онда? Ми се овде бавимо Божјом природом, природом Створитеља свемира. Како је неразумно уопште и помислити да смо у стању да је потпуно схватимо, а посебно када узмемо у обзир да као људи нисмо способни да било шта потпуно разумемо. Сетимо се само најједноставнијих ствари о којима размишљамо. Колики аспекти нам остају изван домаћаја? Колико се то тек односи на нешто тако велико и недостижно као што је природа самога Божанства?

* многострукост, вишеструкост

ТРОЈСТВО И СПАСЕЊЕ

Јеванђеље по Јовану обраћа јединствену и свесну пажњу на неповљиву природу Божанства. Изгледа да је Јован потпуно свестан »једности«, али и »троједности« Божанства.

Читај Христову молитву у Јеванђељу по Јовану 14-16 и преброј колико пута се у њој спомињу три Личности Божанства. Како нам ти текстови помажу да схватимо стварност ове важне истине?

Овај текст у Јеванђељу по Јовану је највећи низ подсећања на постојање три истовремено постојеће божанске Личности. Овде се неколико пута говори о динамичним међусобним односима три божанске Личности. Учење о Тројству, далеко од тога да буде само нека апстрактна спекулација^{*}, представља неизбежни закључак који се сам намеће после систематског истраживања Писма. У овом контексту посебно је важно Божанство Исуса Христа. Када Христос не би био потпуно и савршено Бог, тада бисмо једино имали ситуацију да Господ казну за наше грехе пребацује с једне стране на другу, јер не жели да је прихвати на себе. Међутим, целокупна срж јеванђеља огледа се у томе да је сам Бог био на крсту носећи на себи грехе света. Све што би било мање од тога лишило би помирење свега што га је учинило снажним и успешним.

Размислите о овоме: када би Исус био само створено биће, а не потпуни Бог, како би Он – као створење – могао да поднесе пуну меру Божјег гнева против греха? Које би створено биће, без обзира колико узвишено, могло спасти људски род од кршења Божјег светог закона?

Када Исус не би био божански, онда ни Божји закон не би био тако свет као што је сам Бог свет, јер би створено биће било у стању да донесе помирење за његово кршење. Закон би био само толико свет колико је свето то створено биће, али никако тако свет као сам Створитељ. Ни сам грех не би био толико рђав када би за његово кршење била потребна помириатељска смрт створења уместо самога Створитеља. Чињеница да је кршење закона захтевало жртву самога Створитеља, у Личности Исуса Христа, да би се окајао грех представља снажан доказ колико је грех озбиљан.

Према томе, наша сигурност у спасење преко онога што је Христос учинио за нас – а не преко наших добрих дела – долази као последица чињенице да је сам Бог платио казну за наше грехе. Шта бисмо ми могли учинити да бисмо томе нешто додали? Са Богом, Створитељем, који се жртвује за наше грехе било би право богохуљење веровати да ми можемо било шта додати тој жртви! Према томе, кад Христос не би био Бог, целокупно помирење било би доведено у питање.

РАЗМИСЛИ ЗА ТРЕНУТАК: Створитељ свемира је умро уместо тебе, тако да ти можеш имати обећање вечнога живота у Њему. Како би могао да научиш да црпеш наду и сигурност из те задивљујуће истине? У светлости те стварности, да ли ишта друго заиста нешто значи?

* духовно, мисаоно разматрање, размишљање

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У учењу о Тројству, ми не налазимо три различите божанске улоге које обавља једна божанска Личност (то би био модализам). Нити се ту ради о три бога на окупу (то би био тритеизам или политеизам). Један Бог («Он») је дакле истовремено исто што и «Они» и «Они» су увек заједно, увек уско сарађујући. Свети Дух извршава вољу и Оца и Сина, што је истовремено и Његова воља. То је истина коју Бог открива о себи у целој Библији.

Неки људи имају проблема с Божанством Исуса Христа зато што се Христос, док је био овде у телу, потчињавао вољи свога Оца. Многи то гледају као доказ да је Он нешто мање од Оца. Оваква стварност, међутим, не одражава унутрашњу структуру Божанства. Уместо тога, та потчињеност показује како план спасења треба да делује. Требало је да Исус дође у облику човека, постајући »послушан до саме смрти, а смрти крстове« (Филипљанима 2,8). Према томе, »ако и бијаше Син Божји, али од онога што пострада научи се послушању; и савршивши се постаде свима који га послушаше узрок спасења вјечнога« (Јеврејима 5,8.9). Ови текстови показују да је потчињавајућа улога Исуса Христа последица утеловљења, које је било кључно за план спасења. Оно не показује ништа друго осим да је Он у потпуности божански и вечан.

»И име ће му бити Емануило ... Бог с нама.' Свјетлост познања славе Божје' види се 'на лицу Исуса Христа.' Од вечних времена Господ Исус Христос је био једно с Оцем; Он је био 'обличје Божје', обличје Његове величине и величанства, 'одсјај Његове славе'. Да покаже ту славу Он је дошао на наш свет.« (Елен Г. Вајт, *Чезња векова 19* /ориг./)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. Неки од првих адвентиста су имали проблема с науком о Тројству. Данас, Црква је заузела чврсто гледиште о овом учењу. Како нам та промена у току времена открива развојну природу истине? Да ли сте и ви, у властитом искуству, сазревали у свом разумевању истине? Шта сте некада веровали, а данас више не верујете?
2. Текст у Јовану 8,58. гласи: »А Исус им рече: заиста, заиста вам кажем: ја сам прије него се Аврам родио.« Како нам тај текст снажно приказује потпуно Божанство Исуса Христа?

Сажетак: Ако желимо да продубимо своју љубав према великоме бескрајном Богу коме служимо и кога обожавамо, прво морамо да схватимо оно што нам Он говори о себи. Тројство је тајна, али у Библији »тајне« су дубоке истине које нам бескрајни Бог открива на нашем ограниченом нивоу. Према томе, о Богу можемо сигурно говорити само на својим коленима. »Слушај Израилу: Господ наш Бог, један је Бог!« (5. Мојсијева 6,4)

У ПОЧЕТКУ

Текстови за проучавање: Матеј 19,4; Јов 38,4-7; 5. Мојсијева 32,10,11; Псалм 19; Јован 1,1-13; Римљанима 5,12; Исаија 66,22.

Текст за памћење: »Јер кроз њега би саздано све што је на небу и што је на земљи, што се види и што се не види, били пријестоли или господства или поглаварства или власти, све се кроза њ и за њ сазда« (Колошанима 1,16).

Кључна мисао: Наука о стварању, дословно шестодневно стварање, представља темељ свега што верујемо.

Тешко је и замислити два различитија погледа на стварање него што су библијски модел стварања и атеистички еволуционистички модел. Први представља стварање које је било планирано, промишљено, израчунато, у коме ништа није било препуштено случају. Супротно томе, еволуционистички модел је све препустио случају. Друго, у библијском извештају све је било стварано са сврхом; Бог је имао коначни циљ, што Грци називају *телос*, сврху с којом је стварао. Супротно томе, еволуција почива на претпоставци да нема неког коначног циља, да нема сврсисходне силе која је одредила шта ће се стварати. Случајне мутације и природно одабирање (производ случаја) делују заједнички наслепо, одржавајући оно што делује, а одбацујући оно што не делује. Коначно, библијски извештај говори да су људи начињени по Божјем обличју. Еволуција тврди да су начињени по слици примата који је само претходио врсти Хомо сапиенс-а.

У току ове седмице, ми ћемо разматрати библијску науку о стварању и установити да она представља темељ свих библијских истина које следе. Ако стварање погрешно поставимо, више је него сигурно да ћемо погрешно поставити и много шта друго. Управо зато је наука о стварању тако битна за све што као хришћани верујемо.

СЕДМИЦА СТВАРАЊА

»У почетку створи Бог небо и земљу.« (1. Мојсијева 1,1) На који начин већ ова прва реченица аутоматски чини да се Библија и дарвинизам међусобно искључују?

Прва књига Мојсијева почиње помињући Бога који је већ на делу као Створитељ. Без икаквог објашњења, икаквог увода, Бог је у средишту догађаја. Ниједан од библијских писаца није мислио да је Богу био потребан увод. Као најближи доказ о постојању Бога могла би да нам послужи мисао псалмисте: »Рече безумник у срцу својему: нема Бога!« (Псалам 14,1)

Теолози су приметили задивљујућу вештину, не само у самом делу стварања већ и у начину како је оно представљено у Библији. Текст у 1. Мојсијевој 1,2. објављује уводне услове у којима је обављено Божје ремек-дело организовања материје: »А земља бјеше без обличја и пуста.« У току прва три дана Створитељ обликује оно што није било обликовано. Следећа три дана попуњава оно што је било »пусто« или празно.

Другим речима, светлост која је била створена првога дана била је допуњена или довршена четвртога дана великим светлима - Сунцем и Месецем (>и звездама« - 1. Мојсијева 1,16). Ваздух и вода који су били у средишту интересовања другог дана испуњени су птицама и воденим створењима петог дана (1. Мојсијева 1,6-8. 20-23). Суха земља је била одвојена од воде, потом испуњена вегетацијом трећег дана (1. Мојсијева 1,9-13), а довршена копненим животињама заједно с човеком шестог дана. И коначно, све је било проглашено »веома добро« и најзад свечано прослављено седмога дана речима самога Бога (1. Мојсијева 2,1-3).

Најважније је да нагласимо да ови текстови не остављају никаквог простора за помисао да је било шта било препуштено случају. За разлику од тога, текстови говоре сасвим супротно: све је било пажљиво одрађено и испланирано.

У складу са следећим текстовима, ко је још веровао у библијски извештај о стварању?

Матеј 19,4. _____

2. Мојсијева 20,8-11. _____

1. Тимотију 2, 13. _____

Исаија 40,26. _____

Све у Библији потврђује да је Господ створио свет, позивајући га гласом у постојање управо онако као што је описано у 1. Мојсијевој, првом и другом поглављу. Писмо нам не оставља икаквог простора за сумњу или недоумицу. Неко може да изабере стварање, неко може да изабере еволуцију, али поштење не дозвољава никакво мешање ове две алтернативе. Сам текст нам не дозвољава такву слободу.

Драматичност седмице стварања је изузетна. Из дана у дан Створитељ позива у постојање животне системе и животне облике који настављају да задивљују научнике. Чак и сам Бог говори о изузетној радости која је владала тих дана.

Како Бог описује Јову узбуђење које је представљало део стварања Земље? Јов 38,4-7.

Наговештај радости у Створитељевом срцу у току те прве седмице стварања може се пронаћи у другом стиху првог поглавља 1. Мојсије: »И Дух Божји дизаше се над водом!« Хришћански теолози и проучаваоци Библије веома високо оцењују префињени литерарни стил Пентатеуха (првих пет књига Старога завета), књига које је написао Мојсије. У овом случају, док описује како Божји Дух лебди над водама у почетку седмице стварања, Мојсије намерно бира реч којом ће се послужити само још једном – у 32. поглављу 5. Мојсије. То поглавље је део његове опроштајне беседе Израилу.

У ком контексту Мојсије још једном употребљава реч »лебдети«? 5. Мојсијева 32,10.11 (види и Матеј 23,37).

Размисли о томе како птице с љубављу припремају гнездо за своје младунце. Замисли их онда како лебде над њима, доносећи им храну, учећи их како да лете. Мојсије, који се старао о овцама преко четрдесет година, морао је имати прилику да ту природну појаву посматра сваког пролећа и свакако да га је то навело да мисли о Божјем нежном старању. Под надахнућем, описао је иста осећања у срцу Светога Духа док се обликовало наше људско гнездо.

Све у извештају о стварању, супротно разним еволуционистичким моделима – који наше стварање описују као деловање сила које се међусобно жестоко сукобљавају – открива Бога који воли своја створења, који се стара о њима, и који их сврсисходно и пажљиво обликује. Нема ничег безличног у стварању, ничег безосећајног, ничег бесцилног. Љубав је била тамо, у самом почетку седмице стварања. Какве ли супротности еволуцији, која научава да се љубав некако појавила, али тек после много милијарди година себичног служења насиљем. Љубав је покренула стварање и љубав ће бити ту када ова оштећена верзија стварања буде обновљена.

Размишљај о чудесима природе. На који начин се чудесна Божја љубав показала у њима?

НЕБЕСА ОГЛАШАВАЈУ

Псалми садрже богату збирку песама које славе Створитеља. Редовно и слављенички псалмиста описује Божја »велика дела«.

Псалам 19. Прогресивно кретање мисли је заиста смело. Прво, Давид описује лепоте неба и небеског свода, укључујући и блиставо Сунце. Упоређује сјајну енергију Сунца са жеником који одлази на своје венчање, али и са атлетичарем на тренингу (Псалам 19,1-6). Повезује затим сјај Сунца са савршенством Божјег закона и снагом његових прописа. Садржај закона је тако повезан с величином Божјих стваралачких дела (Псалам 19,7-11).

Псалам 92. Ова »Песма за суботу« започиње слављењем из захвалног срца. Онај који прати употребу израза »дела Твојих руку« и »дела Твоја« у целом Псалтиру (или у било којој другој књизи у Библији) мора бити наведен да од срца слави Бога због целог створеног света описаног у Библији. И што више неко сазнаје о Божјим створеним делима – било о најмањим појединостима које се виде само преко микроскопа или о најдаљој звезди или планети коју је угледао преко телескопа, или о било ком створењу из животињског света (било да плива, лети или хода) – то више препознаје задивљујућу силу Божје стваралачке делатности. Научници настављају да откривају све више и више, не само о разним биљкама и животињама већ и о томе како сви системи живота међусобно делују у сложеној мрежи живота. И што више сазнања стичу, све им изгледа још вредније дивљења.

»Вилица свакако није пример интелигентног обликовања; уместо тога, то је несавршено прилагођавање које се догодило као последица природног одабирања, служења материјалима при руци да би се преобликовала и скратила њушка сисара и претворила у лице.« (Owen Gingerich, *God's Universe*, pp. 98.99 – Cambridge, Mass; Harvard University Press)

Коју важну појединост је овај хришћанин – безуспешно покушавајући да споји еволуцију с хришћанским погледом на свет – на своју несрећу пропустио да примети?

Нема сумње, створени свет открива љубав и силу Створитеља. Међутим, наш свет је био опустошен грехом, ожилцима и ломовима које је изазвала велика борба. Ми гледамо страшне последице свуда око нас у болестима, смрти, природним катастрофама, и слично. Ниједан део стварања на Земљи није томе избегао, а свакако и ниједно људско биће. Ипак, чак и усред свет тог опустошења, ми смо у стању да видимо љубав и силу Створитеља. Кључ није да се усредсредимо на оно што је лоше, већ на добро које се крије испод њега. Ми можемо да видимо, на пример, дрво трешње погођено болешћу која је уништила његов целокупни род. Болест, ма колико тешка, није нити је могла да избрише љубав и доброту откривене у самом дрвету, љубав и доброту које указују на карактер Створитеља.

КРСТ И СТВАРАЊЕ

На који начин апостол Јован повезује стварање са крстом? Зашто су та два учења неодвојива? Јован 1,1-13.

Многобројна места у Библији јасно повезују Господа као Створитеља с Господом као Откупитељем. То је веза која пружа довољно доказа да се еволуција не може помирити с Библијом, а посебно са учењем о крсту. Шта би било да није тако? Господ би се теловио у неког еволуцијом промењеног мајмуна који је настао неким жестоким и болно убилачким циклусом природног одабирања, све са циљем да укине смрт, »последњег непријатеља« (1. Коринћанима 15,26)? Али, како смрт може да буде »непријатељ« ако је то од Бога изабрано средство за обликовање човека, у најмању руку бар по еволуционистичком моделу? Бог би морао да потроши мноштво мртвих *Хомо еректус*-а, *Хомо хаиделбергенсис*-а и *Хомо неандерталенсис*-а да би коначно добио једног по својем облику (Хомо сапиенс-а). То би, онда, морало да значи да је Исус дошао да спасе људски род од оног истог процеса који је Он, као Створитељ, употребио да га обликује. Ако вам то звучи смешно, онда је то само зато што је заиста смешно!

Како нам Павлове речи помажу да разумемо колико је кључно дословно прихватање извештаја о стварању у 1. Мојсијевој за цели план спасења? Римљанима 5,12.

Како замисао о паду у грех, тако јасно библијску по свом пореклу, објашњавају они који покушавају да споје еволуцију и Библију? Да ли се Бог послужио процесом насиља, себичности и доминације јаких над слабима да би створио морално беспрекорно и несебично биће које ће онда »пасти« у стање насиља, себичности и владања јаких над слабима – у стање из кога треба да буде откупљено – да не би иначе морало да се суочи с коначном казном?

И поново, бесмисленост овог гледишта чини га потпуно неприхватљивим! Једини начин да крст добије свој прави смисао, да се схвати као одговор на потребу човека за Спаситељем који ће га избавити, јесте признање да су људска бића »пала«, а »пад« подразумева унижавање, дегенерацију; то значи да смо прешли с нечега што је добро на нешто што није добро. Само такво тумачење је у савршеном складу с дословним разумевањем 1. Мојсијевог, док са еволуцијом нема никаквог смисла. Заиста, идеја о еволуцији руга се и паду у грех и самом крсту.

СТВАРАЊЕ И ПОНОВНО СТВАРАЊЕ

Која прекрасна обећања нам упућују ови старозаветни и новозаветни текстови? Исaiја 65,17; Исaiја 66,22; 2. Петрова 3,13; Отк. 21,4. Осим тога, на који начин су повезани с библијским моделом стварања, приказаним у првим поглављима 1. Мојсијевог?

Целокупна хришћанска нада почива на обећањима о новом небу и новој Земљи, на небу и Земљи без пустошења које је грех донео Земљи на којој сада живимо. Без те наде, тог обећања, ми немамо дословно никакве наде. Обећање о вечном животу је предивно, али ми желимо тај вечни живот у свету без ужаса, туге и разочарења који су обележје овога света. Зар не би од вечне смрти која очекује изгубљене много гори био вечни живот у свету у коме је беда правило уместо изузетак?

Све нас то наводи на нека врло занимљива питања о пореклу и о томе како је Господ деловао у процесу првог стварања – онога које је тако прекрасно описано у првом и другом поглављу 1. Мојсијевог. Питање гласи: Хоће ли и ново небо и нова Земља бити створени божанском силом, што значи, исто онако како је то дословно описано у 1. Мојсијевој: Бог проговара и у оквиру задивљујуће кратког времена настаје целокупни живот на Земљи, потпуно обликован и развијен, живот који није препуштен хировима, насиљу и случају?

Или, уместо тога, хоће ли процес стварања тог живота поново морати да издржи »радости« и суровост природног одабирања и преживљавања најспособнијих у току милијарди година све док се нови свет, онај на коме »правда живи« (2. Пет. 3,13) коначно не појави?

Уосталом, ако је Бог »изабрао« еволуцију први пут да створи овај наш свет, зашто би чинио нешто друго други пут? Ако су то била Његова изабрана средства приликом првобитног стварања, зар не би била довољно добра и у другом покушају?

Бесмисленост замисли да ће се Бог послужити еволуцијом када буде поново стварао небо и Земљу још више истиче бесмисленост замисли да се послужио еволуцијом када их је стварао у почетку. Нема сумње, крст, откупљење, и обећање о новом небу и новој Земљи представљају теме нераздруживо повезане с дословним прихватањем извештаја о стварању у 1. Мојсијевој.

Покушај да замислиш како је изгледао наш свет у својој првобитној лепоти. Замисли, осим тога, како ће изгледати када буде поново створен. Наш ум и наше срце могу једва да замисле како ће то све бити. Зашто ништа на овом свету није толико вредно кад помислимо на оно што нас чека у свету који ће бити поново створен?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У току целе своје службе, Елен Г. Вајт је била бескомпромисна у свом одбацавању теорије о еволуцији.

Писала је: »То је најгора врста неверовања; јер, код многих који тврде да верују у извештај о стварању, то је само прикривено неверовање.« (The Signs of the Times, 20. март 1879)

»Хоћемо ли се ми, да бисмо имали привилегију да пратимо своје порекло од клица и мекушаца и мајмуна, сложити да одбацимо изјаве Светог писма, тако величанствене у својој једноставности: 'И створи Бог човјека по обличју својему, по обличју Божјему створи га.' 1. Мојсијева 1,27.« (Е.Г. Вајт, *Васпитање*, стр. 130 /ориг./)

»Када Господ изјављује да је начинио свет за шест дана и да се одморио у седми дан, Он мисли на дане од двадесет и четири сата, које је обележио рађањем и заласком Сунца.« (*Testimonies to Ministers and Gospel Workers*, p. 136)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. Други проблем који произлази из покушаја да се споји еволуција с Библијом јесте ускрсење мртвих на крају времена. Зар то неће бити тренутан процес, у тренућу ока (1. Коринћанима 15,52)? Неки људи су били мртви хиљадама година, и од њих није остало ништа чиме би се нешто могло започети. Ипак, ако Бог може да их поново створи за трен ока, зашто би се послужио еволуцијом када их је стварао први пут?
2. Насупрот општеприхваћеним замислима, Чарлс Дарвин је градио своју теорију о еволуцији почевши од теолошких претпоставки. Он је то овако некако објаснио: »Изгледа ми да на свету има сувише много беде. Не могу да убедим себе да би милостиви и свемоћни Бог намерно створио паразитску осу са изразитом намером да се она храни живим телима гусеница, или да се мачка игра с мишевима.« Наравно да »добростиви и свемоћни Бог« није учинио тако нешто. Шта је погрешно у Дарвиновој претпоставци и како мислите да је она утицала на њега да изађе с једном тако радикално погрешном теоријом о пореклу човека?
3. Као разред, проведите неко време у природи и дивите се разним чудима створеног света. И док то будете чинили, пажљиво размотрите штете које је грех нанео и видите како бисте могли да уочите разлику између првобитног стварања и онога што је грех учинио делима стварања. Зашто је увек важно да ту разлику имамо на уму?

Сажетак: Упркос многим покушајима да се споји библијски поглед на свет са теоријом о еволуцији, ова два погледа су међусобно потпуно супротна. Хришћани морају остати чврсти у прихватању дословног извештаја о стварању; ако се он одбаци, заједно с њим одбацује се и план спасења.

БОГ КАО ОТКУПИТЕЉ

Текстови за проучавање: Римљанима 1,18; 1. Мој. 3,15; Римљанима 16,20; 1. Петрова 1,19; Марко 10,32-45; Матеј 27,46.

Текст за памћење: »Достојно је јагње заклано да прими силу и богатство и премудрост и јачину и част и славу и благослов« (Откривење 5,12).

Кључна мисао: Троједан Бог није само наш Створитељ, Он је и наш Откупитељ.

Уско повезана с Богом као Створитељем је Његова улога нашег Откупитеља. Грех је тако лош, тако смртоносан, тако непријатељски настројен према створеном свету да једино сам Створитељ може да реши проблем. И Он је то и учинио, у личности Исуса Христа.

»А сад у Христу Исусу, ви који сте негда били далеко, близу постадосте крвљу Христовом« (Ефесцима 2,13).

Не нашим делима, не било чиме што бисмо ми могли учинити, него својом благодаћу, која се показала на крсту, може нас Господ откупити и приближити себи. Христос је понео Божји гнев да ниједан од нас то никада не мора. То је, у суштини, план спасења.

Павле је такође написао цркви у Коринту да је »ријеч крстова лудост онима који гину; а нама је који се спасавамо сила Божја« (1. Коринћанима 1,18). Проблем са крстом је у томе што он изгледа тако бесмислен људском разуму: Бог, бескрајни, свети Створитељ, постаје жртва за поремећене људске душе, своје заклето непријатеље, узимајући на себе казну за њихове грехе тако да се они сами не морају суочити с том казном! Тешко схватљиво, зар не? Помирење је тако дубоко, тако тешко, тако бескрајно да од њега схватамо само оно што можемо. Преко тога, разум престаје, и све што можемо да учинимо јесте да славимо и хвалимо Бога.

»Али Бог показује своју љубав к нама што Христос још када бијасмо грешници умрије за нас« (Рим. 5,8). Шта нам овај текст показује?

На крсту, на крајње понижавајући, незамислив и несхватљив начин Бог је победио и посрамио непријатеља. Љубав, праведност и саучешће стапају се у једном јединственом динамичком чину. Бог опрашта грешницима, сам плаћајући казну за њихов грех, својим патњама искупљујући њихову кривицу. На Голготи, Бог открива колико је изузетно скуп био опраштај.

Христос није умро да би у Божјем срцу пробудио љубав према нама. Не, Исус тврди да је Очева љубав извор, а не последица помирења (Јован 3,16.17). Бог нас није заволео зато што је Христос умро за нас; Христос је умро за нас зато што нас је Бог волео. Христово помирење није било понуђено да наговори Оца да заволи оне које би иначе мрзео. Христова смрт није пробудила љубав која до тада није постојала. Уместо тога, она је била испољавање љубави која је од вечности била у Божјем срцу. Исус никада није морао да уверава Оца да нас заволи. Запазите колико наглашава ту истину у тексту у Јеванђељу по Јовану 3,16.17; 16,26.27.

Стварна трагедија је у томе што смо изгубили велики део свог знања о Богу против кога смо згрешили. Ми чак и не осећамо да би требало да се покајемо, јер нисмо увек ни сигурни колико смо увредили Бога својим гресима. Ми смо постали неосетљиви за изузетну грешност греха. Савремена религијска сентименталност често умањује одвратност према греху. И пошто се више не љутимо на грех, постаје нам теже да схватимо зашто и у коликој мери грех изазива гнев светог Бога.

Павле се не устручава да говори о Божјем гневу. Како се о томе изражава у Римљанима 1,18?

Ова снажна изјава отвара пут дугачкој расправи о свеопштој поплави греха о којој Павле наставља да говори у два следећа поглавља, све до Римљанима 3,20.

Један запањујући аспект јеванђеља је чињеница да је Бог истовремено победник над грехом и његова жртва. И, као последица те двојструке улоге, наш свети Бог може да одржи свој завет с грешним прекршиоцима завета. Љубав га не наводи на слепу трпељивост према греху и злу већ на славну победу над њим. Управо зато што је љубав, Бог се противи греху и злу, јер те стварности кваре и уништавају Његову вољену децу. Смрт коју је Бог претрпео на крсту је цена коју Његова љубав плаћа што озбиљно узима грех, док истовремено воли грешнике.

РАЗМИСЛИ: Колико озбиљно схваташ грех у свом животу? Којим мерилима се служиш да оправдаш свој одговор?

ЈЕВАНЂЕЉЕ У СТАРОМ ЗАВЕТУ

Када је човеку упућено прво обећање о спасењу и шта је оно значило? 1. Мојсијева 3,15.

Језик овог обећања је оштар. Адам и Ева су згрешили. И сада им је најављена велика борба између добра и зла сликом непријатељства између две супротне стране. То је драгоцено обећање људском срцу које је привучено греху. Нама је упућено обећање да тај велики сукоб неће бити вечан, јер ће једнога дана глава непријатеља бити смрскана. У овим стиховима, велика борба није само наговештена први пут, већ је објављено и како ће се она завршити.

Павле се охрабрио читајући текст у 1. Мојсијевој 3,15. Како он то изражава у Римљанима 16,20? Шта наглашава?

Мојсије у 1. Мој. 22,1-19 даје врло сликовит опис помирења. Шта бисмо из овог описа могли научити о будућем Христовом помирењу?

Запазите вишеструко спомињање »оца и сина« и како заједнички иду према планини жртвовања. Син носи дрва, а отац средства за жртву (нож и ватру). Исак, много млађи од свога оца, могао је савладати оца на планини жртве. Међутим, уместо тога, ми видимо два чуда: оца који предаје свога сина и сина који предаје свој живот.

Какве ли снажне слике жртвене смрти Исуса Христа за нас? Овај приказ, ма колико снажан и дирљив, био је само мали предукус догађаја после много столећа када ће на истој планини један други Отац жртвовати свога Сина. Међутим, тога пута неће бити животиње да буде принесена на олтару. Отац ће заиста дати свога Сина, а Син ће дати свој живот.

Тада, на брду Морији, свету је била приказана веома снажна слика, али ипак само слика, плана спасења и колико ће стајати откупљење људског рода од пропасти греха.

СПАСЕЊЕ У КЊИЗИ ПРОРОКА ИСАИЈЕ

На познатом путу за Емаус Исус је учио двојицу очајних ученика помирењу од »Мојсија и од свију пророка« (Лука 24,27). Које пророчке материјале је Исус вероватно укључио у своје проучавање помирења?

Врло је вероватно да је међу пророке на које се позивао Исус укључио и Исаију. У Књизи пророка Исаије читај опис »слуге који страда«. Које су појединости укључене у тај опис, појединости које нам помажу да потпуно схватимо помирење које је Христос постигао? Исаија 53.

Иако у том поглављу има много појединости, једна се посебно истиче више од свих других: улога слуге патника која се огледа у замени. Запазите колико пута он плаћа цену за грехе других. Та тема јавља се увек изнова и учи нас да је у сржи спасења, помирења, Исусова смрт уместо нас. Као грешници који су прекршили Божји закон, ми ништа не можемо учинити да постанемо прави пред Богом. Сва наша добра дела не могу да премосте провалију између нас и Бога. Једини начин да се спасемо био је да Исус плати цену уместо нас и да нам онда понуди своју савршену праведност, коју можемо затражити вером.

Да су наша добра дела била довољна да нас оправдају пред Богом на било који начин, Исус не би морао да умре уместо нас. Чињеница да је то учинио, да за помирење није било довољно ништа друго осим Његове смрти, треба свима нама да буде доказ да не можемо да зарадимо своје спасење. Оно је, заиста, потпуно и искључиво, дар Његове благодати.

Како апостол Петар наводи текстове из Књиге пророка Исаије, 53. поглавља, када објашњава Христову помириатељску смрт уместо нас? 1. Петрова 1,19; 2,21-25.

Текст у 53. поглављу Књиге пророка Исаије даје најјасније теолошко објашњење крста, показујући недвосмислено да, ма шта друго Христов крст још представљао, он у првом реду представља Христа како умире уместо нас, сам подносећи казну коју смо ми заслужили.

Служећи се текстом Исаија 53, размишљај о завршним призорима Христовог живота. Док то будеш чинио, имај на уму да је особа описана у тим текстовима наш Бог, наш Створитељ, део Божанства! Како бисмо могли заобићи тако чудесно дивну истину?

ЈЕВАНЂЕЉА И КРСТ

Упркос запањујућем чуду Христовог утеловљења, Његовим узвишеним учењима и чудима која је чинио, све то није сачињавало основну суштину Његовог живота. Његове мисли заокупљало је размишљање о жртвовању сопственог живота. Иако Његово рођење и Његова служба чудесно одјекују у нашим мислима, велика мисија Христовог живота заправо је била Његова смрт.

У четири Јеванђеља налазимо Исуса како покушава да припреми своје ученике за своју будућу смрт. Међутим, њихова оданост Учитељу, повезана с њиховом надом у долазак политичког Месије, спречавала их је да схвате оно што им је Исус толико пута говорио.

Како је Исус описао своју предстојећу смрт? Шта је било погрешно у захтеву Јакова и Јована? Како је гласио Исусов непосредни одговор? Марко 10,32-45.

Вече пре своје смрти, Исус је прославио Пасху са својим ученицима. Онда им је дао налог да се тај догађај слави све до Његовог поновног доласка. Обред Вечере Господње, који је установио сам Господ – једино подсећање које је Он лично потврдио – није успомена на Његово утеловљење, ни на Његова чуда, ни на Његове параболе, ни на Његово проповедање, већ једино на Његову смрт. Сам Христос је желео изнад свега другог да Га се сећамо по Његовој смрти.

У ствари, у извештајима четири Јеванђеља о Месијином животу, догађаји око распећа и само распеће најснажније су наглашени. Запрепашћујуће чудо Његовог утеловљења спомињу само Матеј и Лука. Само два поглавља у сваком од тих Јеванђеља извештавају о Његовом зачећу и рођењу. Марко и Јован изостављају свако спомињање Христовог рођења и започињу своје Јеванђеље са Христом као одраслим човеком.

Сва четири писца Јеванђеља, међутим, одлучно наглашавају последњу седмицу у Христовом животу и, наравно, Његову смрт. Прелистајте их и видите то намерно усредсређивање на само неколико дана Христовог живота. Последња седмица у Христовом животу заузима од једне трећине до скоро половине јеванђељског текста. Сваки читалац је тако приморан да се усредсреди на велико откупитељско Божје дело.

РАЗМИСЛИ: Прегледај свој живот, своју прошлост, своје грешке, своје грехе! Да ли поштено мислиш да је оно што си чинио или могао да учиниш могло да ти донесе помирење с Богом? Зар, онда, не би требало да Исусова смрт уместо тебе постане централна тачка твог живота? Какву наду би имао без ње?

УЗВИК НА КРСТУ

Ништа не делује тако разорно на наше разумевање помирења које је Христос постигао као сентименталност која се понекад проглашава хришћанством у наше време (све у настојању да се јеванђеље усагласи са савременим начином размишљања). Међутим, увек морамо скромно признати да све што говоримо о Њему никада неће на прави начин описати Бога, посебно када је реч о помирењу. Ми стога морамо избегавати искушење да Христову смрт на крсту опишемо само као »пример несебичне љубави«. Свакако да је она то била, али, узимајући у обзир наш положај као грешника, било је потребно нешто далеко веће од само »примера несебичне љубави« да нас откупи. Било је потребно, уместо тога, да наш Бог сам претрпи пуну меру свога гнева против греха.

На крсту, Исус је повикао: »Боже мој, Боже мој, зашто си ме оставио?« (Матеј 27,46) Како треба да разумемо тај узвик? Шта је Исус хтео да каже, и зашто нам тај чудесни вапај помаже да разумемо величину цене плаћене за наше откупљење од греха?

»Господ славе сада умире као откуп за људски род. ... На Христа као нашу замену и јемство положено је безакоње свих нас. Он се убројао у преступнике да би нас откупио од осуде закона. Спаситељ није могао да види преко гроба.... Бојао се да је грех тако одвратан Богу да ће Њихово раздвајање бити вечно ... Осећај грешности, који је навучао Очев гнев на Њега као на човекову замену, загорчао је чашу коју је пио и сломио срце Божјег Сина.« (Е.Г. Вајт, *Чезња векова*, стр. 752.753 /ориг./)

Исус је ову молитву упутио Богу уместо Оцу, како је то увек чинио. Христови вапаји с крста нису само пример онога кроз шта је Он изгледа пролазио да би нам показао своју љубав. Не, то је био Бог који је себе предавао смрти тако да наша будућност више не би била обележена смрћу. Био је то сам Бог који је умирао смрћу да бисмо ми били поштеђени смрти, смрти коју би грех иначе донео свима нама.

Три Јеванђеља бележе да Исус »повика иза гласа« док је умирао. Ти гласни узвици су чак забележени и у Посланици Јеврејима: »Он, у дане тијела својега, мољења и молитве к Ономе који га може избавити од смрти с виком великом и са сузама приношаше и би утјешен по својој побожности« (Јеврејима 5,7). Исусов »вапај због осећаја напуштености« најпродорнији је узвик у Библији. Нема друге изјаве у свим Јеванђељима која би се могла упоредити са овим Исусовим узвиком с крста, који нам даје увид у оно што је сам Господ био спреман да претрпи да би нам донео спасење.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»О, како не успевам, како сам неспособна да изразим оно што гори у мојој души у односу на Христову мисију! ... Не знам како да опишем или да пратим пером велику тему жртве помирења. Не знам како да представим теме које у живој сили стоје преда мном. Дрхтим од страха да не умањим велики план спасења неком својом јефтином речју.« (*Ellen G. White, Selected Messages*, 115)

»Бескрајна Исусова милост и љубав, жртва учињена за нас, позивају на најозбиљније и најсвечаније размишљање. Требало би да се бавимо карактером нашег драгог Откупитеља и Посредника ... И када тако будемо размишљали о небеским темама, наша вера и љубав ће јачати а наше молитве биће све прихватљивије Богу, јер ће их све више прожимати вера и љубав. Оне ће бити разумне и ватрене. Имаћемо све више непоколебивога поверења у Исуса и свакодневног, живог искуства с Његовом моћи да савршено спасе све који долазе Богу преко Њега.« (Е. Г. Вајт, *Пут Христу*, стр. 89 /ориг./)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. У Библији Бог је описан као Биће пуно љубави према грешницима, али и као Биће изузетно пуно гнева против греха. Неки хришћани покушавају да истакну једно или друго и да то прогласе за Божју природу. Зашто је то непотребно? У ствари, зашто је Божја љубав према грешницима један од главних разлога да је Он тако пун гнева према греху?
2. Божја љубав није слична млакој и понекад нередовној наклоности коју показујемо једни према другима. Шта нас Христово дело као Спаситеља учи о божанској љубави?
3. Како нам наше разумевање Божје светости, као супротност нашој грешности, помаже да боље разумемо зашто је наше спасење имало тако високу цену?
4. Размишљај више о извештају о Авраму и Исаку у 1. Мојсијевој 22. На које нам још начине он помаже да боље разумемо природу Христове жртве за нас? У исти мах, на који начин још боље осветљава оно што је требало симболички да представља?

Сажетак: Од првих страница 1. Мојсијева, Библија нам указује на Христову смрт на крсту, на коме ће Он умрети грешниковом смрћу да нас откупи, као грешнике, од вечног уништења које грех доноси. Иако се Библија служи различитим симболима и метафорама да објасни Христову смрт, у средишту свега тога је Његова замена, тако живописно приказана у 53. поглављу Књиге пророка Исаије. Ако нам је икада потребан доказ да нас наша дела не могу спасти, имамо га у смрти самога Бога на крсту. Уосталом, шта би грешна бића икада могла да томе додају?

БОГ БЛАГОДАТИ И СУДА

Текстови за проучавање: 1. Коринћанима 3,13; 2. Коринћанима 5,10; 1. Мојсијева 3. 6; Јован 3,17-21; Откривење 14,6.7.

Текст за памћење: »Јер ће свако дјело Бог изнијети на суд и сваку тајну, била добра или зла« (Проповедник 12,14).

Кључна мисао: Текстови о Божјем суду исто тако прожимају Библију као и текстови о спасењу; у ствари, оба учења су уско повезана.

Војник је стајао поред неког старца који је чекао да буде погубљен. Био је крив зато што је припадао »погрешној« раси и религији, и ништа више. Када је војник подигао пушку, његова жртва је проговорила: »Да ли знате да на небу постоји Бог који све гледа и који ће вас једнога дана оптужити због ваших дела?«

После тога је војник пуцао у старца и убио га.

И то је, на много начина, добар пример световног друштва. Не световна власт (власт која не уздиже неку религију изнад свих осталих), већ световно друштво, друштво које нема никаквих виших мерила осим својих сопствених. То је друштво без смисла за узвишено, без смисла за неки виши ауторитет, без смисла за Бога или за морална мерила виша од људских. То је друштво у коме људи заузимају Божје место, друштво у коме је једини суд с којим се човек среће суд њему сличних или суд властите савести (или онога што је од ње преостало).

Међутим, према Библији старац је био у праву: постоји Бог на небу, који зна све што се збива и Он ће заиста извести све на суд.

Хајде да проучимо тај посебни аспект Божјег карактера и да видимо да чак и на суду Бог показује своју задивљујућу благодат.

Тема о суду, божанском суду, протеже се кроз целу Библију. И на супрот уобичајеном веровању, суд није опречан спасењу или јеванђељу. Заиста, обе теме се прожимају у Писму од 1. Мојсијева па све до Откривења.

И није никакво чудо. Суд и спасење одражавају двоструки аспект Божјег карактера: Његов је суд и Његова је благодат. Према томе, не треба да супротстављамо идеју о суду и идеју о спасењу, баш као што не би требало да супротстављамо праведност и Његову благодат. Када бисмо то чинили, значило би лишити и једну и другу њихове потпуности и могућности узајамног допуњавања. Библија проповеда обе, према томе, треба обе и да разумемо.

Оно што је занимљиво у целокупној теми о суду јесте да Нови завет, од стиха до стиха, говори много више о суду чак и од Старог завета.

Читај следеће текстове. О чему говоре? Које се суди? Шта се догађа на том суду? Шта нам ти стихови откривају о природи и стварности божанског суда?

Проповедник 12,13.14. _____

1. Коринћанима 3,13. _____

2. Коринћанима 5,10. _____

Јеврејима 10,30. _____

Матеј 16,27. _____

Откривење 20,12. _____

Откривење 22,12. _____

Матеј 12,36.37. _____

1. Петрова 4,17. _____

Откривење 14,6.7. _____

Ово је само мала збирка текстова који јасно говоре о суду. Као што је већ споменуто, многи од најотворенијих текстова, текстова који јасно приказују стварност божанског суда или судова, појављују се у Новом завету. Та чињеница се свакако супроти идеји да је суд на неки начин опречан новозаветном концепту о Божјој благодати, који се такође јасно заступа у Новом завету. Све то треба да нас поучи да без обзира како разумемо суд и без обзира како разумемо благодат, морамо их разумети као божанске истине које постоје и делују заједнички, једна уз другу, а не једна против друге. Ако их супротстављамо, нисмо схватили потпуност јеванђеља, о којој смо проучавали прошле седмице.

Размисли о овоме: пре греха није било потребе за благодаћу јер није било разлога за праштање, за помиловање, за покривање. Исто је тако и са судом. Пре греха, није било разлога за суђење, осуду, казну. И суд и благодат појавили су се, бар у људском контексту, једино због греха људског рода.

Читај извештај о паду у грех у 1. Мој. у трећем поглављу. На који начин су у том тексту приказане обе теме, и тема суда и тема благодати?

Сотона је успео да унесе грех у свет, а последица је била свеопшта промена. Међутим, сместа се појавио Господ и повикао: »Адаме, где си?« Ово питање не треба да буде посматрано као осуђивачко; био је то више позив Адаму да приђе Богу, да приђе Ономе који га је створио и који га воли. Био је то позив да се обоје окрену од онога који их је преварио и да се врате свом Створитељу.

Запазите, затим, шта се догодило. Првих неколико реченица из Божјих уста, које је изговорио у овом грешном свету, биле су у виду питања (види 1. Мој. 3, 9, 11, 13). Затим, прво што је Бог изговорио после испитивања јесте осуда против змије. Међутим, одмах после тога, у 1. Мој. 3,15, непосредно после изрицања осуде над змијом, шта Бог каже?

Овај текст је прво јеванђељско обећање. Чим је објавио своју осуду против змије, Бог сместа изриче прву поруку благодати, откупљења, спасења људског рода. И тек тада, тек после ове јеванђељске поруке, Бог почиње да изриче своју осуду над човеком и над женом. Иако су обоје згрешили, прво што им Бог даје јесу нада и благодат – благодат која обликује позадину на којој суд треба да се догоди. И тако, чак и пре суда, обећање благодати је упућено свима који желе да га приме.

Сувише је касно за Сотону; његово уништење је сигурно. Међутим, усред самог изрицања пресуде над човеком и над женом, Бог им објављује своју благодат.

У почетку историје нашег грешног света, успостављен је однос између греха, суда и Божје благодати. Иако Бог мора да осуди и казни грех, обећање о благодати је увек ту, увек присутно, увек доступно, онима који га затраже за себе.

РАЗМИСЛИ: На који начин Бог можда и теби говори: »Где си?« Шта ти то чиниш што те, можда, нагони да се кријеш пред Богом? Зашто је правилно разумевање благодати први битан корак у прихватању Божјег позива да Му се приближимо и да окренемо леђа варалици који нас одваја од Бога?

Критичари Библије на сва звона оглашавају чињеницу да и друге старе цивилизације имају своје митове о Потопу. Они говоре да библијски извештај није јединствен, оригиналан, чак ни истинит, већ само копија неке старије легенде или мита.

С друге стране, они који верују да је Библија Божја Реч виде у тим митовима потврду стварности Потопа. Потоп се догодио, и 1. Мојсијева даје надахнути извештај о томе. Тај извештај стоји као супротност осталим верзијама, као што је једна која говори да је Потоп био послан зато што су људи у својим ноћним гозбама стварали сувише буке и ометали сан боговима. Ти богови, нервозни због недостатка мирног сна, послали су Потоп да казне људе.

Које разлоге библијски извештај наводи о Потопу - зашто је ово зло било послано на свет? 1. Мојсијева 6,5.

Мисао да људска бића могу да буду тако зла да заслужују смрт и уништење и не би требало да буде тако тешко прихватљива, бар не за нас данас, јер живимо у свету у коме зло постаје све веће и присутније. Хришћански поглед на људску грешност, иако често исмејаван, стално се потврђује. То што смо способни за добра дела не чини нас добрима. Уосталом, амерички гангстер Ал Капоне је волео децу, био је дарезљив до крајности и љубазно се понашао према својим пријатељима. Ко би га, ипак, назвао добрим човеком?

Упркос претећој најави осветничког суда, како се Божја благодат показала у збивањима око Потопа? 1. Мој. 6,14-22; 2. Петрова 2,5.

Градећи барку, Ноје је свету упућивао упозорења о суду. Подразумева се такође да је то било и време милости, могућност да се свет одврати од својих злих путева и да прихвати Божје спасење. Дух пророштва каже да су »препотопни становници поверовали у упозорење, да су се покајали због својих злих дела, Господ би повукао свој гнев« (ПП 97). Грађење барке је нудило свакоме који би послушао опомену сигурно уточиште од претећег уништења. Нема сумње, суд се приближавао. Међутим, благодат је била понуђена свима који су хтели да је прихвате све док не буде сувише касно и док се врата милости не затворе.

РАЗМИСЛИ: Колико често је Бог испољавао своју благодат према теби? Много чешће него што можеш да се сетиш, зар не? Како би могао да научиш да се предаш тој благодати и да јој дозволиш да те обликује према Христовом обличју?

ОСУДА И БЛАГОДАТ

Скоро сви знају текст у Јовану 3,16. Међутим, оно што је написано после тога помаже нам да га још боље схватимо.

Шта нам текст у Јовану 3,17-21 открива о суду? Шта каже о благодати? Шта нам речи тог текста откривају о томе како суд и благодат делују заједно?

Реч преведена са «осуди» у Јован 3,17. може се превести и речју «суди». Јасно је да контекст говори о осуди, јер је Бог на многобројним другим местима говорио о томе да ће судити свету.

Две теме се јављују у овим текстовима, тема о благодати и тема о суду, и оне су изузетно међусобно повезане. Грех и тама и зло учинили су да постане неопходно да праведни Бог суди и осуди свако зло. Истовремено, Божја благодат нуди излаз онима који су скривили, а овај се налази у вери у Исуса Христа.

Онај који верује у Исуса неће бити осуђен. То нам каже овај текст. То је једноставно тако. Христова праведност покрива ту особу и она стоји без осуде, сада и на суду.

Које разлоге овај текст пружа за оправданост осуде непокајаних?

У складу са овим текстовима, свет је под осудом. И то због тога што су сви сагрешили и сви заслужили смрт коју грех доноси. Осим тога, ови текстови јасно одбацују мисао да после крста сви људи аутоматски бивају оправдани. Уместо тога, после крста, целом осуђеном свету је понуђено спасење заслугом Христове посредничке смрти, која је била довољна за спасење сваког људског бића. Сви су осуђени, иако сви који Христовом благодаћу прихвате понуђено спасење, добијају помиловање, оправдање и спасење у Исусу Христу. Осуда која им је била изречена је укинута заслугом Исуса Христа, и они стоје у Његовој савршеној праведности.

У ствари, шта значи благодат, осим што нуди ослобођење од осуде? Баш као што идеја о осуди подразумева суд, тако је и са идејом о благодати. Да није било потребе за судом и осудом, не би било ни потребе за благодаћу. Само спомињање благодати захтева да се спомене и осуда. Према томе, имамо довољно разлога да истражујемо на који начин су повезани суд и благодат.

ЧАС СУДА ЊЕГОВА

»Не бојте их се, дакле, јер нема ништа сакривено што се неће открити, ни тајно што се неће дознати« (Матеј 10,26).

Ако посматрамо свет, не би требало да имамо проблема да разумемо идеју о суду и осуди. Човек не мора да буде верни хришћанин па да схвати да је нешто суштински лоше у људском роду. Ко не види да смо прави хаос, чак и катастрофу, унели у наш свет? Можда управо зато сви толико плачемо приликом свог рођења, јер инстинктивно знамо шта нас чека? Један песник је написао: »Плакао сам када сам се родио и сваки дан ми показује зашто сам то чинио!« Ко се не би сложио с њим? Ко није био изложен похлепности, себичности и подмуклости људи и ко им није пао као жртва? Ко и сам није у извесном тренутку био похлепан, себичан и opak?

Према томе, ако је Бог праведан, и ако би праведност била Његова једина и главна карактеристика, ко би међу нама могао да опстане пред Њим? Ако Бог зна све наше тајне, сва наша потајна дела (Проповедник 12,14), али и она која смо учинили у јавности, какве би изгледе чак и најпобожнији међу нама имао на дан суда, када се све то јавно прикаже?

На срећу, наш Бог је истовремено и Бог благодати. Целокупни план спасења био је тако постављен да свако људско биће, у идеалном случају, може да буде поштеђено осуде коју Божја праведност захтева. Без благодати, све би нас прогутао Божји гнев. Наша једина нада да опстанемо пред праведним Богом је Његова благодат.

Прочитај поруку првог анђела у Откривењу 14,6.7. На који начин ови стихови показују везу између Божје праведности и Његове благодати? Како понављају оно што је већ било речено у 1. Мојсијевој 3,15-21 о вези између благодати и суда?

Занимљиво је да анђео пре упозорења да »дође час суда Његова« објављује »вечно јеванђеље«. То мора да буде тако, јер би иначе на суду било осуђено целокупно човечанство. Нико не би имао могућности да се спасе, јер су сви сагрешили, сви су прекршили Божји закон. И зато, пре последње вести упозорења свету, објављује се Божја благодат. Иначе, на суду би били сви осуђени, сви без изузетка. Без благодати, коју поруку бисмо имали да објавимо свету осим вести да ће Бог уништити све нас и да нема никакве наде ни за кога? На срећу, порука која нам је поверена има као свој темељ »вечно јеванђеље«!

РАЗМИСЛИ: Коју улогу имаш ти у ширењу вести о суду и о благодати другима? Шта би још могао да учиниш да би допринео њеном ширењу, јер свакако да до сада ниси учинио све што си могао, зар не?

На који начин благодат и суд делују заједно? Ево шта нам надахнуто перо каже о томе:

»Док Исус заступа примаоце своје благодати, Сотона их оптужује пред Богом као преступнике. Велики варалица покушао је да их наведе да постану сумњичави, да изгубе своје поверење у Бога, да се одвоје од Његове љубави, да прекрше Његов закон. Затим указује на извештај о њиховом животу, на мане њиховог карактера, на њихову несличност са Христом, којом су нанели срамоту свом Откупитељу, на све грехе на које је покушао да их наведе, и узима себи право да их прогласи својим поданицима.

Исус не покушава да оправда њихове грехе, али указује на њихово покајање и њихову веру и, захтевајући за њих опроштење пред Оцем и светим анђелима, подиже своје рањене руке и каже: 'Ја их познајем по имену. Уписао сам их на длановима својих руку.« (Елен Г. Вајт, *Велика борба*, стр. 484 /ориг./)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. Како вам претходни наводи помажу да разумете улогу благодати на суду? Како Дух пророштва описује Божји верни народ и зашто је то важно? Колико налазиш себе у том опису?
2. Замисли да стојиш пред Богом са свим оним што си икада учинио, добро и лоше? Колико би добро прошао? Да ли би био у стању да стојиш пред Богом на темељу својих добрих дела, чак и оних која си чинио из најискренијих и најпоштенијих побуда? Да ли стварно мислиш да би она била довољна да те препоруче Богу? У којој мери ти твој одговор помаже да схватиш своју потребу за благодаћу?
3. Која се то смртоносна духовна замка крије у размишљању да ми, пошто смо спасени благодаћу, можемо чинити све што желимо? Како да се заштитимо од упадања у ту заблуду?
4. Људи нас понекад упозоравају на »јефтину благодат«. Међутим, такво нешто не постоји. Благодат уопште није јефтина – она је бесплатна! Јефтино је када људи, тражећи да добију благодат, покушавају да је злоупотребе као изговор да греше. Који примери те заблуде могу да се виде у хришћанском свету? Или чак и у нашој Цркви?

Сажетак: Бог је Бог праведности, а праведност захтева суд. Бог је, осим тога, Бог благодати. Колико је кључно да ми, као хришћани који објављују троструку анђеоску вест, разумемо и те божанске истине и оно што нам оне откривају о нашем Богу.

БОЖЈА СВЕТОСТ

Текстови за проучавање: Матеј 11,10; Марко 1,2; 1. Мој. 2,3; Јов 42,5.6; Лука 5,1-11; Лука 4,31-36; Исаија 6,1-3; Отк. 4,8.9.

Текст за памћење: »Узвишујте Господа Бога нашега, и клањајте се на светој гори његовој, јер је свет Господ Бог наш« (Псалам 99,9).

Кључна мисао: Библија обраћа велику пажњу на Божју светост. Шта нам ова светост говори о томе какав је Бог и како она утиче на план спасења?

Једна од темељних претпоставки свих библијских писаца била је да Бог небески заиста постоји. Ниједан од њих никада није изразио ни најмању сумњу у то; ниједан никада није учинио ни најмањи напор да то докаже. Божје постојање је дата, почетна чињеница, нешто слично аксиому у геометрији.

Уместо доказивања, ми у свих шездесет и шест библијских књига налазимо опсежно подсећање на то шта је Бог и како се односи према нама, грешним бићима, које жели да спасе.

Поука за ову седмицу усредсређује се на један аспект Божје природе, основни аспект који се посебно наглашава у Писму, а то је Божја светост. Бог је љубав. Јесте. Бог нас подстиче да Га називамо Оцем. Тако је! Бог је стрпљив, брижан и спреман на праштање.

Међутим, према Писму, кључна за наше разумевање Бога је Његова светост. И у Старом и у Новом завету Божја светост је темељ Његовог самооткривања. Ова тема се појављује у свим библијским књигама на овај или на онај начин.

Али, шта то значи када кажемо да је Бог свет? Како Библија описује Његову светост? И како се ми, као несвета бића, односимо према светом Богу?

Чак и на основу површног проучавања црквене историје постаје јасно да је исувише лако развијати нове идеје о Богу а онда обожавати те идеје уместо самога Бога, Бога откривеног у Библији. Као што је скептични Волтер казао: »Бог је начинио човека по свом облику, а онда му је човек узвратио комплимент.« И збиља, можда и нисмо у стању да схватимо да је наше разумевање Бога непотпуно, па чак и погрешно.

Према томе, требало би да се вратимо Писму и да своје разумевање Бога упоредимо са учењем Библије. Проучавање мора да укључи оба завета, јер нам је Бог говорио преко оба завета. То је важно, јер су неки тврдили да се Бог који је проговорио преко Новог завета разликује од Онога који се откривао у Старом завету. То није мишљење које заступа наша Црква, а није ни наука Библије.

Који израз старозаветни пророци стално изнова понављају? Јеремија 7,1-3.

Хиљадама пута пророчке поруке Старог завета започињу изразом: »Тако говори Господ« или сличним изразима истог значења. То треба да нас подсети да пророк не говори само у Божје име, већ да сам Бог говори у своје име преко пророка. У исто време, Нови завет је пун старозаветних навода. У ствари, целокупна теологија Новог завета је нераздрживо повезана с теологијом Старог завета. Како би неко, на пример, могао да схвати Исусову жртву одвојено од целокупног жртвеног система откривеног у Старом завету? Колико пута се сам Исус, као и новозаветни писци, позивао на Стари завет да би поткрепио своје доказе и мишљење? Цели корпус Новог завета налази свој теолошки темељ у Старом завету. Нема оправдања за било какву радикалну поделу између Старог и Новог завета. Цело Писмо – и Стари и Нови завет – надахнуто је од Бога (2. Тимотију 3,16).

Прегледај следеће текстове: Како нам они помажу да сагледамо везу између Новог и Старог завета? Шта нам говоре о томе како је Исус, као и сви новозаветни писци, гледао на Стари завет? Матеј 4,4; 11,10; Марко 1,2; 7,6; Јован 12,14.15; Дела 13,33; Римљанима 3,10; Галатима 3,13; 1.Петрова 1,16; 1. Коринћанима 5,7.

Амерички писац Марк Твен је једном рекао да га не мучи то што не разуме неке делове Писма; мучи се управо због оних делова Библије које разуме. Ко, бар понекад, нема проблема с неким деловима Библије? Узимајући у обзир шта Библија каже о самој себи (2. Тимотију 3,16), како би требало да реагујемо на делове Библије које не разумемо, или који нам се не допадају? (Види 1. Коринћанима 13,12)

Када је први пут појам светости споменут у Библији? 1. Мојсијева 2,3. Колико је значајна чињеница да је управо време било први пут проглашено светим?

Овај текст нам пружа прво значење појма светости. Он показује да је нешто, у овом случају време, »одвојено« од онога што се налази у непосредном окружењу. Седми дан сам по себи уопште се не разликује од било ког другог дана од 24 сата, од заласка до заласка сунца, а светим га чини чињеница да га је Бог прогласио светим. Он га је издвојио од остатка седмице.

Јеврејска реч употребљена овде у значењу »посвећен« значи »прогласити светим« или »објавити да је нешто свето«. Светост онда означава да је оно што је свето постало посебно, различито од онога што није проглашено светим.

У извесној мери, према томе, ова идеја треба да нам помогне да схватимо Божју светост. Бог је одвојен од свега другог у свемиру. Он је трансцендентално^{*} одвојен, далеко изнад и преко свега што ми можемо стварно да схватимо. Бити свет значи бити друкчији, бити различит на један посебан начин, онако као што се Субота разликује од осталих дана.

Како нам ови текстови помажу да схватимо Божју светост у овом контексту? 2. Мојсијева 15,11; 1. Самуилова 2,2; Псалам 86,8-10; Псалам 99,1-3; Исаија 40,25.

Овај концепт светости треба да нам помогне да боље схватимо провалију између Бога који је свет и бића која то нису – у ствари, грешника. Бог је одвојен од нас не само зато што је Створитељ, а ми створена бића, већ и зато што смо ми створена грешна бића. Све би то требало, у идеалном случају, да нам помогне да схватимо шта је Христос учинио за нас.

РАЗМИСЛИ: Иако смо начињени по Божјем облику, на који начин се радикално разликујемо од Њега? Како нам та разлика помаже да разумемо своју потребу за Спаситељем? Начини листу тих разлика и разговарај о њој у разреду.

* трансцендентан – који надилази човекова схватања, натприродан, недокучив

КАЈАТИ СЕ У ПРАХУ И ПЕПЕЛУ

Пошто је издржао нељудске патње од Сотонине руке, Јов је узвикнуо: »Ушима слушах о теби, а сада те око моје види. Зато поричем, и кајем се у праху и пепелу« (Јов 42,5.6). Шта нам Јовов одговор каже о Божјој светости која стоји као супротност људској грешности? На који начин је у Јововој реакцији на оно што је доживео дошло до изражаја јеванђеље?

Пророк Језекиљ, кога је Бог у својој милости послао Израиљу (у време када су Израиљци били заробљеници у Вавилону због своје неверности), искусио је страшну Божју присутност. Шта се догодило? (Језекиљ 1,28)

Јаков је морао да бежи из свога дома пошто је преварио свога оца Исака и брата Исава. Шта је Јаков рекао после свога ноћног виђења о лествицама до Неба и о Богу који му се обратио? (1. Мојсијева 28,16.17)

Кад је Израиљ логоровао поред Синаја, Господ се поново спустио у облаку на ту планину и показао Мојсију. Како је Мојсије реаговао? (2. Мојсијева 34,8)

Данило, други пророк у току истог робовања у Вавилону, такође је добио виђење од Бога док је службовао као високи државни службеник.

Иако му је неколико пута било речено да ужива наклоност Неба, како је Данило реаговао када је добио виђење о Богу? Зашто је, по вашем мишљењу, реаговао управо тако? (Данило 10,5-8)

Иако су ти људи били верни, побожни и праведни – били су проци – њихова реакција на Божју присутност подразумевала је страх, дрхтање и обожавање. Нема сумње да је узрок, између осталог, био и то што су били свесни своје недостојности и грешности насупрот Божјој светости. На свој посебан начин, ови текстови указују на потребу за Спаситељем, Замеником, за Неким који ће премостити провалију између светога Бога и грешних људских бића као што смо ми. Нека је хвала Богу што смо тај мост добили у Исусу!

РАЗМИСЛИ: Замисли себе да имаш исто искуство као и неки од тих људи које смо управо спомињали! Како претпостављаш да би реаговао и зашто?

ИДИ ОД МЕНЕ!

У Старом завету налазимо извештаје о људској реакцији на Бога који је свет. А како је у Новом завету? Неки савремени хришћани тврде да Стари завет објављује примитивну и застарелу слику о Богу, о Богу који је строг и склон гневу. Међутим, када је Исус дошао, показао се као Бог благодати и љубави. Ми знамо, наравно, да је то искривљена слика о Библији и о карактеру Бога који се не мења.

Шта нам новозаветни писци говоре о Божјој светости? На пример, Лука 5,1-11. Како ти текстови показују да постоји доследност и склад између Старог и Новог завета кад је реч о Божјој светости?

Пошто су се ученици целе ноћи узалудно трудили, Исус се постарао за чудесни улов риба којим је наградио њихов труд. Када се то догодило, човек би помислио да ће нормална људска реакција бити захвалност Исусу на тој изузетној материјалној помоћи. Међутим, Петров одговор се усредредио на нешто друго. Он се понашао слично старозаветним особама које су се среле с Господом.

»Међутим, Петар сада није мислио више на чамце или на товар. Ово чудо, више од сваког другог коме је био сведок, било је за њега израз Божје силе. У Исусу је видео Онога који управља целом природом. Божанска присутност открила је његову личну грешност. Љубав према Учитељу, стид због неверства, захвалност због Христове љубазности, а изнад свега осећање личне нечистоте у присутности бескрајне чистоте, сасвим су га савладали. Док су се његови другови бавили садржајем мрежа, Петар је пао пред Спаситељеве ноге, узвикнувши: 'Изиђи од мене, Господе, ја сам човек грешан!'« (Елен Г. Вајт, *Чежња векова*, стр. 246 /ориг./)

Зашто је дошло до такве реакције? Зато што више нисмо у Едемском врту, где су Адам и Ева – пре свога пада у грех – радосно поздрављали Божју присутност у свежини вечери. Та блиска веза драматично се променила после пада у грех, када је грешни пар побегао да се сакрије. И од тада се није много тога променило. Заиста, та реакција остаје доследна слика у целој Библији. Када год људско биће заиста сусреће живог Бога, јавља се првобитни ужас коначног сагледавања праве дубине сопствене грешности.

РАЗМИСЛИ: Када си последњи пут стварно истински сагледао своју грешну природу? Стварно страشان приказ, зар не? У чему је твоја једина нада и зашто?

КАДА ДЕМОНИ ПРОГОВОРЕ

Читај текст у Јеванђељу по Луки 4,31-36. Које сведочанство се овде износи о Христовој светости? Зашто је значајно од кога долази то сведочанство? Коју поуку о Христовој светости можемо извући из ове приче?

Демони, који су у ствари пали анђели, добро знају ко је Исус и чак су и они – у својој покварености, мржњи и бунтовности – приморани да признају Њега и да је Он свет. Запази, осим тога, да се плаше да ће их Он уништити. Зашто се толико плаше? Мора бити да демони, тако пуни злоће, осећају страх у присутности Божје светости, у извесном смислу као и грешни људи.

У последњој књизи Библије, Јован описује виђење добијено од Бога. Читај Откривење 1,12-17. Јован, понекад истицан као апостол који има најдубљи увид у Божју љубав, на исти начин одговара на сусрет са светим Богом као и личности из Старог завета.

Штавише, виђење о томе како небеска бића обожавају Бога у небеском Светилишту слаже се са сликом коју је Исаија описао неколико столећа пре тога у свом виђењу (Исаија 6,1-3).

Шта је Јован чуо? Шта су небеска бића око Божјег престола изговарала? Откривење 4,8.9.

Иако је Бог љубав, иако га сва небеска бића обожавају, можемо видети да око небеског престола химна обожавања не гласи: »Бог је љубав, љубав, љубав!« Уместо тога, дан и ноћ та моћна бића узвикују: »Свет, свет, свет је Господ Бог Свемогући!« Иако је цело Небо укључено у службу Божје љубави и спасења овога света, небеска бића око престола дан и ноћ хвале Божју светост. Као безгрешна бића, она су пуна страхопоштовања пред Његовом светошћу, али се не скривају пред Њим од страха, као што то чине грешна бића.

У свим сусретима људи с Божанством, сусретима који су описани у Библији, никада се не чује да је Бог застрашујуће Биће. Уместо тога догађа се да у продорној светлости Његове светости људска бића коначно сагледавају себе каква су у стварности. И то их ужасава. У Библији, када се људи истински сусретну с Богом небеским, нема плескања рукама, нема опуштеног певања. Уместо тога, долази до искреног личног покајања. Свако види и признаје своју личну кривицу без изговора и пребацивања кривице на неког другог. Како би друкчији били наши животи, наше речи, наша дела када бисмо живели непрекидно свесни не само Божје присутности већ и Његове светости.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Када је Христос стао испред мноштва које је трговало у Храму, »неред се стишао. Гласови ценкања и продаје су престали. Тишина је постала мучна. Цели скуп прожело је осећање страхопоштовања. Изгледало је као да су доведени на Божји суд да дају одговор за своја дела. Посматрајући Христа, видели су Божанство које је бљеснуло кроз људску одећу. Величанство Неба стоји као што ће Судија стајати оног последњег дана ... са истом моћи да чита душу. Његове очи прелазиле су преко мноштва, учовавајући сваког појединца. Његова појава с владарским достојанством уздизала се изнад њих, а божанска светлост осветљавала је Његово лице. Проговорио је а Његов јасан, звонки глас – исти онај који је на Синајској гори објавио закон који сада преступају свештеници и поглавари – одзвањао је испод сводова храма: 'Носите то одавде, и не чините од дома Оца мојега дома трговачкога!'

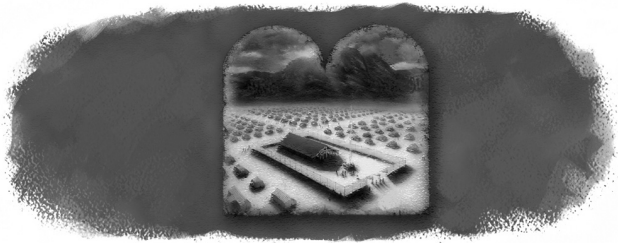
Силазећи полако низ степенице и подижући бич од узица који је узео при улазу, наредио је трговачкој скупуни да напусти подручје храма. С ревношћу и строгошћу које раније никада није испољавао, испревртао је столове мењачима новца. Метални новац је падао, реско звечећи на мраморном поду. Нико се није усудио да оспори Његов ауторитет. Нико се није усудио да застане и покупи свој непоштени добитак. Исус их није тукао бичем од узица, али у Његовој руци тај једноставни бич изгледао је страшно, као пламени мач. Службеници храма, лакоми свештеници, препродавци и трговци стоком са својим овцама и говедима журили су са овога места са једином мишљу - да побегну од осуде Његове присутности.« (Елен Г. Вајт, *Чезња векова*, стр. 158 /ориг./)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. У разреду, поразговарајте о одговору на последње питање у делу поуке за понедељак. Које су основне разлике између нас и светог Бога? На које начине се неке од тих разлика могу уклонити, ако је то уопште могуће?
2. Узимајући у обзир оно о чему смо проучавали у току ове седмице, зашто је сада много лакше сагледати да наша властита праведност и самозадовољство, посебно у вези с нашим духовним стањем, представљају веома опасну заблуду?
3. Мисли о некоме кога познајеш и који је »свет«, који изгледа као да је поштен, чист и тако даље, који се »одваја« од већине људи. Како се односиш према таквој особи? Да ли она доприноси да се сматраш добрим или лошим, и зашто је тако?

Сажетак: Било би нам много угодније да се усредсређујемо само на Божју љубав уместо на Његову светост, али бисмо на тај начин искривљавали праву истину. Нама је неопходно да се срећемо с Божјом светошћу све док не задрхтимо пред Њим. Да схватимо Божју светост и своју грешност као њену супротност, кључно је у нашем напору да разумемо шта све спада у помирење, зашто нам је оно тако очајнички неопходно и зашто се морало платити тако високом ценом.

БОГ КАО ЗАКОНОДАВАЦ

Текстови за проучавање: Јеврејима 12,21; Римљанима 7,8-13; Јов 24,14.15; 2. Мојсијева 16,4-30; Јеврејима 8,10; 10,16; Римљанима 13,8-10.

Текст за памћење: »Јер је Господ наш судија, Господ је који нам поставља законе, Господ је цар наш, он ће нас спасти« (Исаија 33,22).

Кључна мисао: Божји закон је неодвојиви део целе Библије, Старога и Новог завета. Он је и израз Његове љубави. И зато, када волимо, откривамо потпуност и лепоту Божјег закона.

Као хришћани и чекаоци Његовог другог доласка, често слушамо изјаве да је закон препис Божјег карактера. (Ако је тако, пошто се Бог никада не мења, онда ни закон, који открива Његов карактер, никада се не може променити!) Шта, онда, значи мисао да је закон израз Божјег карактера?

Замислите да сте живели у земљи којом влада цар чија реч представља закон («Држава, то сам ја!» – позната је изрека једног француског владара). Претпоставимо онда да је тај цар издао закон који је насилан, непоштен, мрзак, дискриминаторан, и тако даље. Зар не би такав закон био права слика тог цара као човека, зар он не би приказивао његов прави карактер?

Размисли о неким најгорим деспотима у историји. Како су закони које су проглашавали показивали какви су то били људи?

У том смислу, закон заиста показује карактер законодавца. Шта нам, онда, Божји закон открива о Богу? Када схватимо Божји закон као ограду, као заштиту, као нешто створено ради нашег добра, тада боље разумемо какав је наш Бог.

У току ове седмице ми ћемо проучавати закон и, упоредо с њим, Законодавца.

ЗАКОН НА СИНАЈУ

Зашто је давање закона на Синају било тако застрашујуће? 2. Мојсијева 19,18.19; 20,18; 5. Мојсијева 5,22; Јеврејима 12,21.

»Израиљски народ је био обузет ужасом. Изгледало им је као да њихова уздрхтала срца више не могу да издрже страшну силу Божијих речи. Наиме, када су Божја велика правила праведности била објављена пред њима, они су јасније него икада могли да схвате ужасну природу греха и величину своје кривице у очима светог Бога. Устукнули су од планине пуни стрепње и страхопоштовања.« (Елен Г. Вајт, *Патријарси и пророци*, стр. 309.310 /ориг./)

Има нечег тако снажног у наведеном тексту Духа пророштва. Када је народу био представљен Божји закон, људи су схватили »као никада до тада« колико је грех лош и колика је њихова кривица у Божјим очима.

И тако, од самог почетка израиљског заветног односа са Богом, можемо да сагледамо откривање јеванђеља у закону. Закон никада није био замишљен као средство спасења, чак ни на Синају; уместо тога, требало је да људима покаже њихову потребу за спасењем. Непосредно после давања закона народ је добио упутства да сагради светилиште, које је откривало план спасења. Трбало је да закон укаже људима на крст, на њихову потребу за помирењем и откупљењем. Није никакво чудо, према томе, што су људи дрхтали пред законом, јер им је закон показивао колико су грешни и пали.

Читај текст у Римљанима 7,8-13. Како ови текстови откривају ту кључну истину? Шта, према апостолу Павлу, закон чини? Види и Псалам 119,6

У извесном смислу, Павле наглашава оно исто што Дух пророштва каже да се догодило на Синају. Проблем није у Господњем закону; проблем је у грешницима који су прекршили закон, а то смо сви ми. Павле показује како је закон нераздруживо повезан с јеванђељем, да нам управо закон показује колико смо грешни и пали.

РАЗМИСЛИ: Да ли и ти дрхтиш пред законом? Осећаш ли да те закон осуђује? Како се осећаш док читаш закон и док се упоређујеш с њим? Читај текст у 2. Мојсијевој 20,1-17.

ЗАКОН ПРЕ СИНАЈА

Као што сваки библијски хришћанин зна, чим се спомене закон, Десет заповести и Синај, одмах се чује »рефрен« да је закон дат првенствено Јеврејима на Синају, да је он стога јеврејска и старозаветна установа и да је неприменљив у наше време и у нашим околностима.

Наравно, ова теологија суочава се с многобројним проблемима, а највећи је питање да ли је пре Синаја постојао грех, јер грех је преступање закона (1. Јов. 3,4)? Истина је да Прва књига Мојсијева представља задивљујући доказ о постојању Божјег закона и пре Синаја.

Прво и друго поглавље 1. Мој. описују Божје савршено стварање. Треће поглавље исте књиге бележи пад Адама и Еве. У следећем поглављу, у четвртом, читамо о првом убиству. Како је Кајин знао да је крив за убиство свога брата ако није било закона који је говорио да је убиство грех?

Давно пре Синаја, Бог је изричито осудио убиство у завету који је склопио с Нојем после Потопа (1. Мојсијева 9,6).

У најстаријој књизи Библије, у Књизи о Јову, налазимо да Бог два пута хвали Јовову праведност. Шта каже о Јововом карактеру? (Јов 1,8; 2,3) Очигледно је постојало мерило добра и зла. Јов је живео много времена пре 2. Мојсијева, а није спадао ни у заветни народ.

Читај текстове у Јову 24,14.15. Како нам ти текстови помажу да разумемо шта је мерило о добру и злу садржавало?

Када је Аврам слагао Авимелеха у вези са Саром, Бог га је укорио због његове лажи. И мада је Авимелех био владар у Герару и није припадао израиљском народу, Бог му указује на исто мерило брачне верности које је објавио у Декалогу и захтева да се Сара врати Аврааму (1. Мој. 20,9).

Које сведочанство је сам Бог дао Исаку о његовом оцу? 1. Мој. 26,4.5.

У тексту у 1. Мојсијевој 26,5 задивљује нас чињеница да се у јеврејском оригиналу употребљавају четири различите речи («мшмрт», «мзвот», «хугот» и «торот» /од Торах, «закон«/) да се опишу правила којих се Аврам држао. Међу тим правилима свакако се налази и Декалог.

Када се Јаков, по Божјем налогу, враћао у Ветил да сагради олтар Господу, осетио је потребу за пробуђењем у свом домаћинству. Шта је захтевао од припадника свога дома да учине? (Види 1. Мојсијева 35,2.3)

Јасно, идеја да пре Синаја није постојао никакав закон нема смисла у светлости свега што Библија говори о животу пре Синаја.

СУБОТА ПРЕ СИНАЈА

Бог нам није открио како је саопштавао вечна правила свога закона пре Синаја, али постоје јасни и многобројни докази да давање закона на Синају није било и прво упознавање света с његовим прописима.

Многи људи, који морају да признају ту чињеницу, сада тврде да је само заповест о Суботи, али не и остале заповести, први пут објављена на Синају и да је зато искључиво јеврејска и да није обавезна за данашње хришћане. Колико може да опстане то тврђење?

Шта текст у 1. Мојсијевој 2,1-3 говори о Суботи пре Синаја?

У 2. Мојсијевој 5,1-5 Библија открива како се Мојсије и Арон боре с Фараоном да пусти Израиља. Посебно је значајан пети стих.

Како тај текст указује на Суботу? (2. Мојсијева 5,5)

Фараонов одговор: »А ви још хоћете да оставља своје послове?« свакако да је довољно јасан. Језик оригинала је још јаснији. Иако постоји неколико речи за одмор, глагол којим се служи Фараон представља изведеницу од речи шабат. Фараонова реченица, упућена Мојсију и Арону гласи отприлике овако: »Ви чините да народ »суботује« од свога рада!« и представља наговештај, ако ништа друго, о постојању суботног одмора пре Синаја. Конкретан доказ о Суботи пре Синаја појављује се у 2. Мојсијевој 16, када је Господ на чудесан начин обезбеђивао ману за Израиљце у пустињи. Ово четрдесетогодишње чудо почело је пре него што су синови Израиљеви стигли до Синаја.

Читај текст у 2. Мојсијевој 16,4-30, усредсређујући се посебно на стихове од 23 до 30. Како ти текстови доказују постојање седмога дана, Суботе, пре искуства на брду Синају?

Обрати пажњу на речи које је Господ упутио Мојсију: »Докле ћете се противити заповијестима мојим и законима мојим?« (2. Мој. 16,28) То је јасан доказ да су Божји закони и заповести постојали пре откривења на Синају и да се међу тим заповестима и законима налазила и заповест о Суботи. Према томе, иако се нешто значајно догодило приликом давања закона на Синају, сам Декалог очигледно није нека нова појава.

РАЗМИСЛИ: Како изгледа твоје искуство са Суботом? Да ли волиш Суботу или ти је она одбојна или си равнодушан према њој? Шта би могао да учиниш да стекнеш дубље и богатије искуство с Господом преко дара суботног дана?

ЗАКОН И ПРОРОЦИ

Нема сукоба око постојања закона после Синаја. Старозаветни списи су пуни напомена о закону. Иако се те напомене често односе на израиљско преступање закона и на казну која из тога произлази, други текстови откривају велику љубав и поштовање које су многи у Израиљу гајили према закону, који је обухватао не само Декалог већ и сва правила и прописе које је Господ дао народу.

На које начине следећи текстови уздижу закон? Које понашање наглашавају?

Исаија 48,17.18. _____

Псалам 119,69-72. _____

Псалам 119,97-103. _____

Јеремија 31,33. _____

Супротно општем мишљењу, иако је Израиљ (идеално гледано) поштовао закон, они који су схватили функцију закона никада га нису проглашавали средством за спасење. Јеврејска религија увек је била религија благодати, иако су људи одлазили из једне крајности у другу: од отвореног кршења закона, као у раздобљу првог храма, па све до крајњег легализма, као што се јасно види у време Исуса Христа.

Зашто, онда, таква љубав према закону? И поново, ако реч закон схватимо тако да обухвата не само Декалог већ и цели систем старозаветног учења, а посебно пет Мојсијевих књига, онда разумете да су људи у ствари волели поруку о спасењу, о благодати, откупљењу. Они су волели истину каква им је била откривена и како су успевали да је схвате. Није то била љубав према правилима, већ љубав према низу смерница и начела која, ако се поштују, отварају пут многим благословима и обећањима, јер је све што им је Бог давао било за њихово добро и благостање. Зар је данас другачије?

РАЗМИСЛИ: Сети се свега што нам је Господ дао као својој Цркви. На који начин да боље применимо у животу прекрасно видело којим смо благословени?

ЗАКОН У НОВОМ ЗАВЕТУ

Од самог почетка, начела Декалога била су дата људима као израз Господње љубави према њима. Закон је увек био замишљен као благослов. Ако поштујеш закон, бићеш у великој мери заштићен од пустошења греха; ако га не поштујеш, мораћеш да се суочиш с неизбежним последицама престапа. Да ли ти је потребна теологија да би сазнао како је болан грех и како су разорне његове последице? Колико често можеш да видиш последице греха на лицима оних који су осетили његово пустошење?

Иако се делови Новог завета – посебно Павлови списи – баве онима који су погрешно схватили сврху закона, Божје заповести су у Новом завету представљене на позитиван, охрабрујући начин.

Читај стихове Јеврејима 8,10 и 10,16 у њиховом контексту. Како је Божји закон представљен у овим текстовима? Као нешто што и даље обавезује, или као нешто што је укинато благодаћу?

Тако често видимо људе како се труде да представе закон као супротност Божјој љубави или Божјој благодати. Њихова замисао је да, уколико стварно волите, закон може да се поништи. У извесном смислу, може се тврдити да љубав наткриљује закон, тако да онај који истински воли Бога и ближње показује највиша начела закона. Међутим, та чињеница никако не може да послужи као изговор за негирање закона. Сасвим супротно томе, љубав је испуњење закона; љубав је закон изражен у свом најчистијем облику.

То је некако слично деловима аутомобила. Делови не постоје да буду сами себи сврха; они су ту да би аутомобил могао да иде с места на место. То је њихова сврха, они су ту да би се ауто могао кретати. Ипак, без свих делова, ауто не би функционисао. Закон је сличан томе: он није сам себи сврха, већ средство да се постигне циљ, а тај циљ је дубоко изражавање љубави, љубави према Богу и љубави према ближњима.

Прегледај следеће текстове. Како нам они помажу да схватимо везу између љубави и закона? Римљанима 13,8-10; Галатима 5,14; Јаков 2,8; 1. Јованова 5,2.3.

РАЗМИСЛИ: Разматрај мало више повезаност између Божјег закона и љубави. До чега доводи држање закона без љубави? До чега доводи љубав без држања закона? Запиши мисли до којих си дошао и изнеси их у разреду.

»Десет светих правила која је Христос изговорио на Синајској гори била су откривење Божјег карактера и објавила су свету да Он има власт над целим људским родом. Тај Закон од десет правила највеће љубави која се могла објавити човеку, представља глас Бога небеског који говори души, дајући јој своја обећања. У њему је само: »Чини и бићеш жив!« ... Господ је дао своје свете заповести као заштитни зид око својих створених бића.« (Е. G. White, Sons and Daughters of God, стр. 51)

»У делу откупљења нема принуде. Не примењује се никаква спољашња сила. Под утицајем Божјег Духа, човек је слободан да изабере коме жели да служи. У промени која настаје када се душа потчини Христу налази се најузвишенији смисао слободе. Истеривање греха је дело саме душе. Истина, ми немамо силе да се сами ослободимо Сатанине власти, али када желимо да се ослободимо греха, и у својој великој потреби завапимо за силом која је изван и изнад нас, снаге душе повезују се с божанском силом Светога Духа па се сада покуравају налазима воље у испуњавању Божје воље.

Једини услов који омогућава човекову слободу постоји у јединству са Христом. 'Истина ће вас избавити', а Христос је истина. Прех може да победи једино ако ослаби ум и уништи слободу душе. Потчињавање Богу значи обнову човекове личности - праве славе и човековог достојанства. Божански закон коме се покуравамо јесте 'закон слободе' (Јаков 2,12).« (Елен Г. Вајт, *Патријарси и пророци*, стр. 466 /ориг./)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. Разговарајте о свом одговору на питање о односу између закона и љубави. На шта личи држање закона без љубави? Како се оно често показује? У исто време, чему је слична љубав без држања закона? Која је то врста љубави, ако се уопште може назвати љубављу? Зашто закон и љубав морају бити повезани?
2. На које начине закон открива карактер Законодавца? Како нам Божји закон показује какав је Бог?
3. Шта Дух пророштва жели да каже када о закону говори као о »закону слободе«? Како би се држање закона могло изједначити са »слободом«?
4. Које примере можемо пронаћи у свету, свуда око нас, у погледу тога шта се догађа када људи крше Божји закон? Колико је снажно сведочанство тих примера вредности и трајне важности тога закона?

Сажетак: Божји закон је израз Његове љубави, и када ми волимо онако као што Бог воли нас, онда стварно приказујемо закон у свој његовој лепоти и снази.

ГОСПОДАР СУБОТЕ

Текстови за проучавање: 1. Мојсијева 2,1-3; 2. Мојсијева 20,8-12; 5. Мојсијева 5,12-15; Матеј 12,1-13; Јован 9; Јован 19,30.

Текст за памћење: »И говораше им: субота је начињена човјека ради, а није човјек суботе ради. Дакле је господар син човјечи и од суботе« (Марко 2,27.28).

Кључна мисао: Седми дан, Субота, на сваки начин нам указује на Исуса, нашег Створитеља и Откупитеља.

»У почетку бјеше ријеч, и ријеч бјеше у Бога, и Бог бјеше ријеч. Она бјеше у почетку у Бога. Све је кроз њу постало и без ње ништа није постало што је постало. У њој бјеше живот, и живот бјеше видјело људима. И видјело се свијетли у тами и тама га не обузе. Посла Бог човјека по имену Јована. Овај дође за свједочанство да свједочи за видјело да сви вјерују кроза њ. Он не бјеше видјело, него да свједочи за видјело. Бјеше видјело истинито које обасјава свакога човјека који долази на свијет. На свијету бјеше, и свијет кроза њ поста, и свијет га не позна. К својима дође, и своји га не примише. А који га примише даде им власт да буду синови Божји, који вјерују у име његово, који се не родише од крви, ни од воље тјелесне, ни од воље мужевљеве, него од Бога.« (Јован 1,1-13)

Наравно, ови текстови указују на Исуса, на Исуса као на Оног који је све створио и на Исуса као на Оног који даје спасење онима који »вјерују у име његово«. То значи, у Исуса као у Створитеља и у Исуса као у Откупитеља. И, као што Библија показује, оба та кључна аспекта онога што је Исус учинио налазе се у заповести о Суботи.

Једна од најдубље укоренењених истина у Библији је истина да је некада давно, у Едему, у савршеном свету који је створио савршени Бог, седми дан био одвојен од остатка седмице и проглашен светим. И управо у тој далекој прошлости налази се почетак Суботе. Из перспективе овог света, не можете дубље отићи у прошлост. Према томе, кад је реч о Суботи, имамо посла с једном од најтемељнијих и најзначајнијих од свих библијских истина.

Која су четири Божја поступка при стварању Суботе забележена у 1. Мојсијевој 2,1-3?

Бог је створио један дан, одморио се у тај дан, благословио је тај седми дан и посветио га. То значи да га је прогласио светим и одвојио за свету употребу. Како је задивљујуће да се сам Бог »одморио« седмога дана. Шта год да то значи, показује како озбиљно тај дан треба узимати, зато што се и сам Бог одморио тога дана!

Текст у 1. Мој. 2,3 каже да је Створитељ »благословио« седми дан, исто онако као што је благословио животиње и човека дан пре тога (1. Мој. 1,22.28). Бог спомиње ово благосиљање Суботе у четвртој заповести Декалога, заувек повезујући Суботу из стварања са седмичном Суботом.

Узми у обзир колико пута се израз »седми дан« понавља у 1. Мојсијевој 2,1-3. Које могуће значење има то понављање?

Три пута се спомиње тај посебни дан. Тиме се наглашава изузетна природа седмога дана, Суботе, и она се јасно издваја од остатка седмице. То треба да нас увек подсећа да Господ није учинио да први дан буде посебан, или било који други дан. Посебан благослов припада седмом дану и ниједном другом. Стварањем седмога дана, Суботе, Господ је завршио своју седмицу стварања. Узео је седам дана времена и образовао седмицу. Овај седмични циклус се поштује у целој Библији и историји. И тако је Бог показао своју многоструку силу не само над простором и оним што се налази у простору, већ и над временом. Време неумољиво пролази, потпуно је недоступно нашим махинацијама. Како је, онда, важно да научимо да се ослањамо на Господа током кратког временског периода колико траје наш боравак на Земљи.

РАЗМИСЛИ о протицању времена, како нас оно носи из тренутка у тренутак, из дана у дан, из године у годину. Иако немамо власти над самим временом, у извесној мери можемо контролисати шта чинимо с њим. Колико добро употребљавамо своје време? Чиме је испуњено ваше време? Како бисте могли да боље искористите своје време, то кратко време које имамо овде?

Читај текст у 2. Мојсијевој 20,8-11. Шта Господ тражи од нас да чинимо и које разлоге наводи за то?

Целокупно породично домаћинство - укључујући и слуге оба пола, радну снагу заједно с господарем - треба да се одмара. Субота укида све неједнакости у друштвеној структури. Пред Богом, сва људска бића су једнака, а Субота је јединствен начин за откривање те кључне истине, посебно у свету подељеном по класној структури, која неке групе ставља »изнад« или »испод« других.

Ова заповест је уједно и пажљиво обликована литерарна целина:

А. Увод: »Сећај се дана од одмора да га светкујеш!«

Б. Заповест: »Шест дана ради и свршуј све послове своје!«

Ц. Мотивација: »А седми је дан одмор Господу Богу твојему.«

Б1. Заповест: »Тада немој радити ниједнога посла: ни ти, ни син твој, ни кћи твоја, ни слуга твој, ни слушкиња твоја, ни живинче твоје, ни странац који је међу вратима твојим.«

Ц1. Мотивација: »Јер је за шест дана створио Господ небо и земљу, и море и што је год у њима, а у седми дан почину...«

Д. Закључак: »Зато је благословио Господ дан одмора и посветио га!«

(А) садржи, као уводна изјава, битно начело заповести о Суботи као целини.

(Б) преноси заповест да треба да се ради у току шест дана.

(Б1) објављује одговарајућу заповест о уздржавању од сваког рада у суботни дан, заједно са обавезом свих чланова домаћинства да поштују ту забрану. Чак су и домаће животиње, као и гости који привремено бораве у дому обухваћени забраном.

(Ц) и (Ц1) дају мотивацију за ову забрану.

(Ц) признаје временски фактор у редоследу дана – шест дана и седми дан – и наглашава да је »седми дан одмор Господу Богу твојему«.

(Ц1) садржи формалну мотивацију са уводном речју »јер« или »зато«. Он пружа расчлањену мотивацију, јер говори о Господњих шест дана рада и о Његовом почивању у седми дан, повезујући све то с првом Суботом у седмици стварања.

(Д) је независна реченица, која почиње речју »зато« и онда износи закључак. Последње речи заповести »и посветио је« одговарају опомени у уводном начелу (А) »да је светкујеш«. Обе реченице су повезане са светошћу коју је Бог даровао Суботи у 1. Мојсијевој 2,3.

СУБОТА У ПЕТОЈ МОЈСИЈЕВОЈ

Иако смо као хришћани упознати са заповешћу о Суботи, онако како је изражена у Другој Мојсијевој, Господ је понавља заједно са свим другим заповестима у Петој Мојсијевој. Изненађује да заповест, иако је исказана врло сличним језиком, ипак није изражена потпуно истим речима. Штавише, заповести у Петој Мојсијевој приписује се сасвим друга мотивација него у Другој Мојсијевој.

Читај текст у Петој Мојсијевој 5,12-15. Упореди га с текстом у Другој Мојсијевој 20,8-11. Које сличности постоје између ова два текста, али и разлике и зашто би те разлике биле важне?

Иако је већи део текста исти, постоје и нови елементи и нагласци. Иако оба текста заповести говоре о слугама који треба да се одмарају у суботни дан, Пета Мојсијева посебно наглашава тај део. Пета Мојсијева каже да Суботу треба светковати »да би се одморио слуга твој и слушкиња твоја« (5. Мојсијева 5,14). Овде видимо и оно о чему смо већ говорили: како Субота зближава господара и слугу и како их ставља у исти положај пред Богом - и једни и други треба да се одмарају истога дана. Субота, на чисто практичном нивоу, нуди слугама неку заштиту од господара који би желели да они раде без престанка – заштиту уграђену у заповест која води своје порекло у самом стварању.

Наравно, ово покреће и једно врло занимљиво питање. Када је Субота била први пут проглашена, требало је да буде успомена на стварање у једном безгрешном свету. Она тада није имала никакве везе са слугама и слушкињама, а свакако ништа с робовањем у Египту, које је било симбол робовања греху, и ослобођењем из тог ропства. Овај нови елемент, додат је заповести после пада у грех; првобитна замисао је промењена да би се додало нешто чега првобитно није било.

Према томе, онако како је првобитно била проглашена, Субота је била симбол Стварања; после греха, постала је симбол и стварања и откупљења, које је и само симбол поновног стварања (2. Кор. 5,17; Гал. 6,15; Отк. 21,1). Стварање и откупљење су у Библији уско повезани; само Бог Створитељ може да буде Бог Откупитељ, а обе улоге се повезују у Исусу (Јован 1,1-14). Обе верзије заповести показују да је седми дан, Субота, симбол дела Исуса, нашег Створитеља и Откупитеља.

РАЗМИСЛИ о ропству из кога је Христос обећао да ће нас ослободити. Које обећање о слободи имаш у Исусу? Како да научиш да тражиш његово испуњење и да пружиш прилику Господу да га учини стварношћу твога живота?

ИСУС И ЊЕГОВА СУБОТА – ПРВИ ДЕО

Књиге су се писале, а и сада се пишу с јединим циљем да покажу да је Исус, док је био у телу, одвраћао људе од седмог дана, Суботе, и да их је упућивао или на светковање недеље или, што је данас уобичајено, према замисли да је седми дан замењен много уопштенијим »одмором« у Христу.

Ниједно од тога није утемељено на извештајима Јеванђеља о Исусу или о Суботи. Осим очигледног разлога за писање таквих књига (потреба да се оправда одбацивање седмог дана, Суботе, у највећем делу хришћанског света у протеклим столећима), наводе се и Христова дела излечења Суботом као посмртно звоно тој заповести.

Шта да кажемо о тим доказима? Пажљиво испитивање свега што је Исус чинио Суботом показује нешто сасвим супротно ономе што ти теолози покушавају да извуку из тих догађаја.

Читај пажљиво текст у Матеју 12,1-13, усредсређујући се посебно на излечења Суботом. Док читаш, постави себи питање: У каквом се контексту догађају та излечења и зашто их је Исус чинио баш тога дана, и какву је намеру при том имао?

Можда је кључни текст, онај који све објашњава, управо текст у Матеју 12,7. Он указује о чему се у ствари ради: ради се о народу, о милости и доброту и љубави према ближњима. Ако се правилно светкује, Субота нам пружа више могућности да покажемо љубазност и милост према потребнима, него остали дани у седмици, када смо присиљени да радимо како бисмо стекли средства за живот. Проблем се огледао у томе што је суботни дан био оптерећен низом људских правила која су ускоро постала сама себи сврха, уместо да буду средство да се постигне циљ - а тај циљ је да волимо Бога и своје ближње. Љубав је, каже Библија, испуњење закона; и све што окреће закон одбацивању љубави и деловању супротно љубави, мора се одбацивати. Субота је у то време постала заповест без љубави, била је прожета легализмом. Исус се управо против тога борио својим излечењима у Суботу.

Отврднуло је религијског друштва тога времена могла се видети приликом излечења човека слепог од рођења (Јован 9). Пажљиво прочитај шеснаести стих. Разговарајте о закону без љубави!

И на крају, да се Исус послужи својим излечењима у Суботу да одврати људе од светковања седмог дана, било би то нешто најчудније што би се могло замислити, зар не?

РАЗМИСЛИ: Постоје ли и неки други начини да неко покаже закон без љубави? Који су то начини? Да ниси и ти натоварио себи кривицу чинећи то или нешто слично?

ИСУС И ЊЕГОВА СУБОТА – ДРУГИ ДЕО

»Сврши се!« (Јован 19,30)

Исус је својим чудима у Суботу показивао шта је Субота у ствари. То је дан за излечење и обновљење. Исус је намеравао да Субота подсећа на Божју стваралачку силу. Према томе, Субота је дан када Он ослобађа заробљенике (Лука 4,31-37), чини да хроми ходају (Лука 13,10-17; Јован 5,1-9), враћа вид слепима (Јован 9).

За Исуса, у светковању Суботе више се ради о људима, него о правилима, па је, можда, делимично и зато изрекао своју познату мисао да је Субота начињена човека ради, а не човек Суботе ради. У исто време, као што смо већ видели, ако се правилно држе, правила штите људе.

Исус није само наглашавао вредност и важност одмарања Суботом док је био жив, већ и приликом своје смрти. Читај текстове у Матеј 27,57 – 28,1; Марко 15,42 – 16,1; Лука 23,52 – 24,1; Јован 19,31 – 20,1. Коју чињеницу посебно наглашавају сва четири писца Јеванђеља? И што је још важније, шта нам то говори о Суботи, посебно у контексту расправе да ли је Субота и сада обавезан део Божјег закона и Декалога или није?

Пошто је повикао: »Сврши се!« (Јован 19,30), што значи, пошто је Његово дело откупљења (које претходи Његовој служби посредовања у небеском Светилишту) било довршено, шта је Исус учинио?

Он се одморио у суботни дан. Не звучи ли вам познато? Где смо већ слушали о томе? Наравно, у 1. Мојсијевој 2,1-3. Пошто је довршио своје дело стварања, Бог је починуо у седми дан. А сада, после дела откупљења, Он чини то исто!

Осим тога, у светлости целокупног настојања да се у Исусовом деловању пронађе намера да људски род одврати од седмог дана, Суботе, Његово почивање у гробу у суботни дан би, заиста, представљало чудан начин да се подржи то гледиште, зар не? Штавише, управо зато што је својом смрћу запечатио нови завет који, према том гледишту, наводно замењује заповест о Суботи, заиста је тешко разумети логику оних који верују да је Субота укинута после крста. Да је била укинута, зашто би почивање у Суботу било прво што је Исус учинио после крста?

Тако нам је Исус, и својим животом и својом смрћу, указао на трајну вредност и значај заповести о Суботи.

»Треба ли Бог да забрани Сунцу да обавља своју дужност у Суботу, да ускрати своје топле зраке да загревају Земљу и хране биље које расте? Да ли систем светова треба да мирује у току тог светог дана? Треба ли Он да нареди потоцима да се уздрже од заливања поља и шума и да наложи морским таласима да одустану од својих непрекидних плина и осека? Морају ли пшеница и кукуруз престати да расту, а зарудео грозд да одгоди руменило своје зрелости? Мора ли дрвеће и цвеће престати да пуши и цвета у Суботу?

У том случају људи не би добили плодове земље и благослове који живот чине пожељним. Природа мора да настави свој непроменљиви ток. Бог не може ни за тренутак да задржи своју руку, иначе би човек клонуо и умро. Тога дана и човек мора да обави посао. Животним потребама мора се удовољити, болесни се морају неговати, оскудица сиромашних мора се ублажити. Неће бити без кривице онај који у Суботу занемари да помогне људима у невољи. Божји свети одмор начињен је за човека и дела милосрђа у савршеном су складу с његовим циљем. Бог не жели да Његова створења иједан тренутак подносе бол који се може отклонити у Суботу или у било који други дан.« (Елен Г. Вајт, *Чезња векова*, стр. 206.207 /ориг./)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. Данас нам је лако, гледајући уназад, да осудимо тврдо и хладно срце тих верских старешина који су нападали Исуса зато што је лечио Суботом. И, свакако, они ће изаћи на суд због својих дела. У исто време, покушај да себе ставиш у њихов положај. Њихова људска правила су била у оптицају тако дуго да су те старешине помислили да она представљају срж светковања Суботе. Они су искрено веровали да Исус крши заповест о Суботи. Како бисмо се ми осећали када би се данас неко појавио и, сматрајући да има неку већу светлост и бољу истину, почео да крши наша устаљена правила о поштовању четврте заповести? Како бисмо реаговали? Коју важну поуку можемо научити из овог проучавања о томе како да одвојимо истину од обичне традиције? Зашто то није увек лако?
2. Разговарајте у разреду више о овој идеји да је Бог починуо после свога дела стварања и свога дела откупљења. Како да боље разумемо значење ове задивљујуће чињенице?
3. Покушајте да замислите себе у положају некога ко верује да су Исусова чуда у Суботу била знак да је Исус укинуо Суботу. Упоредите оно што је Исус стварно учинио и рекао са оним што бисте мислили да је требало да учини када би захтевао промену четврте заповести. Шта би требало другачије да учини и каже?

Сажетак: Библија приказује Господа Исуса као Господара седмог дана, Суботе, која је основни знак Његовог деловања као Створитеља и Откупитеља.

СТАРАЊЕ О СВЕМУ СТВОРЕНОМ

Текстови за проучавање: Римљанима 1,25; 2. Петрова 3,10-14; 1. Мојсијева 2,15; Немија 13,16-19; Јеврејима 1,3; Псалам 100; 1. Мојсијева 1,26-28.

Текст за памћење: »И узевши Господ Бог човјека намјести га у врту Едемском, да га ради и да га чува« (1. Мој. 2,15).

Кључна мисао: Како хришћани треба да се односе према својој животној средини?

Шта би требало да ми, као хришћани и чекаоци Другог Христовог доласка, мислимо о својој животној средини, посебно што знамо да је ова Земља искварена, да ће се ситуација у том смислу стално погоршавати, и да ће једнога дана бити уништена, спаљена у великом огњеном мору: »Али ће доћи дан Господњи као лупеж ноћу... стихије ће се од ватре распасти, а земља и дјела што су на њој изгорјеће« (2. Петрова 3,10). Додајмо томе библијску напомену о људима, »који ће бити господари од риба морских и од птица небеских и од стоке и од цијеле земље и од свијех животиња што се мичу по земљи« (1. Мојсијева 1,26) и неће нам бити чудно што, понекад, не знамо како да се односимо према проблемима човекове животне средине.

Истовремено, као пристави свих Божјих добара, зар немамо обавезу да се старамо о Земљи? Уосталом, зар није Бог створио све и прогласио за веома добро? Као заједница са одређеном божанском поруком о Богу као Створитељу (Откривење 14,6.7), имамо дужност да кажемо нешто о томе како ваља поступати према делима Божјег стварања.

У току ове седмице ми ћемо истраживати шта Библија каже о неким од тих проблема.

Пре много година неки борац за заштиту животне средине ушао је у ресторан. И ту пред њим, у великом стакленом резервоару, пливало је неколико великих мајнских јастога који сигурнио неће преживети ноћ. Гост би изабрао једног од њих којег је желео да поједе и не би дуго потрајало јастог би седео на нечијем тањиру, поред, вероватно, кромпира преливеденог топљеним сиром. Крећући се неприметно, борац за заштиту човекове животне средине, држећи врећу у рукама, приближио се резервоару, ставио јастога у врећу и побегао. Преместио је јастога у посуду са водом у својим колима, и одвезао се до обале. Ту га је хеликоптер подигао изнад воде и он је вратио јастога у његову природну животну средину. Ослободилац јастога је поново извео свој смели потез!

Овај човек није био усамљен у својим уверењима. Он има много следбеника. Треба да отворите веб страницу на интернету која се бави ослобађањем јастога, спасавањем припадника те врсте од људи који хоће да их поједу. Имају чак и одељак који говори о томе како да избегавате јастога када га једном ослободите из ресторана.

Други пут, нека америчка глумица посветила је целу једну епизоду своје серије спасавању јастога из ресторана и њиховом пуштању у океан.

Старати се о човековој животној средини је једно, али красти јастоге из ресторана и враћати их уз помоћ хеликоптера у океан је стварно нешто сасвим друго, зар не?

Све нас то наводи на питање: Како хришћани, у првом реду ми, треба да се односе према човековој животној средини? Зашто да се уопште старамо о својој животној средини? Уосталом, зар Христос неће скоро доћи? Зар није цела наша порука усредсређена на мисао да ће овај свет доћи крају, да је ова Земља искварена и да неће потрајати? Узимајући све то у обзир, колико заиста треба да будемо забринути због Земље и њене будућности?

Шта Библија заиста каже о коначној судбини Земље? Како то учење треба да утиче на начин на који гледамо на своју животну средину? Треба ли уопште да утиче? 2. Пет. 3,10-14; Ис. 51,6; 65,17; Отк. 21,1.

Библија је и више него јасна: овај свет, ова Земља, неће потрајати. Она је одређена да буде уништена, али Бог који ју је створио, обећава да ће је поново створити, да ће начинити »ново небо и нову земљу«. Иако нам то не сме послужити као изговор да злоупотребљавамо или експлоатишемо своју околину, мора нас истовремено сачувати од тога да ову Земљу и животну средину, као што су многи учинили, претворимо у свог бога и да му се клањамо. Мада можемо да се насмејемо онима који одлазе у крајност, морамо бити пажљиви да и сами не одемо у крајност, само на супротној страни.

РАЗМИСЛИ: Коју важну поруку нам упућује текст у Рим. 1,25 о томе како треба да се старамо о Божјим делима стварања?

Како, дакле, ми као хришћани гледамо на проблем чувања човекове животне средине? Како да се укључимо у тај покрет а да ипак сачувамо праву равнотежу? Следи једна службена изјава старешинства наше Цркве из 1995. године: »Ми верујемо да је људски род створен по Божјем обличју и да зато људи у Божје име треба као Божји пристави да управљају својом природном средином на веран и плодноносан начин.

На несрећу, кварење и искоришћавање су постали део владања људским подручјем управљања. Људи и жене су све више укључени у мегаломанско уништавање земаљских залиха, које доводи до све ширих патњи, до хаоса у природној средини и до опасности од климатских промена. Иако научна истраживања треба да се наставе, на темељу прикупљених доказа јасно је да све већа емисија разорних гасова, уништавање заштитног озонског омотача, масивно сечење америчких шума и такозвани ефекат стаклене баште представљају претњу земаљском еколошком систему.

Ови проблеми се највећим делом могу приписати људској себичности и егоистичкој трци за стицањем све већег профита све већом производњом, неограниченим трошењем и исцрпљивањем ненадокнадивих извора. Еколошка криза је утемељена у човековој похлепи и одбијању да води добру и верну приставску бригу у оквиру граница божанског стварања.

Ми као хришћани заступамо једноставан, здрав начин живота, у коме људи не ступају на »вртешку« неограничене потрошње, стицања добара и производње отпада. Ми позивамо на поштовање створених дела, ограничавање употребе земаљских извора, поновну процено свачијих потреба и уздизање достојанства створеног живота.« (Издато на заседању Генералне конференције у Утрехту, Холандија, 1995. године)

Прочитај и проучи наведене текстове. Како нам они могу помоћи да схватимо стварну забринутост која се крије иза ове службене изјаве наше Цркве? 1. Мој. 1,1.26; 9,7; Пс. 24,1; Пс. 100; Јак. 5,1.2.4.5; Јев. 1,3.

Сем тога, као хришћани који верују да су овај свет и живот на њему и извори добара који нам стоје на располагању дар од Бога, морамо стати у прве редове оних који се труде да све то сачувају. Онога који верује да је Земља настала случајно, да је производ хладних, немарних сила, скоро да можемо разумети ако покушава да је искористи за сопствене циљеве. Али, ако овај свет схватамо као нешто што је Бог створио, што Он и одржава, тешко да би се могло оправдати ако се владамо друкчије него као одговорни пристави поверених добара.

РАЗМИСЛИ: На који начин твоја себичност утиче на начин на који поступаш према својој природној околини? Шта је погрешно у ставу који говори: »Па, ја сам само појединац, зашто би онда било важно како се понашам?«

СТАРАЊЕ О СВЕМУ СТВОРЕНОМ

Проблем човекове природне средине и старања о тој средини не поставља се отворено и посебно у Библији. Наравно, постоји мноштво посебних питања којима се Библија не бави. Оно што Библија заиста чини, и то стално изнова, јесте да нам даје начела која треба да се примењују на свим подручјима живота, а једно од тих подручја је и човекова природна средина.

Размисли о тексту у Матеју 22,37-40. На који начин начела објављена у тим текстовима утичу на наше понашање према проблемима човекове природне средине, посебно када злоупотребљавање околине може да има веома разорне последице?

Већ на првим страницама Библије нама су понуђени неки наговештаји човекове дужности да буде пристав свега што је Бог ставио на располагање Адаму на Земљи. Иако је контекст врло специфичан, тешко се може оспорити да је начело обавезно.

Текст у 1. Мој. 2,15 каже: »И узевши Господ Бог човјека намјести га у врту Едемском да га ради и да га чува.« На који начин ове речи откривају како се човечанство првобитно односило према Земљи?

Треба да приметите да је овде реч о реципрочном односу. Бог је створио ову прекрасну природну средину за човека; она му је била поклоњена, дата као дар. И како је требало да се Адам понаша према њој? Требало је да је обрађује и да је чува! Реч преведена као »чува« долази од јеврејске речи *смр* која значи »пазити на« или »штитити«. И тако, одмах од самог почетка, у безгрешном свету, Адам је био позван да делује као пристав околине у коју је био стављен. Бог му није рекао да је искоришћава, да је употребљава за задовољавање својих себичних прохтева, да извлачи из земље све што може да се извуче. Уместо тога, њему је било речено да обрађује земљу и да је штити.

Имамо ли икаквог разлога да мислимо да се ово начело променило? У ствари, ако је то оно што је Адам био позван да чини у безгрешном свету, колико је то још много важније у свету који је оштећен грехом?

РАЗМИСЛИ: Колико си свестан своје одговорности према природној средини? Колико се стварно стараш о њој? Колико ти је важно или неважно како она изгледа и шта се с њом дешава? Изнеси свој одговор у разреду.

СУБОТА И НАША ПРИРОДНА СРЕДИНА

»Гроб и пропаст нигда се не могу заситити; тако очи човјечје нигда нијесу сите« (Приче 27,20). На који начин истинитост ових речи непосредно утиче на цело питање старања о свему створеном и опасности од експлоатисања наше природне средине?

Као што изјава о стварању каже, део проблема који данас имамо с нашем природном средином повезан је с »људском себичношћу и егостичном трком за стицањем све већег профита све већом производњом, неограниченом потрошњом и исцрпљивањем ненадокнадивих извора«. Другим речима, људи једноставно желе све више и више, и једино место на коме то могу да добију, у коначном смислу, јесте наша Земља. Употреба природних извора, наравно, није проблем; уместо тога, проблем је у томе што човек, колико год да добије, никада не добија довољно. Када сте последњи пут чули некога који би, без обзира колико је богат, рекао да има довољно новца?

Усред свега тога, Бог је људском роду дао дар седмог дана, Суботе, као дана одмора.

Размотрите ове текстове о дану одмора. Иако смо склони да о њима размишљамо у другом контексту, покушајте да о њима мислите у контексту како светковање Суботе, које од нас тражи да се одмарамо од сваког посла, да се одморимо од стицања новца и обављања послова, може веома позитивно утицати на нашу природну средину.

2. Мојсијева 20,8-11. _____

Немија 13,16-19. _____

Свакако, Субота је празник сећања да је Господ створио свет (што би требало да нас наведе да размишљамо о томе како треба да поступамо према њему), али је и време када треба да се одморимо од напора да стичемо новац. Светкујући Суботу, намерно одвајајући једну седмину свога живота сваке седмице без изузетка, прекидајући своју трку за богатством и новцем и добрима, имамо не само снажан седмични подсетник да живот није само трка за новцем, већ и потреба да се често уздржавамо од подухвата који, када се у њима претера, наносе штету Земљи.

РАЗМИСЛИ: Како је светковање Суботе било средство да ти помогне да сузбијеш своје лакомство и жељу за сталним стицањем? Колико пута те је привлачност новца мамила да прекршиш Суботу?

»Потом рече Бог: да начинимо човјека по својему обличју, као што смо ми, који ће бити господар од риба морских и од птица небеских и од стоке и од цијеле земље и од свијех животиња што се мичу по земљи И благослови их Бог и рече им Бог: рађајте се и множите се, и напуните земљу и владајте њом, и будите господари од риба морских и од птица небеских и од свега звериња што се миче по земљи« (1. Мој. 1,26.28).

У горња два стиха имамо неке од библијских најранијих навода о томе како људски род треба да се односи према створеном свету. Читајте их пажљиво и уз молитву, размишљајући о њима у контексту старања о свему створеном и људске животне средине, а онда одговорите на следећа питања:

1. Колико је требало да буде потпуна човекова управа над Земљом?

2. Шта је то значило да човек треба да покори Земљу и да влада њоме и свим што је на њој? Шта му у тим текстовима даје право да злоупотребљава или загађује дела стварања?

3. Текст у 1. Мојсијевој 1,28 каже да људи треба да напуне Земљу. То је и дословно значење оригиналног јеврејског текста. Како треба разумети ову наредбу у вези с проблемом очувања човекове животне средине?

Нема сумње, требало је да људски род влада Земљом, у најмању руку под управом и усмеравањем самога Господа. Чињеница да су ови текстови објављени у време пре пада у грех, у свету без греха и смрти и страдања, треба да значи да без обзира на врсту владавине над светом, човек није смео да насилно исцрпљује и користи земаљске изворе. Сигурно да није добио право да уништава ниједно поверено добро.

Наравно, много тога се променило од тада: пад у грех, Потоп, проклетство (1. Мојсијева 3,17-19), опште назадовање које је грех проузроковао. Ипак, тешко би се у овим текстовима могло пронаћи било какво оправдање за уништавање и пустошење целе планете. Уместо тога, требало би да у тим текстовима сагледамо човекову одговорност да се као управитељ света стара о њему, посебно зато што га је Бог створио да буде »веома добар«.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»У почетку, Бог се откривао у свим делима стварања. У ствари, Христос је био тај који је разастро небеса и положио темеље Земљи. Његова рука је поставила светове у простор и обликовала пољско цвеће. 'Поставио је горе својом силом.' Његово је море и Он га је створио.' (Пс. 65,6; 95,5) Он је тај који је испунио земљу лепотом и ваздух песмом. Он је исписао поруку Очеве љубави на свим делима на Земљи, у ваздуху и на небу.

Иако је грех оштетио савршено дело, ипак остаје оно што је написано. Чак и данас, све што је створено објављује славу Његовог савршенства. Не постоји ништа – осим себичног човековог срца – што живи само за себе. Нема птице која крилима пресеца ваздух, ни животиње која се креће по земљи а да не служи неком другом животу. Нема ниједног листа у шуми или скромне влати траве да нема своју службу. Свако дрво, грм и лист изливају животни састојак без кога ни човек ни животиња не би могли живети, а опет и човек и животиња служе животу дрвета и грма и листа. Цвеће одише миомирисом, и открива своју лепоту као благослов овом свету. Сунце расипа своју светлост да развесели хиљаде светова. Океан, иако извор свих наших врела и студенаца – прима реке из сваке земље, али узима да би дао. Магле које излазе из његових недара падају као кише и натапају земљу, да би из ње могло да ниче и да пупи.« (Елен. Г. Вајт, *Чезња века*, стр. 20.21 /ориг./)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. Као разред, размотрите још једном своје одговоре на питања од уторка.
2. Како бисте одговорили некоме који каже: »Исус ће ускоро доћи, зашто онда да се старам о човековој животној средини?«
3. Како као хришћани можемо да успоставимо равнотежу између разумевања потребе да се старамо о својој животној средини и настојања да не будемо укључени у деловање неких екстремистичких покрета за заштиту човекове животне средине? Зашто је тако важно да не постанемо део таквих покрета, посебно оних који имају и политичку позадину?
4. Ако имате могућности, покушајте да истражите колико вегетаријанска исхрана доприноси очувању човекове животне средине насупрот оној која користи намирнице животињског порекла. Размотрите резултате својих истраживања у разреду.

Сажетак: Нема сумње, овај свет се приближава своме крају; он свакако неће трајати вечно. И, да, Исус ће ускоро доћи. Све је то истина, али ништа у тим истинама не даје нам право да загађујемо Земљу. И зато, као хришћани, треба да се трудимо да сачувамо свет који је наш. Створитељ створио и нама дао на употребу.

БИБЛИЈА И ИСТОРИЈА

Текстови за проучавање: Псалам 104,1-9; Откривење 1,1-3; 2. Петрова 1,21; Данило 2; Откривење 12,7-17; Римљанима 16,20; 2. Коринћанима 5,17-19.

Текст за памћење: »Ја сам алфа и омега, почетак и свршетак, говори Господ, који јесте, и који бјеше, и који ће доћи, Сведржитељ« (Откривење 1,8).

Кључна мисао: Наш Господ делује у историји и преко ње. У историји и преко ње Он нам је дао снажне доказе у прилог нашој вери.

Да ли је људска историја низ бесмислених догађаја или постоји неко централно усмеравање према одређеном циљу, у складу с планом? Библија објашњава да је ово последње истинито. Библијски писци оба завета тврде да Бог усмерава историју и открива себе у њој.

Ипак, не открива цела историја Божју вољу: људи су слободни да доносе своје одлуке, лоше одлуке, одлуке које утичу на историју. Нагласак је на чињеници да Бог, иако делује преко историје, не чини да се догађа све што се догађа. Али, то ипак значи да упркос махинацијама и злу људских бића, Бог је ту и Он ће испунити своју вољу и довести људску историју до њеног великог и славног завршетка.

Библијски хришћани верују да су библијски писци деловали у оквиру који им је Бог поставио и да их је Он надахнуо да забележе најзначајније догађаје у људској историји. Често им је Бог давао и тумачење тих догађаја, тако да можемо разумети какво је било њихово значење.

У току ове седмице ми ћемо истраживати начин Божјег поступања у људској историји и преко ње.

Светска историја се често предаје у школама као историја цивилизације. Значајне чињенице су углавном оне које су утицале на развој тих цивилизација. Неки људи сматрају да су збивања међу људима, као и у осталој природи, углавном циклична, кружна, по свом карактеру, да бескрајно пролазе кроз кружне токове рађања, растења, сазревања, распадања и смрти, у низу који нема ни почетка ни икаквог значајног краја.

Кружни ток казаљки на сату може да буде преваран; док се казаљке крећу у круг, могу да оставе утисак да се и време креће кружним путањама. Међутим, то није истина. Чињеница је да се човеков живот креће праволинијски, а не кружно. Време, према Библији, је једносмерна улица.

Шта библијски писци говоре о почетку и крају људске историје?

1. Мој. 1,1; Јов 38,1-7; Псалам 104,1-9; Откривење 1,1-3; 19; 21,1-6.

Људска историја није неки бескрајни низ поновљених кругова. Она има сасвим одређени почетак. Она се суочава са славном будућношћу. Људска историја има свој циљ. Наравно, нико не зна какав циљ има неки догађај све док не дођемо до његовог краја. Увек нас на крају може очекивати неко изненађење, и у најбољим причама то се често и догађа. Како бисмо онда ми, који смо део те космичке приче, могли сазнати какав је њен циљ, њен исход? У нашем случају, ми то знамо, јер нам је Бог, преко својих пророка, открио њен крај.

Наравно, ми разговарамо о божанском откривењу. Наш Господ познаје будућност, зна и све могуће одлуке које људи могу да донесу и оне које ће заиста донети својом слободном вољом. Он нам је показао како ће се све збити на крају, без обзира на све одлуке које смо у међувремену доносили.

Како је ово откривење објашњено у Новом завету? 2. Пет. 1,21.

Уколико не покажемо неповерење у Божју Реч и у оно што она говори о самој себи, можемо сазнати да је Господу познат крај и да нам је открио оно што зна. Он није само Бог прошлости и садашњости, већ је и Бог будућности. И зато можемо бити сигурни да ће се будућност одвијати управо онако као што је Он рекао.

РАЗМИСЛИ: Колико је лако предвиђати будућност? Колико пута сте у томе погрешили? Радосна је вест да Бог познаје будућност, да зна све што ће се догађати. Како да извучеш утеху за себе из сазнања да Бог љубави зна све што ће нам се догодити?

ПРОРОЦИ КАО ИСТОРИЧАРИ

У целој Библији пророци се служе изразом: »Реч Господња« или »Тако говори Господ« и слично. Укратко, они хоће да кажу: »Не говорим ти ја све ове истине; сам Бог говори преко мене. Према томе, боље ће ти бити ако послушаш!«

Како је ова мисао изражена у следећим стиховима? Јер. 1,14-19.

Читаоцу је омогућено да прати болни историјски процес којим је главни град Јерусалим предат у руке Вавилону, да би се испунило Божје пророчанство о судбини Израиља.

Људски владари, наравно, ретко верују да историја делује на такав начин. Они замишљају да њихове владалачке одлуке обликују друштвени живот. Мисле да у крајњој линији управо они одлучују шта ће се догађати. Међутим, Јеремија, а и остали пророци, говори нешто друго. Израилски владари откривају да историјски процес води тај народ према уништењу и према прогонству. Књига пророка Јеремије је запрепашћујући подсетник на силу којом се Божја Реч испуњава преко историјских збивања.

Како пророци Исаија и Наум сведоче о истинитости ове историјске чињенице? Исаија 14,24-27; Наум 1,5-10.

Ова бескрајна Божја сила која се показала у људској историји, показује се и у природи. Псалом 104, на пример, описује процесе у природи, не као самосталне, аутономне механизме, већ као процесе којима Бог управља у сваком тренутку. Библија не описује Бога као Створитеља који је начинио свет, а онда га препустио самоме себи, ставио у положај потпуне подложности природним законима. Природни закони су само део система по коме Бог одржава свет, и сви ти закони постоје и делују само зато што их је Бог прогласио и подржао.

РАЗМИСЛИ: Многи научници тврде да је свет настао случајно и да ће на исти начин и пропасти. Према томе, све што се налази између тог почетка и тог краја нема неког великог значаја. Зашто, дубоко у себи, осећаш да то гледиште не може да буде тачно?

ДАНИЛО 2 И БОЖЈЕ ПРОВИЋЕЊЕ У ИСТОРИЈИ

Ако неко верује да људска бића немају слободну вољу, онда му није тешко да поверује да Бог веома лако може да сазна будућност, јер би тада сви људски поступци били предодређени. У ствари, у осамнаестом веку неки француски атеиста сматрао је да пошто је све у свемиру, укључујући и људске поступке, предодређено природним законима - тада, у идеалном случају, када би неко познавао све те законе и места на којима се налазе сви делићи свемира у одређено време, таква особа би могла знати и све шта ће се догодити.

Наравно, људска бића имају слободну вољу, слободан избор. Бог нас је створио такве. Као бићима која могу да воле, нама се морала обезбедити слободна воља, јер љубав под присилом не би могла да буде љубав. Да би нас учинио способнима да волимо, Бог је морао да нас учини слободнима. Ипак, Божја моћ је тако велика да, чак и упркос људској слободној вољи, Он савршено познаје будућност, без обзира на слободне одлуке које ми доносимо.

Размотри пророчанство у другом поглављу Књиге пророка Данила. На који начин ово једно поглавље представља тако снажан доказ да Бог познаје будућност, и то далеко унапред?

Ово поглавље је било написано пре више од двадесет и шест стотина година. Погледајте како се историја развијала тачно онако како је Бог прорекао. У одређеном смислу, ово пророчанство мора да буде много значајније за нас данас него за оне који су живели хиљадама година пре нас. И то зато што данас, гледајући уназад у историју, можемо јасно да видимо како су те империје долазиле и одлазиле, тачно онако као што је било проречено. Да сте читали ово пророчанство у време Медоперсије, не бисте доживели уздизање и падање империја које су дошле после ње. Данас, гледајући у прошлост, ми можемо да видимо далеко више и јасније од некога из давно прошлих времена. И зато за нас пророчанство сведочи много снажније него што је то чинило за оне у далекој прошлости.

Задивљује чињеница да упркос свим тим милионима људи, који имају слободну вољу, и који су живели у току тих дугих епоха описаних у другом поглављу Књиге пророка Данила, Господ зна тачно шта ће се догађати, која царства ће настајати и пропадати. И Он то зна далеко унапред.

РАЗМИСЛИ: Пророк Данило је био у праву што се тиче настајања и пропадања свих тих царстава: Вавилона, Медоперсије, Грчке и Рима, укључујући и слом Рима и његов распад на неколико мањих сила које и данас постоје. Гледајући с наше историјске тачке гледишта, једино царство које је преостало јесте последње, Божје вечно царство (Данило 2,44). Ако је Данило био у праву за сва остала царства, колико би било неразумно сумњати у његове речи о последњем царству!

ВЕЛИКА БОРБА И ИСТОРИЈА

Без обзира колико изгледа хаотична, колико делује ван контроле, људска историја се не одвија у вакууму. Постоји прича иза ње, драма, сукоб између два радикално различита начела. Наравно, ми говоримо о великој борби између добра и зла. Једино с том позадином можемо бар почети да разумевамо људску историју и шта значи све што се догађа.

Како нам следећи текстови помажу да разумемо светску историју? Откривење 12,7-17; Јов 2,1.2; Исаија 14,12-14; 1. Мојсијева 3,15; Ефесцима 6,12; Римљанима 16,20.

Сотона стварно постоји, битка се стварно води, и тек на крсту је он био побеђен и његово уништење осигурано.

»Небо је с болом и дивљењем посматрало Христа како виси на крсту ... Па ипак, ту су стајали људи, створени по Божјем обличју, који су се удружили да униште живот Његовог јединородног Сина. Каквог ли призора за свемир?

Сотонске силе ујединиле су се са злим људима подстичући народ да поверује да је Христос највећи грешник и да га зато треба презирати. ...

Сотона је увидео да је његова лаж разобличена. Његова владавина разоткривена је пред безгрешним анђелима и свемиром. Открио је себе као убицу. Проливши крв Божјег Сина, изгубио је сваку наклоност небеских бића. Тако се прекинула и последња карика израза наклоности између Сотоне и небеског света.« (Елен Г. Вајт, *Чезња века*, стр. 760.761 /ориг./)

Зашто тада Сотона није био уништен?

»Ни тада анђели нису схватили шта је све обухваћено овом великом борбом. Начела која су била у питању требало је много потпуније открити. Човека ради, Сотонино постојање морало се продужити. Човек, као и анђели, мора да уочи разлику између Кнеза видела и кнеза таме. Он мора да изабере коме ће служити.« (Елен Г. Вајт, *Чезња века*, стр. 761 /ориг./)

Библија али и Дух пророштва говоре да су догађаји овде на Земљи повезани с једном много широм борбом, великом борбом између Христа и Сотоне. Ова борба представља позадину свега што се овде догађа, било у нашем појединачном животу или на плану шире људске историје. Све се развија у контексту велике борбе. Међутим, добра вест гласи да је, после крста, Сотонин пораз осигуран, да ће се та борба завршити, а са њоме и све боли и патње и насиља и страхови и несигурности који испуњавају људску историју.

Да ли сте свесни да се цела светска историја дели на збивања пре и после једног великог догађаја? Тај догађај није био настајање или пропаст неке велике империје, као што би се могло очекивати. Није то било ни откривање неког новог континента. Уместо тога, светска историја је била подељена смрћу једног путујућег рабина, који је живео у релативно забаченом делу простране Римске империје. Узимајући у обзир укупни број Јевреја које су Римљани осудили на смрт, још је далеко значајније да је ова једна смрт, међу многим, постала ознака која је поделила светску историју на њене две велике епохе. Та смрт, наравно, била је Исусова смрт на крсту.

У контексту Бога и историје, ми можемо боље оценити значење спасења. Јер ту, на крсту - уз очигледан пораз свих људи те, према томе, и људске историје – откривају се и позадина и најдубље значење светске историје. Крст нам говори да је Бог, опраштајући нам и прихватајући нас као своју децу, отворио пред нама нову будућност, будућност у којој више не морамо да носимо на себи терет бескрајне кривице из своје прошлости или своје личне историје. Ову кривицу је преузео на себе Онај који »болести наше носи и немоћи наше узе на се« (Исаија 53,4).

Целокупна наука о спасењу може се изразити овом једном реченицом: Бог укида нашу безнадежну историју и на њено место ставља своју историју. Преко Њега, завршила се историја робовања греху у нашем животу. Преко Њега, трагови прошлости не могу више да нас оптужују, муче и исмејавају. Наша лична историја, која би осудила свакога од нас, замењена је Исусовом савршеном историјом. И тако, у Њему ми налазимо не само ослобођење од своје прошлости већ и обећање о прекрасној будућности. На крсту, Господ нам обећава да без обзира на нашу историју или на оно што се догађа у историји света, нова и славна будућност чека и нас и свет.

Прочитај текст у 2. Коринћанима 5,17-19. Шта је, према тим стиховима, Исус учинио за цело човечанство? Како је тај догађај променио људску историју?

Наши греси били су положени на плећа нашег Господа који је драговољно умро под теретом људске кривице и који нам је, уместо њега, дао спасење. А Његов обећани врхунац историје подариће нам вечну историју са Зачетником историје. Будућност сваког појединца је одлучена. Други Христов долазак ће прогласити ту одлуку. И Нови и Стари завет обећавају »ново небо и нову земљу«.

РАЗМИСЛИ: Ако си прихватио Христа, како ће се променити твоја будућност, сада, када се твоја прошлост више не може употребити да те оптужи и осуди, без обзира колико заслужујеш да будеш осуђен?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Библија је најстарија и најпотпунија историја коју људи имају. Она је чиста потекла из извора вечне истине, а божанска рука је кроз векове чувала њену неокаљаност. Она расветљава далеку пошлост, у коју су људи истраживањем узалуд покушавали да продру. Једино у Божјој Речи гледамо силу која је положила темеље Земљи и разастрла небеса. Једино овде налазимо веродостојан извештај о пореклу народа. Једино је овде дата историја нашег рода неоскврњена људском охолошћу или предрасудама.

У анализама људске историје, успон народа, подизање и пад царстава наизглед зависе од воље и јунаштва људи. Изгледа као да је развој догађаја у великој мери одређен њиховом снагом, амбицијом или хировима. Али, у Божјој Речи завеса је повучена у страну, и ми гледамо, иза, изнад, и у свим играма и противиграма људских интереса, сила и страсти, оруђа Свемилостивог која тихо и стрпљиво остварују намере Његове воље. Библија открива праву филозофију историје.« (Елен Г. Вајт, *Ваститање*, стр. 173 /ориг./)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. Током многих година, филозофи и теолози расправљали су о тешком питању Божјег предзнања и људске слободне воље. Многи су сматрали да се те две категорије не могу ускладити. Тврдили су да ми или немамо слободну вољу, или Бог не познаје целокупну будућност. Зашто су, ипак, обе ове алтернативе погрешне? Које доказе имамо у Библији да нам је поклоњена слободна воља? Које доказе имамо да је Богу позната будућност? Дакле, мора да је истина да Бог, упркос нашој слободној вољи, зна будућност далеко пре него што се догодила. Зашто нема никаквог сукоба између идеје да је Богу све унапред познато и постојања наше слободне воље да доносимо своје одлуке?
2. Један од Сотониних најжешћих напада усмерен је против другог поглавља Књиге пророка Данила, које нам пружа тако стварне доказе о Божјем постојању. Уосталом, који чвршћи темељ можете имати за своју веру од нечега тако чврстог и непроменљивог као светска историја? Један део тог напада је и тврђење неких теолога да је друго поглавље Књиге пророка Данила написано око 165. године пре Христа, много времена касније пошто се већина догађаја, описаних у њему, већ одиграла. Међутим, овај приговор је одбачен самим текстом пророчанства. Како је Данило могао да тако тачно прорекне распад Римског царства на народе савремене Европе, догађаје који су се одиграли пет или шест стотина година после наводне 165. године пре Христа? Ако једно тако задивљујуће пророчанство као што је ово подразумева натприродно предзнање, зашто, онда, не бисмо веровали књизи у ономе што говори о себи и о времену у коме је написана? Целокупна сврха каснијег датирања књиге је у томе да јој се одузме њена пророчанска снага. И као што смо видели, тај покушај је бедно пропао.

Сажетак: Колико год светска историја може изгледати хаотична, у свему што се догађа Господ остварује своје намере, те ће се људска историја завршити славним другим доласком Исуса Христа.

ОБЕЋАЊЕ О МОЛИТВИ

Текстови за проучавање: Колошанима 4,2; Римљанима 12,12; Матеј 26,34-44; Јеврејима 11,6; Јаков 4,2; Јован 14,15; 1. Солуњанима 4,3.

Текст за памћење: »Вечером и јутром и у подне тужим и уздишем и чуће глас мој« (Псалам 55,17).

Кључна мисао: На многобројним местима у Библији Господ нас позива да се молимо, јер је молитва битни саставни део нашег ходања с Њим.

Дух пророштва нам је оставио ове речи о молитви: »Наш небески Отац чека да на нас излије пунину својих благослова. Наша је предност да пијемо обилно са извора неограничене љубави. Зар је заиста чудно да се тако мало молимо? Бог је спреман и вољан да чује искрене молитве и најскромније своје деце, а ипак се показује тако много оклевања с наше стране да изнесемо Богу своје потребе. Шта би небески анђели могли да помисле о јадним беспомоћним људским бићима, која су подложна искушењима, док Боже срце пуно бескрајне љубави чезне за њима, спремно да им да и више него што могу да траже или да помисле, а она се и даље моле тако мало и имају тако мало вере? Анђели воле да се клањају пред Богом; они воле да буду близу Њега. Они сматрају разговор с Богом својом највећом радошћу; а ипак деца ове Земље, којима је потребно тако много помоћи коју само Бог може дати, изгледају задовољна да ходе без светлости Његовог Духа, без дружења с Његовом присутношћу.« (Пут Христу, стр. 94 /ориг./)

Тиме је заиста све речено, зар не?

СИЛА МОЛИТВЕ

Једнога дана неки младић примио је писмо некадашњег сарадника, који се повукао пре доста година. Двојица радника, да се благо изразимо, нису се слагала; онај који је отишао од самог почетка је лоше поступао према своје другу. Било како било, радник који је примио писмо, отворио га је и почео да чита. Између осталог, прочитао је следеће речи: »Знаш, ја не знам на који начин молитва делује, никада нисам ни знао, бар интелектуално. Међутим, ја знам да нам је било речено да се молимо и у току последњих неколико седмица, док сам се молио, постао сам веома осведочен да сам се лоше понашао према теби цело време. Видим да сам грешио, да се нисам хришћански опходило, и да сам био ужасан сведок за своју веру. Знам да сам ово морао учинити већ пре много времена, али се ипак искрено кајем и молим за опроштење. Морам да тражим опроштај и од Христа за оно што сам учинио, без обзира колико сам недостојан опроштења, а сада молим опроштај и од тебе!«

На много начина, ова прича приказује моћ молитве. Не ради се толико о томе да наведемо Бога да покрене планине, иако се и то може догодити. Међутим, она може учинити да се догоди и нешто далеко чудесније; она може да промени људско срце.

Као што је онај човек написао, молитва се не може увек лако разумети. Зашто треба да тражимо од Бога да нам да нешто иако Он већ добро зна шта је нама потребно? Зар нам Бог неће дати нешто ако то претходно не тражимо од Њега? Могу ли наше молитве заиста променити оно што наш Створитељ Бог одлучује да чини?

Било да разумемо како молитва делује или не, једно је сигурно: без молитве, наше ходање с Богом је осуђено на пораз.

Читај наведене текстове. Шта је свима њима заједничко и шта сви они наглашавају? Матеј 26,41; Лука 18,1; 1. Тимотију 2,8; 1. Солуњанима 5,17; 1. Петрова 4,7; Колошанима 4,2; Рим. 12,12.

Нема сумње, као хришћани треба да се молимо и треба да се молимо често. Ако не разумемо како молитва делује, није то толико важно. Већина од нас ништа не разуме потпуно, било да су у питању световни или духовни проблеми. Да смо чекали да потпуно разумемо сва питања повезана с нашом вером, онда би то једва била вера, зар не? Већ и сама реч вера указује да постоје елементи који су изван нашег интелектуалног поимања. Ипак, нешто што може да посведочи свако ко се моли истрајно и ватрено – ко се моли у складу с Божјом вољом – јесте да молитва може да мења наш живот и да она то стварно и чини.

РАЗМИСЛИ: Како ти разумеш молитву? Како је молитва утицала на твој живот? Где бисте се налазили у свом хришћанском животу да није било молитве?

ИСУС – МЕСИЈА КОЈИ СЕ МОЛИ

Шта нам следећи текстови говоре о Исусу и молитви? У ком су контексту написани?

Лука 3,21.22. _____

Лука 9, 28.29. _____

Лука 6,12.13. _____

Јеврејима 5,7. _____

Матеј 14,23. _____

Лука 22,31.32. _____

Матеј 26,34-44. _____

Исус, неокаљани Божји Син, Онај који је био без греха, без мане, Онај који је живео у савршеном складу с вољом свога Оца, очигледно је имао снажан молитвени живот (претходно наведени текстови чак не укључују Исусову молитву у Јовану 17). Ако је Исус морао да се моли за решавање проблема с којима се суочавао, колико је онда молитва потребнија нама? Христов пример молитве очигледно објашњава да молитва мора да заузима централно место у нашем ходању за Господом. Тешко је замислити било кога који одржава било какав однос с Богом без молитве. Ако је комуникација кључна у одржавању односа с другим особама, колико више се то односи на наш однос с Богом? Исус нам у томе даје пример. На нама је да одлучимо да Га следимо.

РАЗМИСЛИ: Колико је доследан твој молитвени живот? Шта те може одвратити од молитве? Да ли се молиш доследно или само када се нађеш у невољи? Како би могао да научиш да молитва постане важнија у твојем животу и у твојем ходању за Господом?

»А без вјере није могуће угодити Богу, јер онај који хоће да дође к Богу; ваља да вјерује да има Бог и да плаћа онима који га траже« (Јеврејима 11,6). Којим нас важним начелима учи овај текст у погледу тога шта се захтева да би молитва била услишена? Шта то теби значи?

У извесном смислу, молитва је приближавање Богу, отварање себе Богу. Ми се не молимо зато да би Бог сазнао нешто о нашим потребама. Уосталом, сам Исус је рекао у контексту молитве да »зна отац ваш шта вам треба прије молитве ваше« (Матеј 6,8). Ми се молимо зато што је молитва начин да покажемо своју веру у Бога. То је средство да наша вера ојача, да постане стварнија, практичнија. Ко није искусио како ватрена, непоколебљива молитва, упућена с дубоком свешћу о сопственој зависности и потреби, јача нашу веру и продубљује наш однос с Богом?

Молитва је начин да помогнемо себи да се испразнимо од себе. То је начин да умиремо свакога дана. То је начин да се поновно повежемо с Богом на врло блиском нивоу. То је начин да подсетимо себе да нисмо своји, да смо купљени скупо, и да бисмо пропали и помрли у свету пуном сила које би могле да нас за трен ока смрве у прах и пепео када бисмо били препуштени сами себи!

**Тако често слушамо реченицу: »Треба да тражимо Бога у молитви!«
Шта она значи за тебе? Види Данило 9,3.4; Захарија 8,21.**

У великој мери, свака молитва је дело вере. Ко може да види своје молитве како се уздижу према небу? Ко може да види како их Бог прима? Често се молимо не видећи непосредне резултате, али, идемо даље у вери да нас Бог чује и да ће одговорити на најбољи могући начин. Молитва је дело вере када посежемо даље од онога што видимо и осећамо или чак потпуно разумемо.

РАЗМИСЛИ: Колики је део твог молитвеног живота млак и без силе, уместо да буде дубок и искрен? Како би могао да се покренеш од првога ка другоме?

ЗАТО ШТО НЕ ТРАЖИТЕ

Једно од питања које постављају они који се моле гласи: »Могу ли моје молитве стварно покренути Бога да учини нешто што иначе не би учинио?« То је логично питање. Да бисмо одговорили на њега, све што можемо да учинимо јесте да се обратимо Божјој Речи и да видимо шта нам она каже.

Читај следеће текстове: Јаков 4,2; Лука 11,9.10; Јаков 5,16-18. Шта нам ови текстови говоре о молитви и о Божјем деловању?

Колико год да нас молитве мењају, колико год да утичу на наш однос с Богом и нашим ближњима, то није све. Библија је врло јасна када каже да наше молитве утичу на оно што Бог чини. Ми тражимо и Он одговара, на овај или на онај начин!

Читај текст у 1. Мојсијевој 18,22-33. Како се овде то начело може видети на делу?

И поново, без обзира на филозофске тешкоће повезане с разумевањем ове истине, Бог одговара на људске молитве. Он сам каже да то чини, и зато треба да Га држимо за реч.

»И понизи се народ мој, на који је призвано име моје, и помолете се, и потражите лице моје, и поврате се од злијех путова својих, и ја ћу тада услишити с неба и опростићу им гријех њихов, и исцијелићу земљу њихову« (2. Дневника 7,14). Шта нас овај текст учи о молитви?

Међутим, треба да запазимо да Бог неће исцелити њихову земљу само зато што су се молили. Они су позвани да се моле, али је молитва само један аспект општег пробуђења с њихове стране.

Можда је најважнији пример овог начела управо овде: »Ако признајемо гријехе своје, вјеран је и праведан да нам опрости гријехе наше и очисти нас од сваке неправде« (1. Јованова 1,9). Овде видимо снажну везу између молитве – у овом случају признања – и Божјег деловања у нашем животу. Ми признајемо наше грехе, Он нам их опрашта; то је процес који доводи до тога да нас Он чисти од наше неправедности. Јасна идеја која је овде садржана гласи: уколико се не молимо, уколико не признајемо своје грехе, нећемо добити опроштење. Нема сумње, у таквим случајевима, Бог делује у складу са нашим молитвама.

ПРИХВАТИТИ УСЛОВЕ

Неко седи у ресторану, једе велики оброк, пун масне хране, који спира чашом сока. Оброк завршава великом порцијом чоколадног сладоледа. Те вечери, пре одласка у постељу (после мање закуске) човек се спушта на своја колена да се моли. Део његове молитве гласи: »О, Господе, помози ми да ослабим!« Шта је погрешно у целој тој слици?

Чињеница је да ми можемо очекивати да Бог услиши наше молитве, али постоје и услови које морамо да испунимо у том процесу. Већ смо чули да треба да живимо у складу са својим молитвама, што значи да морамо учинити све што је у нашој моћи да олакшамо њихово испуњење. То није ослањање на људску моћ, тиме не показујемо недостатак вере. Сасвим супротно, то је део онога што називамо живети у складу са својом вером.

»Ако гајимо безакоње у своме срцу, ако приањемо уз било који познати грех, Господ нас неће услишити; међутим, молитва покајничке, скрушене душе увек бива прихваћена. Када се исправе сва позната зла, можемо веровати да ће Господ одговорити на наше молбе. Наше заслуге нас никада неће препоручити Божјој наклоности; управо ће нас достојност Исусова спасти, Његова крв ће нас очистити; али и ми имамо посао који треба да обавимо покоравајући се условима прихватања.« (Елен Г. Вајт, *Пут Христу*, стр. 95 /ориг./)

Дух пророштва свакако да не говори да морамо бити савршени да би наше молитве биле услишене. Јасно је, осим тога, да наше прихватање пред Богом није утемељено на нашим заслугама, већ једино на заслугама које је Христос стекао за нас. Једноставно, ми морамо заузети становиште вере, понизности и предања Божјој вољи да би Он могао да делује у нашем животу.

Како нам следећи текстови могу помоћи да разумемо шта значи »прихватити услове«? Јеврејима 10,38; 5. Мојсијева 4,29; Лука 9,23; Јован 14,15; 1. Солуњанима 4,3.

Можда међу свим условима, које бисмо морали да испунимо да бисмо водили успешан молитвени живот, централно место заузима наша свест о потреби, наша свест о нашој беспомоћности, наша свест да смо грешници којима је потребна благодат и да је наша једина нада у Господу, који је тако много учинио за нас. Бити дрзак, самопоуздан, пун себе, прави је рецепт за духовну пропаст.

РАЗМИСЛИ: За шта се ти ватрено молиш Богу? Док се молиш, упитај себе: Шта бих могао да променим у свом понашању и да тиме себи омогућим добијање одговора који тако очајнички очекујем?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Молитва је дисање душе. Она је тајна духовне силе. Ниједно друго средство благодати не може је заменити а да се сачува здравље душе. Молитва доводи срце у непосредну везу са Извором живота, јача мишиће и жиле духовног искуства.« (Ellen G. White, *Gospel Workers*, стр. 254.255)

»Када не добијамо тачно оно за шта смо се молили, у време за које смо се молили, и даље треба да верујемо да Господ слуша наше молитве и да ће одговорити на њих. Ми смо тако погрешиви и кратковиди да понекад тражимо и оно што се неће показати као благослов за нас, и наш небески Отац у својој љубави одговара на наше молитве дајући нам оно што ће бити за наше највеће добро – оно што бисмо и сами пожелели када би наши видици били божански просветљени тако да можемо сагледати стварно стање ствари. Када нам изгледа да наше молитве нису услышене, треба да се ухватимо за обећање, јер ће време услышења сигурно доћи и ми ћемо примити благослов који нам је најпотребнији. Међутим, мислити да ће наше молитве увек бити услышене на управо онај начин који смо хтели и за оно што смо желели, била би дрскост. Бог је сувише мудар да би се преварио, сувише добар да би ускратио било које добро онима који ходе праведно. Зато се немојте плашити да имате поверења у Њега, иако не видите да сте добили непосредан одговор на своју молитву.« (Елен Г. Вајт, *Пут Христу*, стр. 96 /ориг./)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. Шта бисте казали некоме ко вас упита: »Зашто да се молимо ако је Богу све већ унапред познато?«
2. Ко се бар понекад није суочавао с проблемом услышених и неуслышених молитава? На пример, неко се моли да му се ауто не поквари за време путовања и када се ауто заиста не поквари, он приписује ту срећну околност услышеној молитви. То звучи заиста лепо. Али, шта да кажете некоме који се такође молио, у овом случају да му дете не умре, а дете ипак умре? Како да разумемо те случајеве? Можемо ли их уопште и разумети?
3. Која је улога Светога Духа у нашим молитвама?
4. Замислите да се у разреду појавио неко нови и да вас моли: »Можете ли ме научити шта значи молити се? Како да се молим? Зашто да се молим? Шта да очекујем када се молим, а шта не треба да очекујем? Како бисте одговорили таквој особи?

Сажетак: Нема сумње, има много тога о молитви што не разумемо. Међутим, они који се моле знају да је једно сигурно: молитва ће променити ваш живот и то набоље.

БОГ КАО УМЕТНИК

Текстови за проучавање: Исaiја 64,5-8; Псалом 51,10; Јеврејима 8,1-5; 1. Дневника 23,5; Римљанима 11,33-36; Дела 9,1-22.

Текст за памћење: »За једно само молим Господа, само то иштем, да живим у дому Господњем све дане живота својега, да гледам красоту Господњу и раним у цркву његову« (Псалом 27,4).

Кључна мисао: Бог као уметник? Шта би то значило? И шта то значи за нас?

Све до сада, разматрали смо различите аспекте Божанства: Тројство, Божју светост, Бога као Откупитеља. Међутим, постоји у Библији једна слика Бога којој се ретко посвећује пажња, а то је – Бог као уметник.

Многи људи говоре да их уметност уопште не занима. Многи хришћани знају мало о уметности. Они знају шта им се допада, али то није ништа више од знања о самоме себи. Други признају да уметност постоји, али никада нису оцењивали њену вредност или важност. Хришћанство је често било подељено када је била у питању уметност. Понекад, уметност је оптуживана као зла и нерелигиозна; у друга времена, естетика је постајала нека врста световне »религије« и имала је своје одане обожаваоце. Има много хришћанских писаца, али су они ретко када покушавали да се одреде према концепту »лепоте« и да га оцене у светлости најважнијих хришћанских доктрина.

»Лепота је истина, истина је лепота« – написао је енглески песник Џон Китс. Иако је мало претерао у својој изјави, Бог је заиста Истина, а Истина је прекрасна. Само стварање сведочи да је Бог уметник и да воли оно што је лепо.

»Али сада, Господе, ти си наш отац; ми смо кал, а ти си наш лончар; и сви смо дјело руку твојих« (Исаија 64,8).

Када је први пут Библија приказала Бога како показује своју вештину обраде »глине«? 1. Мојсијева 1,26.27.31; 2,7.

Библија започиње описујући Бога како ствара прва људска бића од »праха земаљскога«. У ствари, јеврејска реч за »човека« – *адам* – уско је повезана с јеврејском речју за тло – *адама* – што представља језичку везу с Божјом задивљујућом вештином да делује као »лончар«. Он нас је заиста обликовао од глине из тла. Тешко је и замислити како је људско биће, с нашом крвљу и костима и кожом и живцима и свим тим задивљујућим деловима тела, могло да буде обликовано од земље. Наше постојање је чудо које далеко надмашује нашу моћ схватања.

Иако је слика »лончара« добра по томе што се Господ послужио глином да нас обликује, у одређеном смислу (исто то се догађа и са већином наших покушаја да објаснимо Божје деловање и силу), она једва да пружа праву идеју о Божјој стваралачкој сили и уметничкој вештини. Уосталом, који лончар може да узме глину и да је претвори у живо створење које дише?

Читај текстове у Јеремији 18,3-10; Исаји 64,5-8 и у Псалму 51,10. Како се слика Бога као лончара користи у тим стиховима?

Међу идејама садржаним у овим текстовима налази се и идеја колико смо ми беспомоћни пред Божјом силом. У одређеном смислу, ми смо слични глини у рукама лончара; лончар, а не глина, има власт у својим рукама.

У исто време, Бог ради на томе да поновно створи у нама своје облике. Колико год да је Богу стало до Његових физичких дела стварања, колико му је више стало до лепоте онога што може да обави у нама! Ми се морамо предати, умрети себи, и сарађивати с Богом, који се труди да обнови у нама, колико год је то могуће, првобитну моралну и духовну лепоту коју смо некада имали. Свакако, спољашњи облик заиста може да буде леп, али унутрашња лепота је оно што заиста вреди.

РАЗМИСЛИ: Руски писац Фјодор Достојевски створио је један књижевни лик, који је, како се Достојевски изразио, имао »прекрасну душу«. Како ви замишљате »прекрасну душу« и шта у вама одговара том идеалу, а шта му се супроти?

Пошто је на драматичан начин ослободио Израил из ропства у Египту, Бог је синове Израилеве довео на Синај. Ту их је придружио себи светим заветом. На који је начин, у свим упутствима која им је дао, наглашавао лепоту? 2. Мојсијева 25,1-9.

Први део 2. Мојсијеве садржи појединости о чудесном избављењу Израиља из Египта. Други део исте књиге бави се другим питањима, међу које је укључена и лепота. После божанских упутстава у 2. Мојсијевој 25,1-9 следе упутства у 2. Мојсијевој 25,10 – 31,11 са божанским планом за грађење преносивог шаторског светилишта, његовим намештајем и свештеничким оделима. Од 2. Мојсијева 35,1 па све до краја књиге (2. Мојсијева 40,38) налазимо Божја детаљна упутства о свему томе, заједно са извештајем о њиховом тачном извршавању. У тај извештај укључене су и многе појединости о уметничким делима.

Многим савременим хришћанима овај скуп појединости данас је напоран за читање. Међутим, Богу је било угодно не само да објави та упутства новоослобођеним робовима, већ и да их укључи у Библију.

Има скоро педесет поглавља у првих пет књига у Библији која садрже Божја појединачна упутства за грађење прекрасног Светилишта. Бог се поста-рао не само за архитектонске планове већ и за тачна упутства о намештају. Значајно је да је на гори Синају Бог дао не само Десет заповести, не само своја упутства о заветној послушности већ и тачна упутства како да се обликује раскошно Светилиште које је садржавало скоро све врсте уметничких дела.

Бог је био архитекта свега тога, надахњујући уметнике да начине и најмање појединости при украшавању. Ништа није било препуштено људској замисли. Написано је више поглавља о плановима и њиховом каснијем остваривању, о Светилишту и његовом намештају него о било ком другом питању у првих пет Мојсијевих књига.

Шта је послужило као модел овог земаљског Светилишта, и шта нам то говори о Божјој љубави према лепоти? 2. Мој. 25,9; Јев. 8,1-5.

Ако је земаљско Светилиште било само »сенка« небеског, једва да можемо и почети да замишљамо врсту лепоте која је постојала у стварном Светилишту, оном које је начинио сам Бог.

РАЗМИСЛИ: Шта мислиш, зашто је било важно да Светилиште буде тако лепо? Можда зато да људи осете страхопоштовање пред величином и силом нашега Бога? Можда да им се помогне да осете своју потребу пред таквом величином? Како нас разумевање славе Светилишта може навести да схватимо Божји карактер као супротност нашој световности и грешности?

»А четири тисуће вратара и четири тисуће који хваљаху Господа уз оруђа која начини за хвалу« (1. Дневника 23,5).

Покушај да замислиш приказ описан овим текстом: четири хиљаде људи свирају на музичким инструментима хвалећи Господа! То је морало бити задивљујуће богослужење, зар не? Божје уметничко изражавање није било ограничено на фигуративне уметности. У Писму налазимо да је, заједно са светом архитектуром, израиљска литургија била надахнута и под Господњим утицајем. Бог је љубитељ и прекрасне музике!

Како је цар Давид описао своје компоновање псалама којима се Израиљ служио на богослужењу? 2. Самуилова 23,1.2.

Давид је јасно рекао да га је Господ надахнуо да напише песме које је написао. Иако то не значи да је сам Господ написао речи и мелодију тих песама, ипак значи да је Господу веома стало до врсте музике која се свира Њему у славу. Иначе, зашто би се трудио да је надахне, зар не?

Читај текстове у 2. Днев. 29,25. Шта нам то говори о Господњој улози у одређивању музике која ће се свирати за време богослужења?

У целом Старом завету, када се говори о службама у Храму, музика се изричито спомиње и њена улога је значајна. Замислите, на пример, атмосферу богослужења која се описује у 1. Дневника 23,5. Четири хиљаде музичких инструмената! Без обзира како је звучала та музика, она сигурно није била досадна или одбојна уху.

Може се говорити о томе да се у току светог богослужења морају очекивати естетске димензије музике која се изводи, и да су сви народи током историје покушавали да их задовоље на богослужењима својим боговима. Међутим, само је Израиљ истицао да је сам Бог обликовао сваки аспект његовог богослужења, укључујући архитектуру, намештај, свештеничку одећу и литургију. Нема никакве сумње да је уметничко обликовање потврђено у Божјој Речи. Сваки онај који одбацује естетску димензију или тврди да је бављење уметношћу неспојиво с хришћанством устаје против извештаја записаних у Библији.

РАЗМИСЛИ: Иако музика која је пратила израиљско богослужење није сачувана, можемо претпоставити да је била прекрасна и да је уздизала душе слушалаца Богу. Како данас звучи музика у нашим црквама и на нашим богослужењима? Како можемо бити сигурни да врши исту улогу, то јест, да уздиже срца слушалаца Богу уместо да их усмерава према другим подручјима?

Проучаваоци Библије су често били задивљени невероватним литерарним квалитетима Библије. У ствари, многи световни стручњаци држе семинаре о Библији као врхунском литерарном делу. Они је проучавају, не зато што сматрају да је то Божја Реч, већ једноставно због њене књижевне лепоте и вредности. Као хришћани, имамо благослов да уживамо не само у књижевној лепоти Писма већ и да учимо истине о Богу откривене у Библији. Нема сумње, такође, да нам уметничка конструкција извештаја и поезије, надахнута Господњим Духом (иако писана речима Господњих пророка), веома помаже да разумемо у њој садржане истине.

Апостол Павле, на пример, у својим сложеним теолошким расправама редовно поткрепљује своју теологију снажним литерарним средствима. На пример, у првих једанаест поглавља Посланице Римљанима, Павле даје и опсежне коментаре о јеванђељу. Прелистајте та поглавља и пронађите разне теме које Павле повезује у складну целину.

Читајте текст у Римљанима 11,33-36. Шта се овде догађа после свега што је у претходном тексту описано?

Слично планинару који се попео на врх високе планине, апостол – пошто је прегледао широку панораму историје спасења – сада слави Господа. Пре него што ће прећи на описивање практичног смисла јеванђеља, Павле слави Бога. Павле показује тај истанчани литерарни ритам неколико пута у својим посланицама и писмима: сложено теолошко разматрање прекидано слављењем Бога пре изрицања завршног практичног савета.

И Књига откривења пуна је сложеног мозаика литерарних помагала, помоћу којих Бог описује историју спасења. Велики део књиге је узет из Старог завета. Читаоцу се представља изузетно сложена таписерија речи, израза и тема позајмљених од других библијских писаца, али сада сатканих у једну нову целину и у потпуно ново ткиво. Ова завршна књига Библије се по стилу дубоко разликује од свега чиме се служе Павле и остали новозаветни писци. Остајемо скоро без даха пред бескрајним естетским садржајем пажљиво поређаним око седам призора небеског Светилишта, од којих се сваки отвара дубљим увидом у небеске дворе.

Књига откривења је сама по себи опсежан естетски приказ. Бог је могао да пружи Јовану уобичајени историјски документ којим би му представио смрт историје спасења. Уместо тога, оно што налазимо јесте запањујућа слика одвијања велике борбе између Христа и Сотоне, која детаљно описује величанствени апокалиптички приказан раније Данилу и Језекиљу.

РАЗМИСЛИ: Замисли да Библију читаш само као литературу. Зар не би тиме промашио да схватиш њену основну намену и сврху? Које поуке можемо извући из чињенице да је веома лако имати истину пред очима, а да нам она потпуно промакне?

Бог је и велики вајар, али не вајар ограничен на гранит или мермер. Уместо тога, Он ваја наше карактере. Он може да узме грешно људско биће и да га обликује и теше и клеше све док не почне да одражава нешто од небеске славе. Бог нам је пружио безбројне доказе те своје неограничене вештине и способности. Од почетка до краја Писма, ми налазимо Бога како узима људе које бисмо ми одбацили као непривлачне или недостојне, и како их обликује да постану нешто пре-красно и привлачно.

Који су то неки од карактера у Библији којима је било неопходно вајање? Које су неопходне промене биле унесене у њихов живот?

На пример: Јаков (1. Мојсијева 32,22-30), Давид (Псалам 51), Петар (Лука 22,31.32), Павле (Дела 9,1-22). Кога се још можеш сетити и какве су промене њему биле потребне?

Још један добар пример је Марија Магдалена. »Марију су сматрале великом грешницом, али је Христос познавао околности које су обликовале њен живот.... Он је био тај који ју је подигао из очаја и пропасти. Седам пута Га је чула како укорава зле духове који су владали њеним срцем и умом. Чула Га је како се гласно моли Оцу за њу. Знала је колико је грех одвратан Његовој неокаљаној чистоти и она је победила у Његовој сили. ... Ова жена која је пала и чији је ум био пребивалиште злих духова била је доведена врло близу Спаситеља у заједништву и служби Марија је стајала крај крста.... Марија је била прва на гробу после Његовог ускрсења. Марија је била прва која је објавила ускрслог Спаситеља.« (Елен Г. Вајт, *Чезња векова*, стр. 568 /ориг./)

Историја спасења је пуна божанске стваралачке силе која је обнављала грешне људе и жене и враћала им изгубљено »Божје обличје«. Јеванђеље није нека козметичка операција лица, већ питање промене животне оријентације која продире дубоко и смело - силом свога очишћења, обликовања и улепшавања. Јеванђеље Исуса Христа стваралачки у нама изграђује поштење и честитост. Истинско обновљење је последица унутрашње силе која делује у нама, божанске стваралачке моћи која у нашем грешном, палом животу обнавља лепоту и сјај Христове личности.

РАЗМИСЛИ: Вајање захтева клесање, стругање, можда чак и одбацивање неких делова. Која подручја твог живота захтевају да буду изнова обликована? Колико се опиреш у току тог не увек безболног процеса?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Нека се Божја сила обраћења осети у срцима појединачних верника и тада ћемо видети дубоко деловање Божјега Духа. Само опроштење греха није једина последица Исусове смрти. Он је принео бескрајну жртву не само зато да би грех могао да буде уклоњен већ и да би људска природа могла да буде обновљена, улепшана, поново изграђена из својих развалина и оспособљена да опстане у Божјој присутности.« (Ellen G. White, *Manuscript Releases*, vol. 6, p. 11)

»Како озбиљно и истрајно уметник ради да пренесе на платно савршену слику свога модела; и како марљиво вајар клеше и обликује камен да постане двојник узора који је себи поставио. Тако и родитељи треба да се труде да обликују, углачају и улепшају карактер своје деце по узору на слику која им је дата у Исусу Христу. Баш као што стрљиви уметник проучава и делује и обликује планове да би учинио да резултати његовог рада буду савршенији, тако и родитељи треба да сматрају да су добро утрошили време уложено у обуку своје деце за користан живот и за њихово припремање за бесмртно царство. Дело уметника је мало и неважно када се упореди с делом родитеља. Један се бави беживотним материјалом, од кога ствара облике лепоте; али други ради с људским бићем чији се живот може обликовати или на добро или на зло, на благослов људском роду или на његово проклетство, да се изгуби у таму или да живи вечно у будућем безгрешном свету.« (Ellen G. White, *Child Guidance*, pp. 476.477)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. Да ли си имао прилику да развијеш или употребиш било какве уметничке способности? Ако си успео да начиниш нешто лепо, колико си пазио да то стваралачко дело одражава »Божје обличје«? То значи, када си креативан, ти на свој начин одражаваш Господњу стваралачку силу.
2. Погледај око себе цели створени свет, природу, иако је тако дуго била изложена утицају греха. На које начине она снажно сведочи не само о стваралачкој Божјој сили већ и о Његовом уметничком савршенству и љубави према лепоти?
3. Као што смо нагласили у уводу поуке, хришћани су увек имали подвојена гледишта о уметности. Зашто је то тако? Које замке може да представља уметност? У исто време, како да се послужимо својим уметничким даровима тако да прославимо Бога и унапредимо Његово царство?

Сажетак: Божје способности као уметника су често потцењене. Свет који је Он створио често се цени, али изражавање Божјих уметничких способности још више унапређује Његове велике способности. Бог жели да хришћани посебно буду извор »лепоте« на овој мрачној, умирућој планети.

ЉУБАВНЕ ПРИЧЕ

Текстови за проучавање: 1. Мојсијева 2,21-25; 2. Мојсијева 20,5; Исaiја 43,4; 62,5; Песма над песмама ; Јован 2,1-11.

Текст за памћење: »Одавна ми се јављаше Господ. Љубим те љубављу вјечном, зато ти једнако чиним милост« (Јер. 31,3).

Кључна мисао: Како да разумемо љубав као део Божјег Бића?

Љубав је, можда, најчешће спомињана Божја особина. И заиста, ми никада не можемо преценити Божју љубав, нити исцрпсти њене дубине. Међутим, можда постоји још један аспект Његове дубоке љубави који још нисмо довољно разматрали; наиме, Бог је романтичан.

Да бисмо правилно сагледали Божју романтичну природу, морамо се подсетити, пре свега, на временско раздобље описано у Библији. Ова књига покрива хиљаде година људске историје, од првог дана овога света па све до последњег, у најмању руку пре него што буде поново створен. И слично свим осталим историјским књигама, Библија као целина садржи извештаје о царевима и царицама, ратовима и ратним плановима, о политичким интригама.

Међутим, ниједна историјска књига не описује све што се догодило. То се односи и на Свето писмо. У њему се не може наћи исцрпан историјски преглед времена које оно покрива. Мноштво догађаја је, наравно, тек споменуто. Управо зато, веома је занимљиво да је Бог уврстио нежне романсе у историјске записе, које су описали Богом надахнути пророци. Поставља се питање: зашто би Бог укључио ту врсту љубавних прича, романтичних збивања, у књигу која је у првом реду историјска? Да ли нам то говори нешто о Његовој природи и колико пажње Он посвећује управо романсама? У току ове седмице проучаваћемо зашто су те приче укључене у Библију и шта можемо из њих да научимо.

»А Адам рече: сада ето кост од мојих кости и тијело од мојега тијела. Нека јој буде име човјечица, јер је узета од човјека« (1. Мојсијева 2,23).

Треба да почнемо од првих поглавља 1. Мојсијеве да бисмо проучили прву романсу у Писму, романсу Адама и Еве. Адам и Ева су представљали посебна дела Божјег стварања. И мушко и женско одражавају Његово обличје (1. Мојсијева 1,26.27). И Адам и Ева су примили свој живот као резултат Божје невероватне стваралачке силе. Сложеност нашег физичког тела остаје једно од најснажнијих сведочанстава мудрости и моћи нашег Створитеља.

Читај библијски извештај о стварању Еве (1. Мојсијева 2,21-25). Како бисте описали врсту њиховог међусобног односа, бар како је дат у овом извештају?

Можда је најочигледнија чињеница у овом опису управо наглашавање блискости и међусобне повезаности ова два бића. Бог је створио жену од тела мушкарца; они су, дословно, исто тело и иста крв.

Адам, онда, изриче оно што је названо првом библијском »љубавном песмом« или »поемом о љубави« у којој отворено признаје колико су уско повезани једно с другим. На јеврејском језику, реч за човека коју он употребљава у 23. стиху гласи »иш«; док реч за жену гласи »иша«, што поново показује колико су блиска била та два бића.

У 24. стиху, Библија наглашава да ће човек оставити своје родитеље и прионути уз своју жену и да ће обоје постати »једно тело«, што је још једно снажно указивање на интимност која им је била намењена. (Неки су се питали: О каквим родитељима говори овде Библија, јер их тада још није ни било? Мојсије је овај извештај написао много столећа после стварања и он се служи извештајем о њиховом стварању да би подробније објаснио шта значи брак.)

Конечно, њихова неодевеност још једном наглашава велику блискост међу припадницима овог првог пара.

Шта је још њихов однос првобитно садржавао можемо само нагађати, али да је романтична љубав представљала његов велики део, то је сигурно. Бог није против романсе. Сасвим супротно томе, он нас је створио као бића која су способна да доживе љубав. У ствари, изгледа да је то био основни елемент који је створио у нама.

РАЗМИСЛИ: Романтична љубав је тако прекрасан, богомдани дар људском роду. Ако сте успели да остварите прави романтични међусобни однос, чиме се можете послужити да га заштитите од свега што би га могло угрозити?

Иако Библија покрива много историје, узела је себи времена да опише и неке романсе. Постојала је снажна, осећајна веза између Аврама и Саре. Он је није оставио у току дугих година њене неплодности. У ствари, једино је на Сарино наговарање Аврам узео Агару за жену. Везе љубави између Аврама и Саре су остале снажне. Види 1. Мојсијева 16.

Било је потребно једно подугачко поглавље да се опише путовање Аврамовог слуге да нађе жену за Исака. Када се вратио с Ревеком, надахнути извештај садржи још једну љубавну причу. Види 1. Мој. 24.

Још једној романси је посвећено врло много места у Библији. То је романса између Јакова и Рахиље. Брзим потезима нацртана нам је слика о Јаковљевом наглom и ватреном одговору на Рахиљину појаву. Осим Песме над песмама, нема другог примера у Писму да су се младић и девојка пољубили, свакако не пре склапања брака. Ако узмемо у обзир да је Бог коначни аутор Библије, и да је по Његовом надахнућу написана 1. Мојсијева књига, поново се подсећамо да је Бог склон романтици, јер је укључио ову љубавну причу и њихов пољубац у Библију. Види 1. Мојсијева 29. (Када бисте ви писали историјску књигу која покрива хиљаде година, од стварања људског рода и његовог пада у грех, зашто бисте укључили и ову романтичну појединост?) У историјском раздобљу описаном у 1. Мојсијевој, има много скокова кроз време. А ипак, Бог је надахнуо писање тих топлих прича о љубави.

Проучите још једном извештаје о овим романсама. Каква год да је љубав тада постојала, ови извештаји на много начина наликују на романсе или љубавне приче по целом свету; другим речима, те особе се суочавају с многим изазовима и страдају од погрешака једне или обе стране. Које погрешке су донеле толико патњи и страдања учесницима у овим догађањима? Или, што је још много важније, шта можемо да научимо из њихових погрешака?

РАЗМИСЛИ: На несрећу, многи су чинили сличне грешке, па чак и горе. Добра вест гласи да Бог не само опрашта већ и лечи. Какве год да сте погрешке начинили у љубави, како бисте могли научити да потражите опроштење и излечење које долази са крста?

Прва Мојсијева показује, одмах од почетка, да романтична љубав треба да буде основни део људског искуства. Један човек и једна жена - и тачка! То је био Божји идеал, библијски прототип^{*} који говори како романтична љубав треба да изгледа.

Задивљује колико се често Библија служи сликом љубави, брака, да би описала врсту односа љубави који Бог жели да успостави са својим народом. Ништа не сме да буде интимније од односа између мужа и жене – осим, можда, посебног односа човека с Богом.

Читај текст у 2. Мојсијевој 20,5. Која реч у овом извештају открива осећања која Бог гаји према свом народу? Како да разумемо ту реч када се употреби за Бога?

Много пута Бог изражава љубомору према свом народу (Види 2. Мој. 34,14; 5. Мој. 4,24; Јоил 2,18). Љубомора је осећање које заљубљени гаји када мисли да му онај кога воли није веран. Бог није нека далека, бескосећајна, безлична доброћудна »сила«. Он је Биће које гаји топла осећања према људском роду. Колико год да је нама тешко да то схватимо, Бог нас воли и, као и свако Биће које воли, осећа бол због нашег неверства.

Прегледај следеће текстове. Шта нам они говоре? Како нам помажу да разумемо осећања која Бог гаји према нама? Исаија 43,4; 62,5; Језекиљ 16,1-15; Јеремија 31,3; Откривење 21,9.

Библија отворено говори да Бог дубоко воли појединачна људска бића. То није концепт који се лако поима, једино зато што ни концепт о Богу, Створитељу свемира, није лако прихватити. Уосталом, ми једва успевамо да схватимо свемир као целину; а колико мање, онда, Онога који га је створио? Истовремено, Бог није само објавио своју љубав према нама, већ ју је и показао на многе врло значајне начине. Највећи је, наравно, крст и оно што се догодило на Голготи. Колико нам је још доказа потребно о Божјој љубави према нама осим оних које смо добили на Голготи?

РАЗМИСЛИ: Шта би било да нас Бог мрзи, или да је равнодушан према нама, или да Му се само допадамо? Међутим, Библија каже да нас Бог воли! Шта то значи за тебе лично, и како та задивљујућа мисао да нас Бог воли утиче на начин твог живота?

* праузор, модел

Библиотеке би се могле испунити књигама које се баве тешким питањима људских страдања, питањима која су посебно мучна за оне који верују у свемогућег Бога пуног љубави (За атеисте страдања су само део онога што значи живети у безбожном и бесмисленом свемиру и зато не представљају тешко филозофско питање као за хришћане!). Међутим, без разумевања великог сукоба између Христа и Сотоне, велики део тих књига ништа не решава (чак и када схватамо космичку драму, питање страдања је заиста тешко питање, зар не?).

Иако питање људских страдања има везе са свим аспектима живота, не смемо да заборавимо ни задовољства живота! Зашто храна има тако угодан укус? Зашто толики број ћелија укуса на језику савршено помаже да осетимо толико привлачних укуса хране? Зашто има толико много нијанси боја? Зашто је људско око способно да види и распозна толике боје? Зашто постоје радости брачних односа? Размножавање сигурно не захтева такву врсту задовољстава какву пружају брачни односи. Неки облици живота се једноставно деле на пола да би се размножили. Замислите како би то било када би се и људи множили на тај начин? Зашто нам је Бог дао нервне завршетке који омогућују да осетимо задовољства преко својих пет чула?

Одговор на сва та питања је исти: зато што нас је Бог створио таквима. Бог је створио људе као физичка бића која треба да доживљавају и физичка задовољства.

Ниједна књига у Библији не обрађује ту тематику боље од Песме над песмама. Зашто је та књига у Библији? То је књига која описује романтичну љубав. Књига нас изричито подсећа на посебна задовољства која је Бог замислио и наменио мужевима и женама. Извори романтичне љубави се могу пратити све до свог извора, а он се налази у Богу.

Прелистај Песму над песмама. Шта та књига каже како Бог гледа на задовољства тела када се уживају у правом контексту, у браку?

Наравно, када се упореде с многим grubим и распусним обичајима културе која нас окружује, хришћанске идеје о браку и брачним задовољствима уопште могу да изгледају застареле, заостале и ограничавајуће. Међутим, та начела долазе од Онога који је створио физичка задовољства, од Онога који најбоље зна када и на који начин се она могу уживати. Ко би други осим Бога могао и да замисли колико ће патње и страдања донети злоупотреба тих прекрасних дарова? Ко није на овај или на онај начин био жртва тих злоупотреба?

Читај текст у Јовану 2,1-11. Шта нам то говори о Исусовом односу према браку и романтичној љубави? Шта значи да је Он дао свој благослов тако бучним и развученим догађањима каква су била јеврејска венчања тога времена?

Исус се управо вратио из пустиње кушања, где је и сам испио чашу невоље. Међутим, одатле је изашао да људском роду подари чашу благослова и да посвети топле односе у оквиру људског живота. Исус, који је обавио прво венчање у Едемском врту, сада чини своје прво чудо. Где? На свадбеној гозби. Јеврејско венчање у библијска времена било је импресиван догађај. Венчање у малом селу Кани у Галилеји свакако да је представљало догађај године. Свadbовање је трајало данима. Рабини и ученици су престајали са учењем. Сви су доносили поклоне а породица која је приредила свадбу била је за узврат обавезна да гостима понуди довољно хране, пића и забаве.

То што је понестало пића, представљало је, дакле, више од незнатног разочарања. Била је то катастрофа. Исусова мајка дошла је да објасни ту потребу Исусу. Она ништа није предлагала, али није била ни равнодушна. Она се обраћа слугама и каже им: »Шта год да вам каже, учините!«

Исус затим тражи од слугу да напуне водом шест великих ћупова. Археолози кажу да су у то време такви ћупови примали око 60 до 100 литара. Узимајући у обзир минимум, ми говоримо о најмање 360 литара. Неки теолози говоре о далеко већој количини.

Следеће о чему слушамо је кумов одушевљени узвик упућен женику, у ствари била је то честитка: »Сваки човјек најприје добро вино износи, а када се опију онда рђавије; а ти си чувао добро вино дослије« (Јован 2,10).

Ако се узме у обзир количина створеног напитка, и величина чаша које су се употребљавале на јеврејским свадбама, онда је било довољно пића за 2160 чаша. То онда значи 2160 чаша најфинијег пића за малу свадбену дружину у једном забаченом селу у Галилеји. На тој свадби, Исус је понудио људима најбоље што је ико икада видео и окусио.

У овом чуду можемо видети Божју стваралачку силу, исту силу која је створила наш свет. Приликом Исусове земаљске службе, она се први пут показала управо на свадби.

Романтична љубав и брак су заиста прекрасни дарови од Бога. Морамо имати на уму, такође, да Исус никада није био ожењен и да је тако оставио пример који показује да не мора свако да склопи брак. И особе које живе саме могу да живе пуним и радосним животом као и оне које су нашле свог животног друга.

И у Старом и у Новом завету, брак је употребљен да прикаже нежну и свету везу која постоји између Христа и Његовог народа. У Исусовим мислима, радост свадбених свечаности је указивала унапред на радости онога дана када ће Он довести своју невесту у дом свога Оца, када ће откупљени седети заједно са својим Откупитељем на свадбеној вечери Јагњетовој. Он каже: »И како се радује женик невести, тако ће се теби радовати Бог твој« (Ис. 62,5). »Нећеш се више звати остављена« (Ис. 62,4). »Него ћеш се звати милина моја ...јер ћеш бити мио Господу... тако ће се теби радовати Бог твој« (Ис. 62,4.5). »Радоваће ти се веома, умириће се у љубави својој, веселиће се тебе ради пјевајући« (Соф. 3,17).

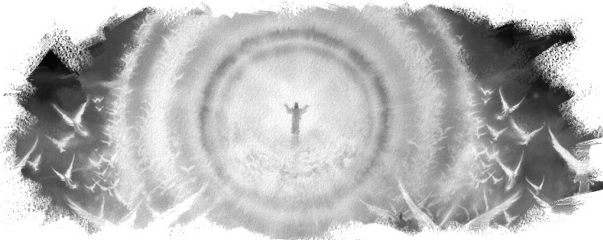
Библија се завршава овом истом славном темом. Када се виђење о ономе што се догађа на небу показало пред апостолом Јованом, он је записао: »И чух као глас народа многога, и као глас вода многијех, и као глас громава јакијех, који говоре: алилуја, јер царује Господ Бог Сведржитељ! Да се радујемо и веселимо, и да дамо славу њему, јер дође свадба јагњетова и жена његова приправила се. И дано јој би да се обуче у свилу чисту и бијелу, јер је свила правда светијех.... Благо онима који су позвани на вечеру свадбе јагњетове. ... Ове су ријечи истините Божје« (Откривење 19,6-9).

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. Који вас обичаји у вашем друштву и култури лако могу навести да злоупотребите физичка задовољства која нам је Бог дао? Како можеш да помогнеш другима, посебно младима, да науче које нам опасности прете да злоупотребимо те дарове? Како бисте им могли показати да држећи се следећих начела и закона које нам је Бог дао, људи могу бити у много бољем положају да уживају у животу него када се поводе за обичајима и навикама друштва које одбацује начела Божје Речи?
2. У грађанским законима које је Бог дао Израиљу, постоје други подсетници на Божју романтичну природу. Коју врсту меденог месеца Бог предлаже младенцима који су се тек венчали? 5. Мојсијева 24,5. Како смо ми употребили то временско раздобље које им је Бог дао?

Сажетак: За многе савремене људе, Бог представља само племенити »узор«. Или је концепт о Њему разводњен тако да се може искористити за организовање светског мира. Међутим, Њега више не виде као Личност према којој бисмо могли осећати љубав. Библија наглашава да је Бог пун љубави и да воли.

ОБЕЋАЊЕ О ЊЕГОВОМ ДОЛАСКУ

Текстови за проучавање: 2. Петрова 3,1-10.13; Јован 14,2.3; Данило 2,44; Јеврејима 9,28; Јеврејима 11; Откривење 6,9-11; Лука 12,42-48.

Текст за памћење: »И ево ћу доћи скоро и плата моја са мном, да дам свакоме по дјелима његовијем« (Отк. 22,12).

Кључни текст: Када ће Исус поново доћи? Ко то зна? У извесном смислу, није то ни значајно. Уместо тога, значајно је да ће доћи!

При крају деведесетих година прошлога столећа многи су се питали да ли ће свет потрајати до новог миленијума. Онда је година 2000 дошла и прошла. Неки су тврдили да је израчунавање времена било погрешно и да је 2001. година стварна година почетка новог миленијума. Међутим, нажалост ми смо и даље овде.

Без обзира на све, за разлику од многих хришћана, ми и даље верујемо да је други Христов долазак пред вратима. У извештајима у медијима, многи чак и световни репортери, понекад говоре о томе како се наш свет приближава некој великој кризи, било политичкој, еколошкој, економској, војној или било којој комбинацији свих њих. Човеку није потребно да буде библијски апокалиптичар да види да се свет тетурa на ивици ове или оне катастрофе.

Ништа од тога нас не изненађује; уосталом, скоро свако библијско пророчанство које описује време послетка пружа прилично тамну слику света пре Христовог другог доласка. Изненађење над изненађењима, то је управо свет у коме ми живимо.

Када ће Исус поново доћи? Ми то не знамо. Ипак, оно што знамо уверава нас да ће доћи, а то је најважније.

Жалосно стање људског рода поштено је и тачно описано у Библији. Међутим, библијски писци нису увек очајавали, јер су знали коначни исход. Последња поглавља Књиге пророка Исаије и Откривења говоре нам да се приближава дан уништења греха и успостављања Божјег царства. Бог је својим пророцима показао »последње догађаје« који ће довести до краја мрачну историју нашег света. Сви ти пророци су свесни тежине стања, али живе у нади јер им је откривен лек.

Као што смо већ раније видели, ако верујете да је свет настао случајно, онда ћете највероватније веровати да ће тако и окончати. То гледиште не оставља много наде онима који живе између таквог почетка и таквог краја, зар не?

Насупрот томе, Библија доследно позива на дословно историјско разумевање извештаја у првом и другом поглављу 1. Мојсијеве. Ништа није било препуштено случају приликом стварања света. Према томе, није никакво чудо да Божја Реч захтева и дословно разумевање краја овога света. Ништа неће бити препуштено случају ни тада.

Читај текст у 2. Петровој 3,1-10. Како Петар повезује ране догађаје у људској историји са завршним догађајима? Коју поруку наде можемо извући из тих текстова?

Првобитно стварање и коначно поновно стварање су нераздруживо повезани, и свако од њих наглашава значење оног другог. Када проучавамо доктрину о последњим догађајима (есхатологија), ми се бавимо Божјим завршним, коначним поступањем у односу на дела стварања, што непосредно води у обнављање Његовог царства.

Исус јасно повезује почетак и крај свега са самим собом. Три пута у Откривењу (Отк. 1,8; 21,6; 22,13) Исус назива себе Алфом и Омегом (алфа је прво слово грчке азбуке, а омега последње). Без обзира шта још мисли када то каже, у најмању руку то нам показује Његову моћ и свеприсутност; то нам говори да је Исус био присутан приликом почетка свега и да ће Он бити присутан при крају свега. Ми се можемо ослонити на Њега без обзира где се налазили у међувремену. То је начин да нам каже да ће увек бити уз нас, без обзира колико стање буде изгледало хаотично.

РАЗМИСЛИ: Неки хришћани су се удаљили од веровања у дословни, физички долазак Исуса Христа и у натприродно обнављање Божјег царства на Земљи. Уместо тога, они мисле да ми сами треба да изградимо то царство. Размотрите покушаје из прошлости да се учини нешто слично. Зашто бисмо мислили да би будући покушаји били бољи?

Пошто се »последњи догађаји« усредсређују на успостављање Божјег царства, посвећивање пажње »последњим догађајима« је увек било у средишту размишљања хришћана који очекују други Христов долазак. Ми смо толико пажње посвећивали крају времена да смо по томе добили и име: чекаоци. Већ само име, дакле, указује на наше веровање у Други Христов долазак.

Како Петар изражава ту исту наду? 2. Петрова 3,13. Зашто је та нада у средишту свега што верујемо? Без ње, имамо ли уопште било какве стварне наде?

Наша људска очекивања и наше наде често нас суочавају с разочарањима. Много пута нас изневеравају једноставно зато што нисмо у стању да управљамо будућим догађајима. Наше најсмелије наде често се не остварују. Ми не можемо да управљамо будућношћу, без обзира колико год то покушавали. Људска бића су суочена с могућностима и вероватноћама. Сваки наш план је само покушај. Одвијање историје је сложено, неизрачунљиво, подложно толиком броју разних чинилаца да нам не оставља никаквог поверења у наша израчунавања. И управо та несигурност доприноси да постајемо забринути.

Међутим, библијски писци нас уверавају да не треба да очајавамо; Господ управља свим што се догађа и ми имамо обећање о Његовом доласку и обећање о свему што ће Он учинити када се буде вратио.

Прочитајте следеће текстове. Какву наду, какву сигурност, налазимо у њима? Како свако од тих обећања има и различит нагласак?

Јован 14,2.3. _____

Данило 2,44. _____

Дела апостолска 3,20. 21. _____

У свим тим текстовима, али и у многим другим, дато нам је обећање, не само о Христовом другом доласку, већ и о томе какав нас радикално друкчији свет и постојање очекују када Он буде дошао. Покушајте да замислите какав ће то бити свет. Ми смо се толико навикнули на грех, болест, смрт, страх, насиље, мржњу, сиромаштво, злочине, ратове и патње да нам је постало изузетно тешко да замислимо свет без свега тога. А ипак, то је управо свет коме се надамо, свет који нам је обећан.

Као хришћани, као хришћани који очекују Други Христов долазак, ми живимо с надом у Христов дословни повратак на ову Земљу. Неке хришћанске групе су одбациле наду у ово учење, или су га потиснуле у страну, или су га разводиле и тако духовно протумачиле да Други Христов долазак постаје само нешто што се догађа у сваком појединцу. Такви говоре: Други Христов долазак се догађа у нашем срцу када научимо да испуњавамо своју улогу у својој друштвеној заједници или када научимо да волимо ближње онако како треба. Онда ће се Христов други долазак остварити у нашем животу. Иако, наравно, ми треба да волимо своје ближње, иако треба да будемо плодносни припадници своје заједнице, ништа од тога није упоредиво с Христовим другим доласком.

Из наше перспективе, а посебно на темељу нашег веровања у стање мртвих, тешко нам је и да замислимо шта би наша вера значила без физичког, дословног Другог Христовог доласка, када ће Он подићи умрле праведнике из њихових гробова. Та вера се налази у самом средишту свега што верујемо тако да бисмо, без ње, могли само да гледамо како се цели систем наше теологије руши у прах и пепео.

И то би се догодило управо зато што све у шта верујемо и све чему се надамо доживљава свој врхунац у дословном Другом доласку Исуса Христа »на облацима небеским« (Матеј 24,30). Ако одбацимо то веровање, онда смо остали без игде ичега.

Од свих обећања о Христовом другом доласку, које сматрамо највећим и најсигурнијим? Који нам догађај, више него икоји други, гарантује Његов долазак и зашто? Јев. 9,28; 1. Кор. 15,12-27.

Наравно, велика нада у Други Христов долазак почива на ономе што је Христос учинио за нас приликом свог Првог доласка. Уосталом, шта би значило Први Његов долазак без Другог? У извесном смислу, могло би се казати да Први долазак, и све што је Исус постигао за нас том приликом, остаје непотпун без Другог доласка. Понекад се Библија служи метафором о откупу мислећи на крст. Сам Исус је рекао да »Син човјечји није дошао да му служе, него да служи и да душу своју у откуп да за многе« (Матеј 20,28). На крсту, Исус је својом смрћу платио откуп за наш живот, и тај откуп је био потпун, савршен, дат једном за свагда. У исто време, каква је корист од плаћања откупнине ако не дођете да узмете оно што сте откупили? Плаћање откупнине није крај приче. Исто онако као што би земаљски родитељ дошао да узме дете које је откупио, тако ће и Исус доћи поново да узме оне за које је платио тако високу цену. Према томе, Христов први долазак је највеће обећање и највећа сигурност Његовог другог доласка.

»ГДЈЕ ЈЕ ОБЕЋАЊЕ ДОЛАСКА ЊЕГОВА?«

Још од најранијих дана постојања наше Цркве ми смо веровали да је Христов други долазак близу, »ближе него ли када вјеровасмо«. Међутим, ми смо још овде, овде смо много дуже него што смо могли да претпоставимо, зар не? Како да схватимо то »одлагање«?

Пре свега, ми нисмо једини чија се очекивања о томе када ће Господ деловати нису испунила онако као што су очекивали.

Ева, на пример, мислила је да ће се Божје обећање о Избавитељу (1. Мојсијева 3,15) испунити преко њеног прворођеног сина. Читајте текст у 1. Мојсијевој 4,1. Тачан превод тог текста треба да реч »од« стави у заграду, јер је додата у преводу. Евина изјава би се могла много дословније овако превести: »Добих човјека – Господа!« Погрешила је; новорођено дете је било Кајин, а не Откупитељ. Господ је дошао као Откупитељ много хиљада година после тога.

»Спаситељев долазак је био предсказан у Едему. Када су Адам и Ева први пут чули обећање, очекивали су да ће се оно брзо испунити. Они су радосно поздравили рођење свога првенца, надајући се да ће он, можда, бити Избавитељ. Међутим, испуњење обећања се одужило. Они који су га први примили, умрли су, а нису га видели. Почевши од Енохових дана, обећање су понављали патријарси и пророци, одржавајући живом ову наду о Његовом појављивању, али Он још није долазио« (Елен Г. Вајт, *Чезња векава*, стр. 31 /ориг./)

Читај текст у Јеврејима 11. Шта је основни нагласак овог поглавља и како се он уклапа у цело питање »одлагања«? Посебно обрати пажњу на Јеврејима 11,13.39.40.

У целој Библији имамо људе који су искрено очекивали да се нешто догоди. Погледајте колико дуго је Аврам чекао обећаног сина; погледајте колико је дуго Израил у Египту очекивао обећано ослобођење! Увек изнова у Псалмима читамо питање: »Колико још« Госпode, треба да чекамо обећано избављење? И наравно, не треба да будемо изненађени »одлагањем« Христовог другог доласка, зато што је Петар написао пре скоро две хиљаде година: »И ово знајте најприје да ће у пошљедње дане доћи ругачи који ће живљети по својијем жељама и говорити: гдје је обећање доласка Његова? Јер откако оци помријеше све стоји тако од почетка створења« (2. Петрова 3,3.4).

РАЗМИСЛИ: Да ли си мислио да ће Христос до сада већ доћи? Да ли се некада осећаш обесхрабрен због »одлагања« или си почео да сумњаш у Други долазак зато што смо још овде? Размотри све доказе које имаш за веровање у Други Христов долазак, схватајући, наравно, да као смртно људско биће сасвим друкчије, потпуно друкчије, схваташ време него Бог.

»ДА, ДОЋИ ЋУ СКОРО!«

Чињеница да Господ није дошао у очекивано време несумњиво представља разлог што је Павле упутио неке своје савете Солуњанима. Шта је Павле саветовао цркви у Солуну док чека на обећани Христов други долазак? 2. Солуњанима 2.

Извесни догађаји треба да се одиграју у људској историји пре Исусовог другог доласка, али је сама нада у Његов долазак славна!

Књига Откривења, велика књига о »врхунцима«, пружа нам своје доказе да ће се време продужити. Приликом отварања петог печата, шта су повикали гласови оних испод олтара? Откривење 6,9-11. Шта се ту подразумева о питању »одлагања«?

Читај текст у Лука 12,42-48. Како нам тај текст помаже да схватимо »одлагање«? Осим тога, које важно упозорење треба да узмемо за себе из тог текста, јер је и нама лако да се почнемо осећати на сличан начин?

Шта да кажемо о текстовима који говоре да ће Исус скоро доћи, да ће доћи брзо? На пример: »Да, доћи ћу скоро« (Откривење 22,20). »Ево ћу доћи скоро, благо ономе који држи ријечи пророштва књиге ове« (Откривење 22,7).

У извесном смислу, онолико колико се нашег личног искуства тиче, Други долазак је исто толико »скоро« колико и наша смрт. Ми умиремо, и без обзира колико ћемо спавати у гробу – две године, две стотине година, две хиљаде година – ми затварамо своје очи и следеће што ћемо видети, у трен ока, биће да се Исус вратио. Према томе, можемо казати да из наше личне перспективе, из нашег личног искуства, на Други долазак нећемо чекати ништа дуже него што траје наш појединачни људски живот. Иако је сам Други долазак дослован глобални догађај који обухвата целу Земљу, ми га доживљавамо једино као појединци.

РАЗМИСЛИ: Док године пролазе, да ли почињеш да се осећаш угоднo на свету, да се навикаваш на постојеће стање, и да се све мање усредсређујеш на Исусов други долазак? Ако је тако, вероватно ниси сам. Како да се боримо против те природне, иако потенцијално опасне склоности? Изнеси свој одговор пред разредом?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Једна година је скоро прешла у вечност. Још неколико дана и ми ћемо ући у нову годину. Моја браћа и сестре, искористите мудро преостале часове старе године. Ако сте на било који начин занемарили своју дужност, покајте се пред Господом, и вратите се на пут с којег сте скренули. Имајте на уму колико вам је кратак период живота стављен на располагање. Ви не знате колико брзо ће се завршити време ваше пробе. Немојте говорити уображено: 'Данас или сутра ићи ћемо у тај град и остаћемо тамо годину дана, куповаћемо и продаваћемо и стицаћемо добитак!' Бог можда има другачије планове с вама. Живот је само пара 'која се појављује само кратко време и онда нестаје'. Ви не знате како скоро ће ваша рука изгубити своју спретност, а ваш корак своју чврстину. Опасност вреба на кратком одстојању. "Тражите Господа док се може наћи, призивајте га док је близу: нека безбожник остави свој пут и неправедник мисли своје; и нека се врате ка Господу и смиловаћу се на њ и к Богу нашему јер прашта много" (Ellen G. White, *Review and Herald*, 23. децембар 1902)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. Размотрите свој одговор на завршно питање од четвртка. Разговарајте о иронији чињенице да што смо дуже овде, то нам постаје лакше да изгубимо свест о Христовом доласку, иако нам је, што смо дуже овде, Његов долазак све ближи.
2. Шта су разлози да се Исус још није вратио? Да ли смо, можда, ми одговорни за то «одлагање»? Како образлажеш свој одговор?
3. По вашем мишљењу, који је највећи разлог за поверење у обећање о Његовом другом доласку?
4. Иако се у науци још воде жестоке расправе о пореклу човека, многи научници сматрају да дугорочне прогнозе о опстанку човечанства, Земље и свемира нису најбоље. Они проричу да ће свемир изгорети, или ће се урушити, не остављајући никаквог живота иза себе. Као хришћани, ми верујемо да су дугорочне прогнозе за свемир сасвим супротне, да су сјајне. Међутим, ако наука толико греша када је реч о крају свега, зашто, онда, да јој верујемо да је њено тврђење о почецима свега много тачније? То је посебно тачно када узмемо у обзир да се општеприхваћено научно гледиште темељи на разним силама, укључујући и еволуцију, која одбацује постојање Створитеља или било ког сврсисходног планирања или намере у самом стварању. Може ли нешто бити погрешније?

Сажетак: Ми имамо много веома добрих разлога да се уздамо у Христов други долазак, без обзира када ће се он збити.

ЈАНУАР

СТРАЖИТЕ И МОЛИТЕ СЕ БОГУ

Важност молитве

1. Н	2. Коринћанима 13,5	Стара и нова година
2. П	1. Петрова 4,7.	Стражите и молитве се Богу
3. У	Псалам 119, 130.	Разумевање за све
4. С	Јаков 5,16	Вагрена молитва
5. Ч	Данило 1,8.	Важност молитве
6. П	Јаков 5,17,18.	Поуке о молитви у Илијином искуству
7. С	Лука 11,1.	Узорна молитва

Бог чује молитве

8. Н	Филибљанима 4,6.	Молитва и услишење
9. П	Псалам 92,12; 1,3.	Укорењени и утемељени у Христу
10. У	Јован 15,7.	Истакнути примери молитве
11. С	Матеј 6,7.	Формалне молитве и молитве вере
12. Ч	Јаков 1,27.	Примена библијске религије
13. П	Матеј 15,9.	Ускладите се са Божјом речју
14. С	Псалам 34,15.	Бог чује молитве

Важност личног проучавања

15. Н	Ефесцима 6,18.	Молите се без престанка
16. П	Исаија 26,3.	Сила молитве
17. У	Лука 24,32.	Бог нам говори
18. С	Псалам 119,40.	Проучавање Библије јача мисаоне способности
19. Ч	Псалам 119,27.	Важност личног проучавања
20. П	Јован 17,6.	Исус нам открива Оца
21. С	Римљанима 12,8.	Дужност пристава

Реч у људском облику

22. Н	Матеј 6,20,21.	Начините себи ризнице на Небу
23. П	Језекиљ 36,26.	Даћу вам нове мисли
24. У	Псалам 119,126.	Време за трајну молитву
25. С	Псалам 119,105.	Божја реч је наша светлост
26. Ч	Матеј 7,29.	Реч у људском облику
27. П	2. Тимотију 2,15.	Шта је Реч за нас?
28. С	Јован 14,14.	У име моје

Радост давања

29. Н	Јован 6,37.	Бог се неће одвратити од тебе
30. П	2. Коринћанима 9,7.	Радост давања
31. У	2. Мојсијева 33,11.	Пророчки гласник се моли

ФЕБРУАР

ИСТИНА ПОБЕЂУЈЕ ЗЛО

Шта смо жртвовали за Небо?

1. С	Јован 6,60.	Светост у Господу
2. Ч	Марко 12,30.31.	Шта смо жртвовали за Небо?
3. П	2. Тимотију 2,1.	Напредујте у благодати
4. С	Откривење 3,17.	Лажно посвећење

Вера је победа

5. Н	Матеј 18,15.	Вратити залутале
6. П	Јован 3,5.	Тајна духовног живота
7. У	1. Солуњанима 1,9.10.	Жива црква
8. С	Јеврејима 12,1.	Хришћанска трка
9. Ч	Филипљанима 3,14.	Вера је победа
10. П	1. Коринћанима 16,2.	Давање – навика утемељена на љубави
11. С	Матеј 11,28-30.	Одмор за хришћанина

Небеске особине

12. Н	Галатима 5,22.23.	Обликовање карактера по угледу на Божји
13. П	Исаија 49,16.	Вођени светим духом
14. У	2. Петрова 1,2.	Додавати и умножавати
15. С	1. Јованова 2,6.	Сједињени са својим Створитељем
16. Ч	Јован 17,17.	Небеске особине
17. П	Малахија 3,7.	Божји благослови и наша одговорност
18. С	Јован 3,21.	Нека светли ваше видело

Шта је вера?

19. Н	Галатима 5,25.	Наша потреба за Светим Духом
20. П	Дела 24,25.	Буди као Данило
21. У	Јован 1,12.	Како постајемо Божје дете
22. С	Лука 18,24.	Побожност са задовољством
23. Ч	Јеврејима 11,1.	Шта је вера?
24. П	Ефесцима 2,10.	Једино благо
25. С	Псалам 25,4.	Божји пут, а не мој пут

Оправдање вером – наша једина нада

26. Н	Јован 4,50.	Безусловна вера
27. П	Исаија 51,3.	Сила песме
28. У	Матеј 10,34.	Истина побеђује зло
29. С	1. Јованова 2,1.2.	Оправдање вером – наша једина нада

МАРТ

ХРИСТОВИМ СТОПАМА

Бог преко нас помаже другима

1. Ч Матеј 19,21. Жртвовање за Божје дело
2. П Приче 3, 9.10. Бог преко нас помаже другима
3. С 1. Тимотију 6,10. Несигурност богатства

Ослони се на Божју реч, а не на осећања

4. Н Псалом 50,12. Богу Божје
5. П 2. Мојсијева 36,6. Дарежљивост и љубав према Божјем делу
6. У 1. Дневника 29,16. Радост због унапређења Божјега дела
7. С Приче 11,24. Шта Бог цени
8. Ч Колошанима 3,16. Ослони се на Божју реч, а не на осећања
9. П Јеврејима 10,5-7. »И реч постаде тело...« Јован 1,14
10. С 1. Тимотију 4,13. Шта читамо?

Богу су потребни наши таланти

11. Н Матеј 7,20. Стварно и лажно посвећење
12. П Јован 3,36. Царска породица
13. У Матеј 28,20. Изаберите себи данас
14. С 2. Коринћанима 9,6. Пример великодушности
15. Ч Филиплјанима 2,5-8. Христовим стопама
16. П 1. Коринћанима 3,9. Богу су потребни наши таланти
17. С Јован 6,11. Примамо да бисмо давали

Исус и природа откривају Бога

18. Н Матеј 5,14. Најпре оно што је прво
19. П Римљанима 12,1. Хришћанска трезвеност
20. У Јован 4,10. Божје безгранично обиље
21. С 1. Мојсијева 9,13-15. Облаци говоре о Исусовој љубави
22. Ч Римљанима 1,20. Исус и природа откривају Бога
23. П Јован 5,24. Сакривено благо
24. С Јован 14,31. Христос повезује Небо и Земљу

Шта треба да чиним да се спасем?

25. Н Матеј 6,24. Бог и мамон
26. П Јован 15,16. Шта треба да чиним да се спасем?
27. У Матеј 12,30. Сакупљати или расипати
28. С Марко 10,45. Тражити да дамо
29. Ч Матеј 28,19. За мисионарска поља
30. П 1. Петрова 4,10. Предности давања
31. С Откривење 22,4. И гледаће лице Његово

ЧИТАЊЕ БИБЛИЈЕ РЕДОМ

Јануар		Фебруар		Март	
1. 1. Мојс.	1-3	1. 3. Мојс.	10-12	1. И.Навин	5-9
2. «	4-6	2. «	13-15	2. «	10-12
3. «	7-9	3. «	16-20	3. «	13-15
4. «	10-12	4. «	21-23		
5. «	13-15			4. «	16-19
6. «	16-20	5. «	24-27	5. «	20-24
7. «	21-23	6. 4. Мојс.	1-4	6. О Суд.	1-3
		7. «	5-7	7. «	4-6
8. «	24-26	8. «	8-10	8. «	7-9
9. «	27-31	9. «	11-13	9. «	10-12
10. «	32-34	10. «	14-16	10. «	13-15
11. «	35-38				
12. «	39-41	11. «	17-19	11. «	16-18
13. «	42-44	12. «	20-22	12. «	19-21
14. «	45-47	13. «	23-26	13. О Руги	1-2
		14. «	27-29	14. «	3-4
15. «	48-50	15. «	30-32	15.1. Сам.	1-3
16. 2. Мојс.	1-3	16. «	33-36	16. «	4-6
17. «	4-6	17. 5. Мојс.	1-3	17. «	7-9
18. «	7-9	18. «	4-6		
19. «	10-12			18. «	10-12
20. «	13-15	19. «	7-9	19. «	13-17
21. «	16-18	20. «	10-13	20. «	18-20
		21. «	14-16	21. «	21-23
22. «	19-21	22. «	17-19	22. «	24-26
23. «	22-26	23. «	20-22	23. «	27-31
24. «	27-29	24. «	23-25	24. 2. Сам.	1-3
25. «	30-32	25. «	26-28		
26. «	33-35			25. «	4-6
27. «	36-38	26. «	29-31	26. «	7-11
28. «	39-40	27. «	32-34	27. «	12-14
		28. И.Навин	1-2	28. «	15-17
29. 3. Мојс.	1-3	29. «	3-4	29. «	18-20
30. «	4-6			30. «	21-24
31. «	7-9			31. 1. Цар.	1-3

ВЕЧЕРЊЕ БОГОСЛУЖЕЊЕ У ПОРОДИЦИ

Јануар

1. Псалам 1.
2. Псалам 2.
3. Псалам 3.
4. Псалам 4.
5. Псалам 5.
6. Псалам 6.
7. Псалам 7.
8. Псалам 8.
9. Псалам 9.
10. Псалам 10.
11. Псалам 11.
12. Псалам 12.
13. Псалам 13.
14. Псалам 14.
15. Псалам 15.
16. Псалам 16.
17. Псалам 17.
18. Псалам 18,1-15.
19. Псалам 18,16-30.
20. Псалам 18,31-50.
21. Псалам 19.
22. Псалам 20.
23. Псалам 21.
24. Псалам 22,1-15.
25. Псалам 22,16-31.
26. Псалам 23.
27. Псалам 24.
28. Псалам 25.
29. Псалам 26.
30. Псалам 27.
31. Псалам 28.

Фебруар

1. Псалам 29.
2. Псалам 30.
3. Псалам 31,1-14.
4. Псалам 31,15-24.
5. Псалам 32.
6. Псалам 33.
7. Псалам 34.
8. Псалам 35,1-14.
9. Псалам 35,15-28.
10. Псалам 36.
11. Псалам 37,1-19.
12. Псалам 37,20-40.
13. Псалам 38.
14. Псалам 39.
15. Псалам 40.
16. Псалам 41.
17. Псалам 42.
18. Псалам 43.
19. Псалам 44,1-12.
20. Псалам 44,13-26.
21. Псалам 45.
22. Псалам 46.
23. Псалам 47.
24. Псалам 48.
25. Псалам 49.
26. Псалам 50,1-15.
27. Псалам 50,16-23.
28. Псалам 51.
29. Псалам 52.

Март

1. Псалам 53.
2. Псалам 54.
3. Псалам 55.
4. Псалам 56.
5. Псалам 57.
6. Псалам 58.
7. Псалам 59.
8. Псалам 60.
9. Псалам 61.
10. Псалам 62.
11. Псалам 63.
12. Псалам 64.
13. Псалам 65.
14. Псалам 66.
15. Псалам 67.
16. Псалам 68.
17. Псалам 69,1-16.
18. Псалам 69,17-36.
19. Псалам 70.
20. Псалам 71,1-14.
21. Псалам 71,15-24.
22. Псалам 72.
23. Псалам 73,1-15.
24. Псалам 73,16-28.
25. Псалам 74.
26. Псалам 75.
27. Псалам 76.
28. Псалам 77.
29. Псалам 78,1-14.
30. Псалам 78,15-28.
31. Псалам 78,29-42.

Предлажемо верницима да ове текстове читају у току вечерњег богослужења у својој породици.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У ЈАНУАРУ 2012. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	6.	13.	20.	27.
Кладово, Неготин	16,07	16,14	16,23	16,32
Вршац , Бор, Зајечар	16,09	16,16	16,25	16,34
Кикинда , Српска Црња, Алибунар, Пожаревац, Књажевац , Пирот	16,11	16,18	16,27	16,36
Суботица , Сента, Бечеј, Зрењанин , Панчево, Ковин, Смедерево, Смедеревска Паланка, Светозарево, Параћин, Ниш , Лесковац	16,13	16,20	16,29	16,38
Бачка Топола, Кула, Врбас, Нови Сад , Београд , Аранђеловац, Крагујевац , Крушевац, Врање, Радовиш, Струмица	16,15	16,22	16,31	16,40
Сомбор , Бачка Паланка, Сремска Митровица, Рума, Шабац, Чачак , Краљево, Приштина, Куманово, Кавадарци, Ђевђелија	16,17	16,24	16,33	16,42
Бели Манастир, Осијек , Даљ, Вуковар, Винковци, Шид, Богатић, Бијељина , Ужице, Нови Пазар, Косовска Митровица, Скопље, Велес, Прилеп	16,19	16,26	16,35	16,44
Лозница, Пећ , Ђаковица, Призрен, Тетово, Битољ	16,21	16,28	16,37	16,46
Вировитица, Подр. Слатина, Славонска Пожега, Сл. Брод, Тузла, Пљевља, Колашин , Беране, Дебар, Охрид	16,23	16,30	16,39	16,48
Мурска Субота, Ормож, Чаковец, Вараждин, Копривница, Бјеловар, Дарувар, Бос. Градишка, Нова Градишка, Дервента, Добој, Сарајево , Фоча	16,25	16,32	16,41	16,50
Марибор, Птуј, Крапина, Бања Лука , Зеница, Подгорица , Улцињ	16,27	16,34	16,43	16,52
Дравоград, Словењ Градец, Рогашка Слатина, Цеље, Загреб, Сисак, Приједор , Јајце, Мостар, Билећа, Требиње, Зеленика , Бар	16,29	16,36	16,45	16,54
Межица, Зидани Мост, Ливно, Карловац, Метковић, Дубровник	16,31	16,38	16,47	16,56
Крањ, Љубљана , Слунь, Книн , Бихаћ, Дрвар, Пељешац, Мљет	16,33	16,40	16,49	16,58
Крањска Гора, Јесенице, Постојна, Госпић, Шибеник, Сплит, Брач, Хвар, Корчула	16,35	16,42	16,51	17,00
Горица, Ријека, Крк, Црес, Раб, Паг, Задар, Вис, Биоград на мору	16,37	16,44	16,53	17,02
Копер, Ровињ, Лошињ, Дуги оток	16,39	16,46	16,55	17,04

Подаци из ове табеле изведени су по зимском рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У ФЕБРУАРУ 2012. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	3.	10.	17.	24.
Кладово, Неготин	16,42	16,51	17,01	17,11
Бор, Зајечар, Књажевац , Пирот	16,44	16,53	17,03	17,13
Вршац, Ниш , Лесковац, Радовиш, Струмица	16,46	16,55	17,05	17,15
Кикинда, Српска Црња, Алибунар, Ковин, Смедерево , Пожаревац, Смедеревска Паланка, Јагодина, Параћин, Крушевац , Врање, Кавадарци, Ђевђелија	16,48	16,57	17,07	17,17
Сента, Бечеј, Зрењанин , Панчево, Београд , Аранђеловац, Крагујевац, Краљево, Приштина, Куманово, Скопље, Велес, Прилеп	16,50	16,59	17,09	17,19
Суботица, Бачка Топола, Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Чачак, Нови Пазар, Косовска Митровица, Тетово, Битољ	16,52	17,01	17,11	17,21
Сомбор , Дал, Вуковар, Шид , Бачка Паланка, Сремска Митровица, Богатић, Шабац, Ваљево, Пећ, Ужице, Призрен, Ђаковица, Дебар, Охрид	16,54	17,03	17,13	17,23
Бели Манастир, Осијек , Винковци, Бијељина, Колашин, Лозница, Пљевља, Беране	16,56	17,05	17,15	17,25
Тузла, Подгорица	16,58	17,07	17,17	17,27
Вировитица, Подравска Слатина, Добој, Славонска Пожега, Славонски Брод, Бар, Дервента, Сарајево , Фоча, Улцињ	17,00	17,09	17,19	17,29
Копривница, Бјеловар, Босанска Градишка , Дарувар, Нова Градишка, Зеница, Билећа, Требиње, Зеленика	17,02	17,11	17,21	17,31
Мурска Собота, Ормож, Чаковец, Вараждин, Приједор, Бања Лука , Јајце, Мостар, Метковић, Дубровник	17,04	17,13	17,23	17,33
Марибор, Птуј, Цеље, Крапина, Загреб, Сисак, Ливно, Пењешац, Мљет	17,06	17,15	17,25	17,35
Дравоград, Словењ Градец, Рогашка Слатина, Зидани Мост, Карловац, Слуњ, Бихаћ, Дрвар, Книн , Сплит, Брач, Хвар, Корчула	17,08	17,17	17,27	17,37
Межица, Љубљана , Госпић, Шибеник, Вис	17,10	17,19	17,29	17,39
Јесенице, Крањ, Постојна, Ријека, Цриквеница, Крк, Раб, Паг, Задар, Биоград на мору, Дуги Оток	17,12	17,21	17,31	17,41
Крањска Гора, Горица, Црес, Лошињ	17,14	17,23	17,33	17,43
Копер, Ровињ, Пула	17,16	17,25	17,35	17,45

Подаци из ове табеле изведени су по зимском рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У МАРТУ 2012. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ				
	2.	9.	16.	23.	30.
Кладово, Неготин , Пирот, Струмица	17,20	17,28	17,37	17,46	17,55
Бор, Зајечар, Књажевац , Радовиш, Кавадарци, Ђевђелија	17,22	17,30	17,39	17,48	17,57
Ниш , Лесковац, Врање, Куманово, Велес	17,24	17,32	17,41	17,50	17,59
Вршац, Пожаревац, Светозарево, Параћин, Крушевац , Приштина, Скопље, Прилеп, Битољ	17,26	17,34	17,43	17,52	18,01
Кикинда , Српска Црња, Алибунар, Панчево, Ковин, Смедерево , Смедеревска Паланка, Аранђеловац, Крагујевац , Краљево, Косовска Митровица, Призрен, Тетово, Охрид	17,28	17,36	17,45	17,54	18,03
Сента, Бечеј, Зрењанин, Београд , Чачак, Нови Пазар, Пећ, Ђаковица, Дебар	17,30	17,38	17,47	17,56	18,05
Суботица, Бачка Топола, Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Сремска Митровица, Шабац, Ваљево, Ужице, Беране	17,32	17,40	17,49	17,58	18,07
Сомбор, Бачка Паланка, Даљ, Вуковар, Шид, Богатић, Бијељина, Лозница, Пљевља, Колашин , Подгорица , Улцињ	17,34	17,42	17,51	18,00	18,09
Бели Манастир, Осијек , Винковци, Тузла, Фоча, Бар, Мурска Собота, Чаковец, Копривница, Дарувар, Славонска Пожега,	17,36	17,44	17,53	18,02	18,11
Славонски Брод, Дервента, Добој, Сарајево , Билећа, Требиње, Зеленика	17,38	17,46	17,55	18,04	18,13
Вировитица, Подравска Слатина, Славонска Пожега, Зеница, Мостар, Дубровник	17,40	17,48	17,57	18,06	18,15
Бјеловар, Дарувар, Босанска Градишка , Нова Градишка, Бања Лука , Јајце, Метковић, Пељешац, Мљет, Копривница	17,42	17,50	17,59	18,08	18,17
Мурска Собота, Чаковец, Вараждин, Сисак, Приједор, Ливно, Брач, Хвар, Корчула	17,44	17,52	18,01	18,10	18,19
Марибор, Птуј, Ормож, Крапина, Загреб, Дрвар, Книн , Сплит, Вис	17,46	17,54	18,03	18,12	18,21
Словењ Градец, Рогашка Слатина, Цеље, Карловац, Слуњ, Бихаћ	17,48	17,56	18,05	18,14	18,23
Дравоград, Межица, Зидани Мост, Госпић, Паг, Задар, Дути Оток, Биоград на Мору	17,50	17,58	18,07	18,16	18,25
Крањ, Љубљана, Постојна, Ријека, Цриквеница, Крк, Раб, Црес, Лошињ	17,52	18,00	18,09	18,18	18,27
Крањска Гора, Јесенице	17,54	18,02	18,11	18,20	18,29
Горица, Копер, Ровињ, Пула	17,56	18,04	18,13	18,22	18,31

Подаци из ове табеле изведени су по зимском рачунању времена.

Ако се прелази на летње време додати 1 сат.